The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Socity of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKA

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$6.40 par vienu collas slejas telpu.

SATURDAY, AUGUST 13, 1960 — 65./994. n-rs. — SESTDIEN, 1960. GADA 13. AUGUSTĀ — 10. gads.

IT KĀ IEŠANA PRET STRAUMI

ALA's KULTŪRAS SEKCIJU VADĪTĀJU SANĀKSME ŅUJORKĀ

„Latviešu kultūras mērķu sekmēšanai grūtības pieaug ar katru gadu, tā ir it kā iešana pret straumi," teica ALAs Kultūras biroja vadītājs P. Norvilis sekciju vadītāju sanāksmē Ņujorkā, svētdien, 7. augustā.

Viņa turpmākajā runā izskanēja aizrādījumi, ka bērniem skolās vārdu krājums ar katru gadu kļūst mazāks, jaunatne piesavinās vietējās zemes garu, ir neapmierināta ar latvisko un aiziet no latviskuma un latviešiem. Rodas vienaldzība pret kultūrālām lietām, arvien grūtāk dabūt darbiniekus biedrību priekšnieku amatiem, grūtāk arī sadarboties savā starpā, kaut arī darbinieku mazāk. Bet vēl vienmēr ar labiem panākumiem notiek dažādi latviešu sarikojumi, kā Draudzīgā aicinājuma atcere, Kultūras dienas vai dziesmu svētki. Tikko bija notikusi brīvdabas izrāde Skroderdienas Silmačos Ņudžersijā, tikai kādas 50 jūdzes no Ņujorkas, kas bija pulcinājusi ap 2.000 apmeklētāju. Varbūt ne vienmēr mākslinieciskā vērtība šādos sarikojumos ir augsta, tomēr no nacionālā viedokļa šādi sarikojumi ir neatsverami, jo tie pulcina kopā latviešus. Notiek arī gleznu izstādes, daiļamatniecības ražojumu skates, rakstnieku un dzejnieku vakari, katru gadu izdod pāri par 20 sarakstītu latviešu grāmatu. ASV darbojas 57 latviešu svētdienas skolas, skolēnu skaits pieaug jaunākajās klasēs, kaut arī beidzēju skaits nav sevišķi liels, darbojas 42 kori. Kultūras fondam jārada spēcīgs darbinieku kodols, vairāk jādarbojas idejiskā plāksnē un iespējami vairāk jāreālizē. Amerikas latviešu apvienība un līdz ar to arī Kultūras birojs darbojas desmito gadu. Visu šo laiku Kultūras birojā darbojies sirmais skolu darbinieks, Izglītības sekcijas vadītājs prof. M. Celms, kas visu savu dzīvi veltījis latviešu skolai.

Izglītības sekcijas vadītājs M. Celms ziņoja, ka tagad vajadzīgas cita veida mācības grāmatas kā agrāk, un tāpēc pēdējos trijos gados Kultūras fonds izdod lasāmgrāmatas pamatskolas klasēm — šogad tās izdos 7. un 8. klasei. Programma pārstrādāta uz 8 pamatskolas klasēm, kā tas pa lielākai daļai ir rietumu pasaulē. Vecāko klašu grāmatas illustrē, un šo klašu skolēniem dod mazu pārskatu par latviešu gleznotājiem un tēlniekiem, dodot īsas biografiskas ziņas, sniedzot katra mākslinieka divu darbu attēlus uz krīta papīra. Šogad sagatavos bērnu dārza grāmatas un izdos Latvijas ģeogrāfijas grāmatu. Darbojas kultūras seminārs, pagaidām ar vēstures un valodas nozarēm, bet rudenī domāts atvērt arī literāro nozari. Seminārs neklātienes veidā varētu būt daļējs aizstājējs latviešu trimdas universitātei un ģimnazijai. Oktobrī notiks skolotāju konference Filadelfijā.

(Nobeigums 2. lpp.)

MŪŽĪBĀ AIZGĀJIS DZEJNIEKS

Ziņas no Latvijas vēstī, ka Kārlis Krūza miris Rīgā 28. jūlijā.

Kārlis Krūza bija dzejnieks no Dieva žēlastības, īsts liriķis, kam dzeja un tēvzeme bija pārāka par visu. Jaunībā piedalījies 1905. gada revolūcijā, par ko izcietis krievu cara patvaldības uzlikto sodu.

K. K. pirmos dzejoļus parakstīja ar pseudonimu Vēsmiņu Kārlis.

Neatkarīgajā Latvijā strādāja par latviešu literātūras skolotāju Rīgas pilsētas 2. vidusskolā.

Viegli pārvaldīdams klasiskās dzejas formas, laidis klajā trioletu un sonetu krājumus.

KANADAS KARASPĒKS KONGO UZTRAUC PAD. SAVIENĪBU

MASKAVAI NEVEICAS AR CERĒTĀ SAJUKUMA RADĪŠANU APVIENOTAJĀS NĀCIJĀS.

Otavā. Padomju Savienības valdība iesniegusi oficiālu protestu Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram Hammeršildam sakarā ar kanadiešu armijas vienību iesaistīšanu Apvienoto Nāciju bruņotos spēkos Kongo republikā. Savā protesta notā Padomju Savienība uztraucas, ka Kanada, kas tāpat kā Beļģija piedalās Ziemeļatlantijas organizācijā, Kongo disputā aizstāvēs vienīgi Beļģijas intereses un palīdzēs pēdējai agresijā pret Kongo republiku. Maskava tālāk deklarē, ka tā pretosies visu to valstu armijas vienību sūtīšanai uz Kongo, kas ir vienā militārā blokā ar Beļģiju.

Pārrunājot minēto Padomju Savienības protestu, ārlietu ministrs Grīns paskaidroja, ka Padomju Savienība ir mēģinājusi iejaukties un aizturēt kanadiešu vienību nosūtīšanu uz Kongo, liekot saprast, ka kanadieši Kongo atrastos kā agresora Beļģijas sabiedrotais. „Bet," uzsvēra ārlietu ministrs, „Kanadas spēki uz Kongo nebrauc vis Beļģijas, bet gan Apvienoto Nāciju aicināti." Bez tam Padomju Savienība Kanadas valdībai tieši vēl līdz šim nekādu protestu nav iesniegusi un Kanadas valdība tādēļ savu politiku nav domājusi mainīt. Pirmie kanadieši jau atrodas ceļā uz Āfriku.

ASV PASTIPRINA SAVAS MILITĀRĀS BAZES

Lēnām, bet noteikti turpinās pa visu pasauli izkaisīto Sav. Valstu militāro bāzu pastiprināšana. Pats jaunākais spēku pastiprināšanas virknē ir 60.000 to lielā superbazes kuģa Saratoga nosūtīšana uz Vidusjūru, tādējādi dodot Sav. Valstu 6. flotei 3 lielus bazes kuģus — kas uzturēsies Vidusjūrā, kamēr Polaris raķete būs tiktāl izveidota un saražota pietiekamā vairumā, lai varētu aizstāt kaŗa flotes lidmašīnas.

ĀDENAUERA VĒRTĒJUMS

RIETUMVĀCIJAS KANCLERS UZTRAUCAS PAR EVENTUĀLĀM SAV. VALSTU PREZIDENTA VĒLĒŠANU SEKĀM STARPTAUTISKAJĀ POLITIKĀ.

Kanclers Ādenauers, neslēpjot savas simpatijas pret republikāņiem, tikpat dzīvi kā paši kandidāti, seko Sav. Valstu prezidenta vēlēšanām. Vairāk nekā senātora Kennedija ievēlēšana prezidenta amatā Ādenaueru uztrauc demokratu konventa laikā palaistās baumas (kas tagad gan apklusušas), ka demokratu uzvaras gadījumā ārlietu ministrs būtu Adlejs Stīvensons. Pēdējā nostāju pret Padomju Savienību Ādenauers atzīst par pārāk nenoteiktu, pašu Stīvensonu — par politiķi, kam nav pietiekami stingra mugurkaula, lai Eiropas jautājumos cīnītos ar Padomju Savienību.

JAUNA FAZE KONGO KRIZĒ

ĢENERĀLSEKRETĀRS HAMMERŠILDS IZCĪNA APVIENOTO NĀCIJU SPĒKU IELAIŠANU KATANGAS PROVINCĒ

Apvienotās Nācijās, Ņujorkā. Pag. nedēļas nogalē Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāra Hammeršilda misija Kongo no jau gandrīz drošas uzvaras pārvērtās gandrīz tikpat drošā sakāvē, lai vēlreiz pārvērstos uzvarā, šoreiz jau puslidz stabilā. Un, proti, Katangas provinces valdība beidzot piekritusi ielaist Apvienoto Nāciju spēkus. Beļģija, savukārt, piekritusi izvākt savu karaspēku no Katangas, bet gan tikai tad, ja Apvienotās Nācijas varēs garantēt par tur dzīvojošo eiropiešu drošību.

Katangas provinces piekāpšanās Apvienoto Nāciju Drošības padomes lēmumam izjauca vienu otru tumšu plānu, kas būtu paildzinājuši sajukumu Kongo. Viens plāns, kas izjuka, bija paša ministru prezidenta Lumumbas kaldināts. Gadījumā, ja Katanga nebūtu piekāpusies, atļaujot starptautiskā karaspēka iesoļošanu, Lumumba bija paredzējis Katangai uzbrukt pats ar savu armiju. Tas būtu karš pret Beļģiju, un līdz ar to Lumumbam būtu bijusi izdevība aicināt talkā Padomju Savienību. Spriežot pēc pēdējās izturēšanās, propagandas laukā krievi tikai uz to vien gaidīja.

Katangas provinces sadarbība ar ģenerālsekretāru Hammeršīldu izjauca arī diktātoriskā Gānas prezidenta Nkrumes plānus. Pēdējais jau bija spēris visus nepieciešamos soļus, lai Gānā izsludinātu vispārēju mobilizāciju un tad ar varu mēģinātu ieņemt Katangas provinci. Novērotāji šaubās, ka Nkrume būtu domājis par ieņemtās provinces nodošanu Lumumbam. Par karaspēka sūtīšanu uz Katangu kopā ar Gānas spēkiem bija domājusi arī Gvineja, kuŗai daudz tuvākas attieksmes ar komūnistu pasauli nekā ar Rietumiem.

Bet Katanga saviem melnajiem kaimiņiem jau ir paspējusi atspēlēties pašā sākumā. Nule kā prezidenta amatā ieceltais Tšombe Apvienoto Nāciju Drošības padomei paziņoja, ka starptautiskais karaspēks Katangā tiks ielaists bez pretestības tikai tad, ja ievēros viņa noteikumus, un tādu ir vesela rinda. Vispirms Katangas provincē stacionēto Apvienoto Nāciju karavīru starpā nedrīkst būt tādu, kuŗi nāk no valstīm, kas parādījušas padevību un lojālitāti komūnistiem. Šo komūnisma līnijas sekotāju starpā Katangas prezidents tieši minēja Gānu un Gvineju. Otrkārt Katangas robežas apsargās Apvienoto Nāciju un Katangas karaspēks kopīgi. Apvienotām Nācijām nebūs tiesību atļaut Katangas robežu pāriet personām, kuŗas Katangas valdība ieskata par nevēlamām. Apvienotajām Nācijām nav tiesību iejaukties Katangas tirdznieciskos darījumos un pēdējās politiskajā dzīvē. Tāpat Apvienotajām Nācijām nav nekādu tiesību ļaut Katangas ienaidniekiem resp. centrālajai valdībai Leopoldvillē lietot Katangas ceļus, dzelzceļus un lidlaukus, ja tas, gadījumā, būtu pretēji Katangas interesēm. Katanga turpinās cīņu par neatkarību no Lumumbas valdības.

DROŠĪBAS PADOMES LĒMUMS APVAINO BEĻĢUS

IESPĒJAMA BEĻĢIJAS IZSTĀŠANĀS NO ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJAS

Briselē. Pēc nobalsošanas Drošības padomē, kur Beļģija saņēma vienīgi Francijas atbalstu, Beļģijas valdībai neatlika nekas cits kā akceptēt Apvienoto Nāciju lēmumu un apsolīties izvākt savus spēkus no Katangas provinces. Lieki aizrādīt, ka Beļģijas valdības rindās Drošības padomes lēmums sacēla vispārēju sašutumu un pacēlās pat balsis, ka Beļģijai šī lēmuma rezultātā vajadzētu izstāties no Ziemeļatlantijas organizācijas. Un, proti, beļģi uztraucas par sabiedroto atbalsta trūkumu Drošības padomes nobalsošanā. Beļģijas ministru prezidents Eiskens šai sakarā deklarēja, ka Beļģija gan paklausīs Drošības padomes lēmumam un izvāks savus spēkus no Katangas provinces, Kongo. Tai pašā laikā Beļģija sāks nopietni pārcilāt savu lomu Ziemeļatlantijas organizācijā, jo tagadējie notikumi pierāda, ka pēdējās piedalīšanās minētā organizācijā tai nekāda labuma nedod. Gluži otrādi: līdz šim minētā privilēģija izmaksājusi ļoti dārgi. Tā, piemēram, Ziemeļatlantijas organizācijas uzturētās militārās bazes Kongo Beļģijai izmaksājušas 70 milj. dolaru. Tāpat Beļģija nopietni pārlikšot savus plānus par agrākās vācu kolonijas Ruandi - Urandi pārvaldi, ko AN uzdevumā tagad pārrauga Beļģija. Šīs kolonijas uzraudzīšana Beļģijai izmaksājot ap 20 milj. dolaru gadā. Ministru prezidents lika saprast, ka Apvienoto Nāciju izturēšanās pret Beļģiju nav tāda, kādu beļģi būtu gaidījuši, kāpēc pārdomās savu turpmāko politiku pret Apvienotām Nācijām. Ministru prezidents Eiskens pamatoti ironizēja, ka AN Drošības padomes ričība ir pretēji proporcionāla tās valsts lielumam, ar kādu starptautiskai organizācijai jāsaduŗas. Kad Ungārijas brīvības cīnītāji sacēlās pāret Padomju Savienību, uz Ungāriju netika nosūtīts pat neviens Apvienoto Nāciju novērotājs. Bet tagad, kad darīšana ar mazo Beļģiju, Apvienotās Nācijas ir pietiekami dūšīgas, lai uz nemieru vietu nosūtītu pat veselu armiju. Tur, kur šāda armija bija vajadzīga (Ungārijā), tādas nebija.

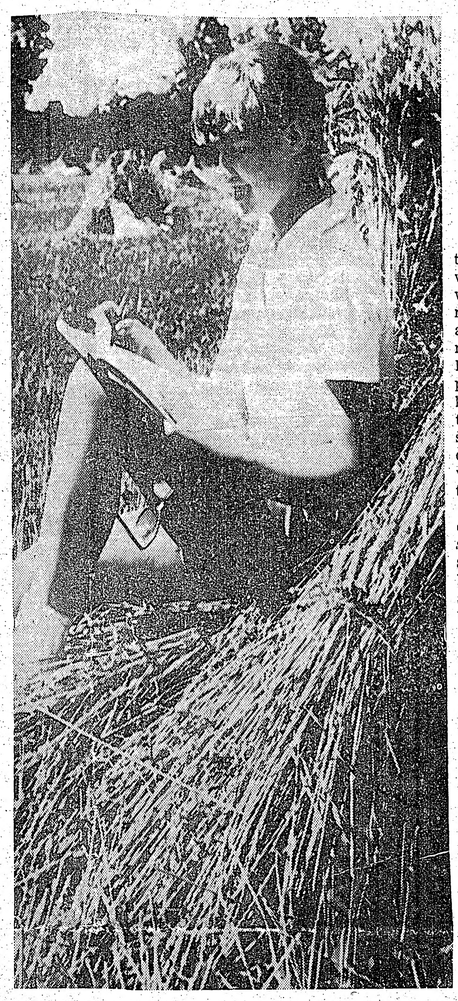

Plaujas laikā. Saulkrastu gaidu vienības dalībniece Māra savā sirojumā izdara zeltīto kviešu statiņu uzmetumus zīmējumu blokā. Zīmēšana ir Māras „stiprā" puse, un lauku ainavas viņu iepriecina visvairāk. J. Līgera uzņ.

IZPLĒTŅU LĒCĒJI PĀRŅEM VADĪBU LAOSĀ

SĀPĪGS SITIENS AMERIKĀŅIEM

Šīs nedēļas vidū Laosas izplētņu lēcēju bataljona komandieris kpt. Kongs Li bez šāviena pārņēma civilo un militāro administrāciju Vientianē, kad oficiālās valdības ministru vairākums atradās karaliskā galvaspilsētā Luangprābangā.

Saigonā. Līdz šim saņemtās ziņas ir pārāk skopas, lai varētu sacīt, vai revolūcija pret valdību ir izdevusies visas valsts mērogā, vai vienīgi Vientianes apkārtnē. Bet, lai cik drošs vai nedrošs pirmā diktātora stāvoklis arī būtu, Li savu politisko platformu jau ir paspējis nodeklarēt: viņš būs neitrāls un gatavs saņemt palīdzību no visiem. Karalnams ar savām tradicijām palikšot neskarts, bet valsts konstitūcija tikšot mainīta.

Sav. Valstīm, kas pēckaŗa gados Laosā iepludinājušas neskaitāmus miljonus, devušas saimniecisko un militāro palīdzību, taisījušas ceļus un cēlušas slimnīcas, jaunais pagrieziens Laosas politiskajā dzīvē ir visai sāpīgs un nepatīkams. Tās tikai atbalsta dzirdētos argumentus, ka ar naudu vien amerikāņi draugus un sabiedrotos nevar iegūt. Un tas tā jau ir daudzkārt pierādījies.

Jaunais diktātors, ja vien viņš savā amatā spēs noturēties, žēlīgi solījies neatraidīt ārvalstu palīdzību, nekā nesolot preti. Viss ārvalstu kaŗaspēks no Laosas tikšot izvākts. („Ārvalstu kaŗaspēks" Laosā sastāv no nedaudziem amerikāņu (24) un franču padomdevējiem, kas līdz šim palīdzēja apmācīt Laosas bruņotos spēkus).

Visvairāk Sav. Valstis baida iespēja, ka kreisā kapteiņa cenšanās pēc varas varētu pavērt durvis Indoķīnas komūnistu ietekmei Laosā.

Komūnistu briesmas Gvatemalā

Par jaunām komūnisma briesmām ziņo no Gvatemalas. Pēdējā, kas savā laikā atbrīvojās no prezidenta Arbenca kreisās diktātūras, tagad pareģo jaunu komūnistu iznāvēju, kas nākšot no Kubas. Invāzijas spēkus Kubā apmācījuši Padomju Savienības un komūnistu Ķīnas instruktori, — ziņo Gvatemalas valdība. Ieroči un municija jau esot nogādāti Gvatemalas džungļos caur Meksiku un Hondurām.

Kubas nauda zaudē vērtību

Visērtāko veidu, kā tikt pie naudas, tagad atklājis Kubas nacionālās bankas prezidents, no Arģentinas nākušais avantūrists Ernesto Guevara, kas pazīstams ar palamu „Če". Un proti, lai Kubai būtu vairāk naudas, Guevara naudas zīmes vienkārši sācis iespiest lielākos vairumos, pie tam vēl banknotes neparakstot vis ar savu pilnu vārdu, bet vienīgi palamu! Neizbēgamā inflācijas sākuma rezultātā Kubas valūtas vērtība ārpus valsts robežām krītusies turpat par 50%.

ZINĀMAIS KĻŪST OFICIĀLS

PADOMJU SAVIENĪBAS PRESE UN RADIO VELTĪ DAUDZ TELPAS UN LAIKA AMERIKĀŅU LIDOTĀJA PAUERSA ATZĪŠANĀS PROPAGANDĒŠANAI

Vašingtonā. Oficiālais Padomju Savienības paziņojums, ka amerikāņu lidotājs Pauers atzinies, ka spiegojis Centrālās izlūkošanas aģentūras labā, Sav. Valstu valdībai nebija nekādas pārsteigums. Pazīstot komūnistu izmeklēšanas prasmi un paņēmienus, neko citu kā pilnīgu atzīšanos neviens arī negaidīja. Pati tiesas diena nebūtu nekas cits, kā vienīgi drāmas noslēgums.

Kaŗa tiesa pret amerikāņu lidotāju būšot atklāta, kas jāsaprot, ka zināmi, izmeklēti komūnistu uzticības vīri noskatīsies Pauersa iemācītās lomas izpildījumu. Un amerikāņiem nav nekādu šaubu, ka šī loma ir labi iemācīta. Apsūdzētajam lidotājam būs arī savs aizstāvis, padomju tiesas izraudzīts (kādam amerikāņu juristam uzņemties aizstāvja lomu krievi neatļāva), par kuŗa vienīgo funkciju uzskata lūgumu mīkstināt tiesas spriedumu (pēc sprieduma pasludināšanas). Ir ļoti iespējams, ka tas notiek, lai parādītu pasaulei padomju tiesas „patieso" gaitu un „bezpartejiskumu", ar kādu apsūdzības tiek skatītas cauri.

Vadoties ar agrākiem gadījumiem, kad amerikāņi komūnistu zemēs atzinušies visdažādākos neeksistējošos pārkāpumos un, ievērojot faktu, ka Pauerss tieši bija nodarbināts spiegošanā pret Padomju Savienību, amerikāņu psichologi un garīgo slimību speciālisti jau pirms Maskavā izbazūnētās atzīšanās puslīdz pareizi noteica laiku, kuŗā tiks salauzta visa Pauersa pretestība. Iepazīstoties ar pēdējā psichisko uzbūvi, dzīves biedrei rakstīto vēstuļu saturu un rokrakstu, lietpratēji paredzēja, ka Pauerss komūnistu metodēm padosies visai drīzi. Domā, ka lidotājs pašreiz atrodas nopratināšanas resp. sagatavošanas pēdējā stadijā, ejot cauri veselai rindai mēģinājumu tā, lai tiesas dienā, „galvenās izrādes" laikā, šī gada 17. augustā, nerastos nekādi kavēkļi un Padomju Savienības propagandas mašīnērija varētu vilkt karalisko lomu.

Padomju Savienības publicētā Pauersa atzīšanās rakstā sacīts, ka pēdējais nodarbojies ar informācijas vākšanu no gaisa, fotografējot padomju radio un radara stacijas, kā arī dažādas raķešbazes. Padomju Savienība atzīšanās rakstam pieliek klāt vēl savu ārtavu, uzsverot, ka patiesībā visā Sav. Valstu spiegošanas akcijā vainojams prezidents Eizenhauers, viceprezidents Niksons un ārlietu ministrs Herters, kas visi trīs sekojuši mirušā ārlietu ministra Dallesa pēdās.

Tassa un Maskavas radiofonā publicētā Pauersa atzīšanās rakstā nav nekā jauna vai tāda, ko Chruščevs nebūtu paspējis pieminēt savos neskaitāmos uzbrukumos Sav. Valstīm. Koncentrējot pēc iespējas lielāku troksni, Pauersa tiesas dienai tuvojoties, padomju propagandas mašīnērija pagaidām apklususi runāt par diviem citiem amerikāņu lidotājiem, kuŗu RB-47 bumbvedēju kāds krievu iznīcinātājs nogāza šī gada 1. jūlijā. Lai gan Sav. Valstis nepārtrakti protestē, ka minētā lidmašīna notriekta virs starptautiskiem ūdeņiem, divi dzīvi palikušie apkalpes locekļi tiek turēti apcietinājumā un Padomju Savienība arī viņus gatavojas tiesāt par spiegošanu, bet pēc tam, kad pasaule būs piekliegta ar Pauersa prāvu.

ATLAIŽ STRĀDNIEKUS

1700 strādniekus atlaidusi Massey - Ferguson fabrika Toronto. Strādnieku atlaišanas jau sākās jūlija beigās un aizvien turpinās, jo paredzēts atlaist no darba pusi no visiem 3.400 strādniekiem. Šī ir lielākā atlaišana, kāda šai fabrikā notikusi, jo tiek atlaisti pat tādi, kas nostrādājuši vairāk kā 10 gadu.

Fabrikas vadība izteikusies, ka ar septembri daļu atlaisto strādnieku sāks aicināt atpakaļ darbā.

ATROD DOKUMENTUS PAR ĀDOLFU EICHMANU

Vašingtonā. Turpinoties apvainojumu materiālu vākšanai pret Hitlera laika vācu pulkvedi Ādolfu Eichmanu, kuŗš pašreiz atrodas Izraēlā un kuŗa tiesāšana par kaŗa noziegumiem paredzēta nākamā gada pirmajā pusē, Sav. Valstu Kongresa bibliotēkā atrasti 2. pasaules kaŗa laika dokumenti, kas liecinot par pilnīgu Eichmana darbību un būšot starp svarīgākajiem pierādījumiem, ka pēdējais tiešām vainīgs 6 miljonu Eiropas žīdu noslepkavošanā dažādās koncentrācijas nometnēs.

Eichmanu, kā zināms, Izraēles aģenti nolaupīja Arģentīnā, tā radot diplomātiskas domstarpības abu valstu starpā. Sākumā Arģentīna pat pieprasīja Eichmanu nekavējoties izdot atpakaļ. Tagad prasības apklusušas, un abas valstis šo lietu ieskata par izbeigtu. Arī visi Eichmana dzīvesbiedrēs mēģinājumi panākt Arģentīnas tiesas lēmumu pieprasīt vīra atgriešanos beigušies bez panākumiem.

KOMŪNISTI ECĒJAS

NOPIETNAS IDEOLOĢISKAS DOMSTARPĪBAS STARP PADOMJU SAVIENĪBU UN KOMŪNISTU ĶĪNU.

Vašingtonā. Nesen saņemta ticama informācija par kādu komūnistu strādnieku kongresu Pekingā, kur novērotas neparasti asas komūnisma ideoloģijas domstarpības starp komūnistu Ķīnu un Padomju Savienību. Situācija vienu brīdi nonākusi pat tik tālu, ka Padomju Savienības delegāti draudējuši atstāt konferences zāli. Tikai tad komūnistu Ķīna mīkstinājusi savu toni. Galvenais Pekingas runātājs bijis ministru prezidents Čuenlajs, kas, valdamies ar Ļeņina mācību, deklarējis, ka, no komūnistu viedokļa, jauns pasaules kaŗš ir ne tikai neizbēgams, bet pat vēlams.

„Kapitālistu pasaule nespēs pārdzīvot jaunu pasaules kaŗu," aculiecinieku atstāstījumā sacījis Čuenlajs. „Kapitālistu valstis sagrūs no iekšienes; un posts, ko Rietumi var nodarīt komūnistiem jauna kaŗa gadījumā, nav nesaglābjams." Vislielākais asums starp krieviem un ķīniešiem radies, kad Čuenlajs uzbrucis Padomju Savienības ministru prezidenta Chruščeva miermīlīgās koeksistences politikai, kas ir tieši pretēja Pekingas domāšanai.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
tenaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibiskaps T. GRĪNBERGS

ĢIMENES LOMA SABIEDRISKAJĀ DZĪVĒ

P. DREIMANIS

Ģimenē veidojas īpašs gars un sadzīves veids. Tās līdzšinējā iekārta, sevišķi senajos dzīves posmos, ir bijusi paraugs sabiedriskajai dzīvei, ko pauž atzinums — kādas ģimenes, tāda valsts.

Ģimenes dzīvi ietekmē simpatiskās jūtas, kas saista vīru ar sievu un attīstās vecāku un bērnu attieksmēs. To veicina visa ģimene, bet īpaši māte, kas ir galvenā bērnu kopēja un audzinātāja. Šīs jūtas un to ietekmē izveidotās ģimenes locekļu attieksmes ir paraugs sabiedriskās dzīves veidošanai.

Simpatisko jūtu attīstībā liela nozīme ir atdarināšanai, kas piemīt bērniem līdz pubertātei. Šai vecumā viņi vispirms vēro māti un citus ģimenes locekļus darbā un dzīvē. Mātes skats, pieskaršanās bērniem ar rokām, mīļie maigie vārdiņi, dziesmiņas un lūgšanas — visi šie viņas pārdzīvojumi un to izteiksmes veidi ir pilni tādas sīrsnības, labvēlības, rūpju, ka pat grūti atrast vārdus to raksturošanai.

Mātes un citu ģimenes locekļu izturēšanās pret bērniem nepaliek bez viņu atsaucības. Bērnos dzimst līdzīgu pārdzīvojumu pirmsākumi, no kuriem attīstās pateicības un mīlestības jūtas. Līdz ar to ģimene kļūst par vienību, kurā katrs tās loceklis saistās ar veselo visos dzīves brīžos un darbos. Tad bērniem kļūst mīļa katra vietiņa mājās, kur viņi augušī, un silti top ap sirdi, kavējoties bērnības saulainajās atmiņās. Tātad bērns ģimenē ne tikai attīsta sevī simpatiskās jūtas, bet arī to ietekmē saistās ar citiem ģimenes locekļiem vienā ciešā kopdzīves un kopdarbības vienībā.

Ar gadiem simpatiskās jūtas jaunieši saista ar plašāku sabiedrību, vijoties ar savas tautas un dzimtenes likteņiem, ar ko viņš jau agrā bērnībā ir sācis iepazīties, īpaši ar tautas paražām, tikumiem, sadzīves veidu, kā arī gara pasauli. Tad viņš jau ir ieaudzis savā tautā. Iepazīstoties ar tās vēsturi, ceintieniem, cīnītāju un varoņu sprausttiem mērķiem un ideāliem, topošais pilsonis atrodas nacionālās dzīves un kultūras vērtību ietekmē un ne bez ģimenes svētības.

Līdz ar to stiprinās kopības un vienības apziņa ar savu tautu, savu dzimto zemi un tās likteņiem, kad viņš piecaudzis sāk patstāvīgu dzīvi. Bet arī tad latviešu ģimene ar māti priekšgalā nebeidz sekot sava locekļa liktenim. Kā agrā bērnībā un skolas gados vecāki un citi ģimenes locekļi nevar būt vienaldzīgi pret to, kā bērns attīstās, mācās un uzvedas, tā arī viņa patstāvīgās dzīves posmā asinsradinieki nespēj viņu allaž nepieminēt savās aizlūgšanās un labā novēlējumos.

Simpatiskās jūtas sasniedz arī visu cilvēci. Mīlot savu tautu, cilvēkam jāprot cienīt arī citas tautas un atzīt ikvienu cilvēku. Tā ir humānitāte un cilvēku mīlestības jūtas, kuras pamudina ikvienu cilvēku atvieglināt citu ciešanas, neatkarīgi no šķiru, tautības un citām atšķirībām. Un arī šī humānitāte ar tautas starpniecību ir veidojusies no tām simpatijām, kuras ģimene veltī savam loceklim, īpašī tā agrā bērnībā.

No aplūkotā jāsecina, ka ģimene tiešām ir paraugs sabiedriskai dzīvei jeb kultūrālām attieksmēm kā savā tautā un valstī, tā arī starptautiskā dzīvē. Tāpēc vērojams, ka tiem bērniem, kas auguši ārpus ģimenes dažādās audzināšanas iestādēs, simpatisko jūtu attīstība ir vāja, reizēm pat grūti konstatējama, lai gan viņiem ir bijuši ļoti labi dzīves apstākļi un priekšzīmīgi audzinātāji. Ņemot vērā šos atzinumus, kļūst skaidrs, ka ceļš uz apstākļu uzlabošanos attiecīgās tautās un starptautiskās attieksmēs ved uz ģimeni, kurai jārūpējas par simpatisko jūtu attīstību bērnos un viņi jāiepazīstina attiecīgajam vecumam atbilstošā veidā ar tādu dzīves saturu, kas veicina pienācīgu apziņas attīstību pret sevi, savu tautu un vispāri cilvēku, kā arī saistās ar tautas likteņiem, veltījot tās labklājībai un labākai nākotnei savas spējas un spēkus. Tad nevēlamās parādības dzīvē sāk mazināties, un iespējama pat to izbeigšanās, ja ģimenes dzīve tiek nopietni pētīta un tās trūkumi pakāpeniski novērsti.

PIRMIE IEBRAUCĒJI NO LATVIJAS MINEAPOLĒ

Arī Mineapolē daudzi tautiesi iesnieguši lūgumus izlaist no Latvijas viņu tuviniekus, bet līdz šim tie visi tika noraidīti. Nupat gan pēc 3 gadu nepārtrauktām pūlēm, no Rīgas pie dēla Edgara Baroba ieradušies viņa tēvs un māte Kārlis un Anna Barobi, un šis ir pirmais šāds gadījums Mineapolē.

Lidlaukā atbraucējus sagaidīja dēla ģimenes. Viņi pirmoreiz satikas savus mazbērnus Ināru un Ilzi.

Par izceļošanas gaitu atbraucēji pastāstīja sekojošo:

1957. g. dēls Edgars bija iesniedzis pieprasījumu vecāku izsaukšanai uz ASV. Drīz pēc tam iesniegti visi vajadzīgie dokumenti vīzu nodaļai Rīgā, kas pieprasīja ļoti sīkas izziņas. Kaut visi papīri bija kārtībā, lūgums noraidīts bez kādas motivācijas 3 reizes, pēdējais 1959. g. Tā kā noteikumos paredzēts, ka pēc noraidījuma saņemšanas, ja pagājuši 5 mēneši, var iesniegt jaunu lūgumu, tad tas arī darīts.

Beidzot martā vecāki saņēmuši aicinājumu ierasties vīzu nod. kārtot formalitātes, jo izbraukšanas atļauja piešķirta. Vēlāk noskaidrojies, ka starplaikā, kad Chruščevs viesojies ASV, dēls iesniedzis lūgumu prezidentam Eizenhaueram palīdzēt šai lietā. Šī vēstule atradusēs starp 200 citām līdzīga satura, kuras Niksons, viesojoties Maskavā, nodevis Chruščevam, kas solījies tos arī izlaist. Vai visi tie bijuši tik laimīgi, nav zināms. Izceļošanas formalitātes kārtotas ASV sūtniecībā Maskavā. Lidmašīnas biļete maksā 1400.- rub., iemainīt atļauts 1000 rub. pret 100 dolariem.

Kārlis un Anna Barobi dzīvojuši savā namā Langstiņos pie Rīgas, saņemot pensiju. Rīgā liels dzīvokļu trūkums. Lai dabūtu darba spēku valsts saimniecībām, to tuvumā tiek celtas jaunas dzīvokļu mājas strādniekiem. Jūrmalā daudz cilvēku, bet maz latviešu. Automašīnu satiksme dziva, bet gadiem ilgi jāgaida, lai auto varētu nopirkt. Ceļa na mazākajiem automašīnam svārstās no 9000.- līdz 20000 rub., bet lielākiem ap 60.000 rubļu.

Izceļošanas atļaujas var cerēt saņemt tikai vistuvākie un gados vecākie cilvēki, bet neiespējami gados jaunākajiem. **H.Kiperts.**

AUGSTAS KVALITĀTES VILNAS AUDUMI (16 unces)
ANGLIJAS RAŽOJUMI.
★ PAR ĻOTI MĒRENĀM CENĀM. ×
DAVID'S ECONOMY CENTRE,
231 QUEEN ST., W., (pie University Ave.),
TORONTO.

BAPTISTI BRAZILIJĀ

BRAZILIEŠI AIZLIEDZ LATVIEŠIEM PULCĒTIES ZEM SAVA NACIONĀLĀ KAROGA.

Brazilijas latviešu baptistiem jūlija mēnesis bija īsts svētku mēnesis: 6. jūlijā bija Vispasaules baptistu konference, kurā Brazilijas latviešu baptisti bija pārstāvēti kā delegāti, viesi un dziedātāji, reprezentējot vairāk kā 2000 latviešu baptistus. Taču Brazilijas latviešu baptistu plašā saime savas nacionālās pārliecības dēļ cieta neveiksmi — latviešiem neļāva pulcēties šai korgresā zem sarkanbaltsarkanā karoga. To aizliedza novietot starp pārējo nāciju karogiem, kuru bija 69, to starpā arī sarkanais karogs ar āmuru un sirpi. Tā kā latvieši pieraduši pie grūtībām un vajāšanām visos laikos, tad arī šo pārestību panesa, izsakot tikai protestus Vispasaules alianses prezidentam Dr. F. Adamam (amerikānis).

LATVIEŠU BAPTISTU 100 GADU JUBILEJA

Brazilijas latviešu baptistu draudžu apvienības gadskārtējā konference notika Novaodesas pilsētiņā, apvienota ar baptistu 100 gadu jubileju un māc. Jāņa Inķa pieminekļa atklāšanu. Novaodesā ir vislielākais latviešu centrs, īsts latviešu pagasts. Kā pilsētā, tā arī uz laukiem visur skan latviešu valoda un latviešu dziesmas.

Jubilejas konference sākās 24. jūlija rītā I latviešu baptistu dievnamā, kur šī draudze dibināta 1906. g. Dievnams šai gadījumā bija greznots ar ziediem un Latvijas un Brazilijas valstu karogiem un uzrakstu „100" nacionālās krāsās. Svinības ievadīja jubilejas koris ar I. Inķa „Mūsu Tēvs . . .", ko diriģēja A. Jansons. Svētos Rakstus nolasīja Brazilijas latv. bapt. apvienības prezidents māc. A. Ceruks, sekoja mācītāja Alb. Eichmaņa lūgšana. Vispasaules baptistu apvienības vārdā sveicienus nesa aliānses darbinieks māc. A. Klaupiks no Vašingtonas. Rakstveidā sveicienāja ASV latviešu baptistu apvienības prezidents māc. Fr. Čukurs no Čikāgas, māc. Art. Stefenbergs sveica no Bolīvijas latviešu uzturētās misiones un māc. Alb. Eichmanis, kā arī misionāri Rūta un Harijs Jansoni un māc. H. Alnis no S. Paulo. Slimības dēļ viņš nevarēja personīgi būt klāt. Apsveikumiem sekoja klavieru solo. Galveno svētku runu teica māc. A. Klaupiks. Jubilejas koris izpildīja „Lai gaviles skan!", dir. A. Matrevics. Pēc ziņojumiem par svētku tālāko norisi visi vienojās korāli „Dārgais brīdis nu atkal ir novēlēts mums . . ." Jubilejas lūgšanu vadīja vecākais mācītājs K. Krauls, aizlūgdams par Latviju un latviešiem. Kolekte palīdzībai aiz dzelzs aizkara deva Cr. $:13.000.00.

Plkst. 15 Novaodesas kapsētā mācītāja I. Inķa kapa pieminekļa atklāšanas svētbrīdis sākās ar kopīgi nodziedātu dziesmu „Mūžīga dzīvība, brīnums, kas domas man saista . . ." Pieminekļa atklāšanu un iesvētīšanu izdarīja māc. A. Ceruks. Māc. G. Dobelis runāja par to, ko I: Inķis devis latviešu baptistu saimei un arī visai latviešu tautai kā dziesminieks, dzejnieks un kristīgs rakstnieks.

Jubilejas pēdējā sapulce sākās Novaodesas pilsētas draudzes dievnamā, plkst. 19.00. Arī šoreiz dievnams bija tā pārpildīts, ka tajā visi nevarēja iekļūt. Galveno jubilejas runu teica māc. A. Arājs, kas izglītojies Kanadā. Māc. A. Klaupiks no ASV runāja par tematu „Latviešu baptistu pašreizējā situācija un nākotnes izredzes". Jubilejas svinības nobeidza ar lūgšanu.

★

25. jūlijā, plkst. 9, Novaodesas draudzē notika konference, kas šogad bija īsa, vairāk veltīta referātiem un ziņojumiem. Šo konferenci ievadīja ar īsu svētbrīdi māc. A. Ceruks. Sekoja māc. R. Ukstiņa un Dr. J. Gailiša runas. Runātāji aicināja palikt pie savas tautas un nezaudēt savu skaisto latviešu valodu, būt lepnam uz to, ka esam latvieši. Bija mūzikāli priekšnesumi. Alb. Eichmanis runāja par tematu „Latviešu baptisti dziesmu un literatūras laukā". Par apvienības priekšnieku nākošajam darbības gadam ievēlēja māc. Andreju Arāju, kas Kanadā beidzis Mac Mastera universitātes teoloģisko fakultāti. Līdzšinējais apvienības priekšnieks māc. A. Ceruks šo organizāciju vadīja 10 gadu nepārtraukti. Konference viņam izsacīja pateicību un ievēlēja par viceprezidentu.

Māc. J. Lūkasa priekšlasījumam par „Latviešu misiones darbs ārpus dzimtenes" sekoja klavieru solo, latviešu plašās misijas saimes locekļu uzrunas. Bija daudz ko domāt par tiem cilvēkiem, kas uzņēmušies smago misijas darbu mežoņu un mazcivilizēto braziliešu un bolīviešu tautās. Pēc ziņojumiem un draudzes kopdziesmas bija beigu lūgšana.

Pēdējā kongresa un jubilejas dienas programma sākās 26. jūlijā, plkst. 9, ar īsu svētbrīdi, pēc kam referēja māc. K. Grigorovičs par tematu „Mūsu principi". Sekoja mūzikāli priekšnesumi, un māc. Andr. Arāja ļoti vērtīgs priekšlasījums par latviešu baptistu jaunatnes audzināšanas darbu. Pēcpusdienas sanāksmē pēc ievada ar īsu svētbrīdi bija māc. A. Ceruka referāts par tematu „Mūsu grūtības" un mūzikāli priekšnesumi.

100 gadu jubilejas konferences beigu sarikojumā pēc draudzes kopdziesmas bija daudz runu, kuŗās izskanēja pateicība par pagātni un paļāvība nākotnei, ko pats Dievs kārtos pēc saviem vareniem ieskatiem. Jubilejas koris izpildīja „Jaunības laiks", dir. A. Jansons. Vairākas dziesmas publika lūdza atkārtot. Sekoja aizlūgums par brāļiem aiz dzelzs aizkara, ko vadīja māc. J. Lukass. Pēc J. Jaunzemja deklamācijas „Aizlauztie zari" tika savākta kollekte Cr$:18.000.00 un divi ASV dolari, ko izlietos palīdzībai aiz dzelzs aizkara. Sekoja pateicība jubilejas dalībniekiem un Novaodesas pilsētas draudzei par laipno uzņemšanu. **J. K.**

Sveicam

Aleksandru Civzeli 50 gadu jubilejā.

DV Toronto nodaļa.

Atlikušas vairs tikai 3 nedēlas . . .

3. septembris ir beidzamā diena, kad no Kanadas DV saimes jāsaņem atpakaļ DV CV priekšnieka vēlēšanu materiāli, kas savlaicīgi tika piesūtīti visām DV nodaļām līdz ar attiecīgiem noteikumiem. Līdz šim saņemtas tikai 86 aploksnes ar vēlēšanu materiāliem, no tām 71 no Toronto nodaļas, 9 no Britu Kolumbijas, 3 no Brantfonas, 3 no Hamiltonas un 1 no Edmontonas nodaļas. No pārējām nodaļām nav ienākusi neviena aploksne.

Jāaizrada, ka laiks iet uz priekšu, un tādēļ ieteicams pasteigties ar vēlēšanu materiālu iesūtīšanu.

AIZRĀDĪJUMS

DV grāmatnīcas Sainīšu nodaļa dara zināmu, ka turpmāk, ar 1. oktobri, uz Latviju varēs nosūtīt zāles tikai pēc Latvijā izrakstītās ārstu receptes, uz kuras jābūt atzīmei „Ārstniecības līdzekļu saņemšanai no ārzemēm."

Medikamentu sūtījumus pa gaisa pastu pieņemam pēc viena noteikumiem tikai līdz 31. augustam, ar aprēķinu, lai tie sasniegtu adresātu vēl līdz šī gada 1. oktobrim, pretējā gadījumā sainis netiks izsniegts un tiks sūtīts atpakaļ.

DV Sainīšu nodaļa

Pateicība

Visiem, kas mani rakstveidā sveica manā sešdesmitajā dzimšanas dienā, sirsnīgs paldies.

J. Vītols.

KANADĀ

TORONTO

SIDRABENĒ

© Sestdien, 13. augustā, plkst. 7,30 vakarā „Sidrabenē" notiks vasaras nometnes bērnu teātra izrāde uz brīvdabas skatuves. Uzvedīs A. Brigaderes lugu „Lolitas brīnumputns". (6 ainās) Dagmāras Gribustas vadībā. Viņas režijā arī pag. vasarā uzvedā A. Brigaderes lugu „Maija un Paija".

Pēc teātra izrādes sekos deju vakars. Ieejas maksa visam vakaram $1,- no personas, tikai uz teātra izrādi 75c. Bērniem teātra izrādē ieeja brīva.

Svētdien, 14. augustā, plkst. 10.00 rītā, dievkalpojums, kam sekos Kanadas latviešu jaunatnes meistarsacīkšu atklāšana un sacensības.

UGUNSKURS SAULAINĒ

© Pēc priekā un sadraudzībā pavadītajiem bērnu svētkiem, kas pulcināja tuvu pie 800 apmeklētāju, otrs lielākais ugunskurs notika pagājušās sestdienas vakarā, ko ar atzīstamu praksi vadīja Auseklis Pērkons. Programma bija sevišķi dziva, interesanta un atjautīga. Ugunskura dalībniekiem sevišķi patika sprēgājošais humors par Padomju Savienības zinātniekiem, kas „atklājuši" visu — telefonu, automašīnu un pat Elvis Presleju. Lielu jautrību sagādāja arī uzvedums „Slimnīcā" un „Jaunākā nometnes avīze". Vakars bija ļoti silts un jauks, un likās, ka mazie skatītāji skatītos vēl un vēl.

Bez joviālajiem priekšnesumiem jo braši izskanēja mūsu tautas dziesmas un Ineses Akmens solo sniegumi ar akordeonu. Viņas spēle visiem tā patika, ka bija jādod arī piedevas. Otrā rītā nometnes dalībnieki pulcējās uz kārtējo rīta dievkalpojumu, ko vadīja māc. A. Lūsis. Pārējais laiks gan lieliem, gan maziem aizritēja dažādās nodarbībās, kuŗas tikai vēlā pēcpusdienā pārtrauca negaidītais lietus.

Egg.

IT KĀ IEŠANA PRET STRAUMI

(Pārnesums no 1. lpp.)

Minsteres latviešu gimnazija šogad pāriet uz jaunām telpām, kur iespējams to paplašināt. Līdz ar to būtu iespējams iekārtot vietas skolēniem no ASV vai Kanadas. Daži sekciju vaditāji izteica domas, ka tas būtu novērtējams pozitīvi, jo dažas ASV kolledžas dažās mācību nozarēs ieskaitot pat līdz 2 gadu kursam Eiropā nobeigtās vidusskolas priekšmetus. Šis apstāklis, kas daudziem nebija zināms, būtu noskaidrojams tālāk. Pēc pašreizējā ievāktām ziņām, līdz šim nav bijis neviens skolēns, kas būtu gribējis doties uz Vāciju ģimnazijā (pašreiz tur gan esot viena skolniece no ASV). Šī nevēlēšanās izskaidrojama ar to, ka tiem, kas beiguši mūsu skolas ASV, būtu grūti sekot visiem ģimnazijas priekšmetiem, kur mācības notiek latviešu valodā, jo šiem ASV skolēniem trūkst vajadzīgs priekšzināšanas. Kaut ar mācītu angļu valodu pastiprinātā kārtā, tā tomēr skolēniem nebūtu tik perfekta kā ASV. Mācoties Eiropā, bet pēc tam dzīvojot ASV, jaunajā dzīvē trūktu praktiskās pieredzes, būtu cita apkārtne, cita sabiedrība un trūktu draudzības saites ar ASV jauniešiem, kas daudzkārt ir ļoti svarīgas. Beigšanas apliecībās ir gan, piemēram, atzīme fizikā vai ķīmijā, bet nav teikts, cik stundu un cik gadu šo priekšmetu mācījies, kas vajadzīgs ASV kolledžās, lai varētu ieskaitīt attiecīgos priekšmetus kolledžu kursā.

Jaunatnes un vecās paaudzes starpā ir pretešķības, kas radušās sakarā ar vides iedarbi. Jaunatnei tomēr ir ideālisms, tā neaizraujas ar niekiem. Ir asimilācijas iespaids — svešais elements gūst pārsvaru. Jaunatnes nesaskaņas varētu arī meklēt politiskā plāksnē. Raksturīgi, ka Austrālijā jaunatnei nav savas jaunatnes organizācijas un tur nav arī krasu nesaskaņu. Visā pasaulē jaunatnē valda snobisms, citādi tas nav arī ar latviešu jaunatni. Tāpat studentu vidū rietumos vērojama nosliece politikā uz kreiso pusi, un šāda ietekme varētu būt arī latviešu jaunatnē. Vērojot iecelotājus ASV, redzams, ka otrā paaudze, kas atbilst tagadējai latviešu iecelotāju jaunatnei, cenšas atmest attiecīgās tautas parašas un iejusties amerikāņu vidē, bet trešā paaudze atkal meklē piederību pie savas tautas.

Jaunatnei nav arī cieņa pret vecākiem, kuŗu autoritāte lielā mērā zudusi. Te vainīgi apstākļi, ka, iecelojot ASV, daudzi vecāki neprata angļu valodu, kāpēc 12 vai 13 gadu vecie jaunieši ar savām valodas zināšanām visu nokārtoja. Bet arī citādā veidā vecāki nebūs nevainīgi, un tā ir divkosība, vedot divus dzīves veidus. Viena kā izkārtne, otra ir faktiskā seja. Piemēram, ģimene gan gribētu saņemt materiālos labumus, ko dod sociālā apdrošināšana, bet, ja pašam jāmaksā, tad vairs negrib. Jaunieši to redz, un tā mazinās vecāku autoritāte. Jaunatnē nav arī atbildības sajūta: tā prasa, lai dod, ja tas pienākas, pašiem dažkārt nedarot nekā.

Latviešu zinātnieki var atlicināt maz laika sabiedriskam darbam, bet ar saviem personīgiem sasniegumiem ceļ latviešu slavu. Vecākai paaudzei ir grūtības ar valodu, pat tiem, kas strādā universitātēs.

Tēlotājas mākslas sekcija iecerējusi šaurāka apmēra gleznu izstādi ar to autoru darbiem, ko Kultūras fonds godalgojis. Šajā izstādē būtu rādami tie darbi, kas radušies pēc godalgošanas, katrs autors dotu 3—5 darbus, kopā ap 35. Šinī izstādē būtu reprezentēti arī daiļamatniecības izstrādājumi, godalgotās grāmatas un notis. Kultūras fonda godalgas nākošo gadu būtu pieškiramas citādā veidā, jo dažkārt mākslinieki kautrējas iesūtīt savus darbus, baidoties, ka tie negūs atzīšanu. Sekcijai būtu jāseko visām mākslinieku izstādēm un katrs šādas izstādes dalībnieks būtu aicināms iesūtīt Kultūras fondam godalgošanai 1—3 darbus, kas būtu izstādāmi kādu nedēļu apskatei. Tāpat aicinājumi būtu izsūtāmi citiem māksliniekiem, skaita ziņā tie varētu būt ap 50. Ja mākslinieks savu darbu nevēlas iesūtīt, tā viņa paša darīšana. Šāds godalgošanas veids nebūtu nejaušība, kā tas varbūt noticis kādreiz iepriekš.

Skaņu mākslas sekcija nodomājusi šogad izdot solo dziesmas, kas būtu sakopotas, sākot ar latviešu klasiķiem un beidzot ar modernistiem. Nujorkā paredzēti 5 sarikojumi ar referātiem un koncertiem. Novembrī būtu koncerts ar Mediņa darbiem, kam sekotu vēlāk referāts par tautas dziesmām un koncerts, pēc tam būtu T. Ķeniņa vakars ar autora piedalīšanos, arī Skultes vakars ar komponista un viņa vaditā kora piedalīšanos, un beidzot baznīcu dziesmu attīstība. Ierosināja atpirkt vai arī citādā veidā vienoties ar komponistiem par dažu viņu darbu atskaņošanu amerikāņu orķestru izpildījumā. Sevišķi pieprasīta esot T. Ķeniņa simfonija, kas jau atskaņota 2 reizes Kanadā.

Teātra sekcija ierosināja teātŗa izrādi Vašingtonā ALAs 10 gadu jubilejas kongresa laikā. Zīverta lugas Austrālijā iznākot jau 400 eks.

Lektoru centrā ir 54 lektori, kuŗu adreses publicēs. Lilijas Stenģeles brālis nodibinājis stipendiju 400 dol. apmērā, bet nav bijušas citas iemaksas, nav arī bijis pēc tās pieprasījumi.

V. Irbe

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9-0266.

LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION Limited
izdara visas parastās banku operācijas; pieņem noguldījumus un depozītus, izsniedz aizdevumus, izdara čeku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—.0 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton & Jarvis stūrī Tel. WA 4-1563 vai HU 3-9283.
Ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā. Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: P. O. BOX 37, TERMINAL „R", TORONTO, ONTARIO.

Lekcijas par Baltijas valstīm

Royal Ontario muzejs rīko lekciju ciklu par dažādām zemēm. Baltijas sieviešu padome ir uzaicinātā sniegt referātus par Baltijas valstīm.

Par Latviju 20. oktobrī runās LNAK valdes priekšsēdis V. Upeslācis. Referātu papildinās ar gaismas pilēm un skaņu platēm. Referāta laikā notiks arī neliela izstāde priekštelpās. Referāts galvenokārt domāts Toronto universitātes vakara kursu studentiem, bet pieejams arī pārējiem studentiem.

ALPI PAŅĒMUŠI ČAKLAS LATVIETES DZĪVĪBU

Beļģijas latviešu saimi pārsalca satriecoša ziņa, ka 25. jūlijā Alpos, Dienvidfrancijā, traģiskā nāvē mirusi Beļģijas Latvieša nacionālās komitejas sekretāre Rita Bērtiņa.

Neliela latviešu saime Beļģijā kļuvusi par kopīgu ģimeni, kur katrs tās locekļis viens otram ir tuvs un neaizstājams. Tas sevišķi sakāms par Ritu Bērtiņu. Kad pēc 2. pasaules kara viņa kopā ar pirmo latviešu bēgļu pulciņu ieradās Beļģijā, viņas pirmais darbs bija apjautāties tā paša likteņa skartajiem, kā varētu viņiem palīdzēt. Viņas čaklās rokas nekad nebija nogurušas un viņas laipnība nekad nebija izsmeļama.

Kad pirmajos pēckara gados latviešu skaits Beļģijā sniedzās pari pirmajam tūkstotim un sākās sabiedriskais darbs un organizēšanās, Rita Bērtiņa bija arvien tur, kur noritēja pozitīvs un radošs darbs. Pati būdama skolotāja, viņa steidzās rast iespēju svētdienas skolu iekārtošanai, kas darbojās nepārtraukti, līdz latviešu bērnu pulciņš izklīda, kopā ar saviem vecākiem — gan šīs zemes attālākajās vietās, gan arī pāri okeanam.

Kad pirms 10 gadiem visi latvieši Beļģijā sadevās rokās, lai dibinātu vienu kopīgu vadošo organizāciju, Rita Bērtiņa bija šīs organizācijas pirmajās rindās, un tādēļ jau ar pirmo dienu viņu ievēlēja Beļģijas Latviešu nacionālā komitejā, kur arī uzcītīgi pildīja sekretāres pienākumus līdz savai nāvei.

Ar savu čaklumu, nesavtību un sabiedrisko rosmi Rita Bērtiņa bija ieguvusi visu Beļģijas latviešu nedalītas simpātijas. Kad notika latviešu sarīkojumi, viņa, kā gādīga namamāte, bija pārdomājusi un parūpējusies par visu, kas sagādātu viesiem prieku un labsajūtu. Svētkiem tuvojoties, viņa jau iepriekš bija padomājusi par interesantu programmu, bieži vien uzstādamās personīgi ar deklamācijām, gan arī pašas veidotā teātŗa pulciņā. Šī darbība tautiešu labā sagādāja prieku arī viņai pašai un latviešu saimē radīja dziļu sinipātiju, kas vienmēr ikvienam paliks neizdzēšamā atmiņā.

Rita Bērtiņa dzimusi Alūksnē. Sai skaistajā Vidzemes apkārtnē arī uzaugusi, gājusi skolā un sākusi arī pati skolotājas gaitas, ko pārtrauca 2. pasaules kara priekšnotikumi. Viņa bija dziļi iesaknojušies šī skaistā Latvijas apvidus tikumi — latviskā sirds skaidriba un vienkāršība. Neviens darbs viņai nelikās par smagu, un dzīves grūtības viņas dzīvē šķēršļus likt nespēja. Ieradoties svešajā zemē, viņa uzcītīgi ķērās atkal pie mācīšanās, apmeklēja mūsu skolu un, to nobeigusi, strādāja šai atbildīgajā darbā, pat kā vaditāja, līdz dzīves pēkšņam pārtraukumam.

Rita Bērtiņa arvien jūsmoja par dabu, un savus darba atvaļinājumus labprāt pavadīja kalnos. Vēl dienu pirms traģiskā notikuma Rita Bērtiņa rakstīja saviem draugiem, sūtot sveicienus no Alpiem. Liktenim bija paticis, ka skaistie Alpi kļuva viņai par mūžīgo atdusas vietu.

Dziļās skumjās noliecot galvas, pavadīsim ar lūgšanām viņas ceļu aizsaulē.

TAUTIESI KLAUSAITIES
LATVIEŠU RADIO
RAIDIJUMUS
LATVIEŠU ATBALSS
(Latvian Echoes)
no Niagaras
CHVC raidītāja
katru otrdienu
no plkst. 7—8 vakarā,
uz viļņu garuma 1600
(ar 5000 vatu jaudu)
Raidījumu vadītāja adrese:
417 DOVERCOURT RD.,
TORONTO 3, ONT.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem paraktītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

STARPTAUTISKA

**LATVIEŠU TĒLNIEKS UZAICINĀTS
CES MĀKSLINIEKU UN ZINĀTNIEKU
TERNTIONAL INSTITUTE OF ARTS**

Kas gan Toronto nepazīst lēnīgo, bet dziļa iekšēja spēka pilno tēlnieku Augustu Kopmani? Nav izstādes, kur neparādītos viņa darbi — vai nu pašu latviešu rikotās, vai kanadiešu, pāri visai plašajai Kanadai no viena krasta līdz otram — visās Augusta Kopmaņa darbi ir lūgti un gaidīti, un ar katru gadu pieaug viņa popularitāte.

Redzot paša tēlnieka drukno, labestības pilno augumu, spēka pilno skaustu, uz kuŗa balstās galva ar laipno, drusku labsirdīgi ironisko smaidiņu — tā vien liekas, ka mūsu priekšā stāv senlatviešu labietis, kas māk izdzīt taisnu, dziļu vagu savā augligajā tirumā. Un šāds tirums A. Kopmanim ir viņa mākslinieciskās ieceres darba lauks, kur trauslā marmorā, grodā granītā, mīkstā šūnakmenī, šķiedrainā kokā vai piekļāvīgā mālā veidojas viņa tālos simbolos vai tuvā reālitātē izauklētie tēli.

Lai cik lielas pretestības pilns būtu materiāls, ar kādu jāsastapas tēlniekam, mēs nevaram neredzēt, ka savā dziļākajā būtībā A. Kopmanis ir un paliek romantisks sapņotājs, kas savus sapņus un vīzijas veido granītā un marmorā. Šie sapņi pacel un spārno smago materiālu un atbrīvo skulptora ieceri no zemes smaguma.

Blakus sapņiem savos darbos, šais dienās Augusta Kopmaņa

Tēlnieks

„LĪGA" DZIEDĀS ROČESTRĀ

Toronto sieviešu dubultkvartets „Līga" V. Lintiņas vadībā un brīvmāksl. Elfrīda Karlsone-Bērziņa sestdien, 27. augustā, piedalīsies DV sarīkojumā Ročestrā (ASV). Koncerta programmā paredzētas autoru un tautas dziesmas.

Otrā dienā, t. i., svētdien, 28. augustā, būs koncerts baznīcā, piedalīties arī baritonam A. Vītolam. Dziedās latviešu autoru garīgās dziesmas. „Līgas" sastāvā pašreiz ir 9 dziedātājas, kas intensīvi gatavojas koncertam Ročestrā.

T. Zi
RO
Fr. Mil

(67. turpinājums)

Bet pats? Ko pats viņš tagad darīja? Iz nevēlamu liekausi no veikala, lai pats ta ar Miedziņa kundzi vienatnē. Piemēŗ, ar bināšanu draugam diezkā negribēja veik jau arī brīnums, ja veiktos — ar cita siev spējams, ka tieši tādēļ Pelerīns bija tik tiem, kam milestības frontē veicās ar ne lākām sekmēm. Bet kādēļ viņš nepaskat brīvas meitenes? Vai bīdamies, ka tāda apmest ap kaklu cilpu?

Nesaprašanā paraustījis plecus par d jiem kompleksiem un nolemdams, ka vin savu jauno dzīvi ir svarīgas problēmas a ruļdziesma gar gruvešu kaudzēm uzman zarmu sētas pusi, kur tie, kas negribēja s tiem, bija izlauzuši un saliekuši sētas cz ka cilvēks varēja izlīst cauri. Kaut kā (gluži nejauši) bija sagadījies, ka slepenā tī — klusas ielas otrā pusē — spīdēja ma dziņa logi.

Sētai cauri izlīdis, Ciruļdziesma apsta dziņa miligi aicinātājos logos un kasi a zina, vai Pelerīnam tomēr nebija taisni viņš pie jaunās dzīves iesākuma nevarē bija ar armaņaku šadraņķojis muti. Un tiešām nebūtu prātīgi izmantot pašai ne pilnos apmēros — ar skaidru apziņu un atvadoties no vecās, alkoholā garaiņu tvu tas dzīves. Šādas iespējas ar pamatotu m stu viņam turpmāk nekad vairs nebūs. beigtam dzīves posmam ir jāpieliek tā, la

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9-0266.

LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION Limited
izdara visas parastās banku operācijas; pieņem noguldījumus un depozitus, izsniedz aizdevumus, izdara čeku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton & Jarvis stūrī Tel. WA 4-1563 vai HU 3-9283.
Ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā. Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: P. O. BOX 37, TERMINAL „R", TORONTO, ONTARIO.

Lekcijas par Baltijas valstīm

Royal Ontario mūzejs rīko lekciju ciklu par dažādām zemēm. Baltijas sieviešu padome ir uzaicināta sniegt referātus par Baltijas valstīm.

Par Latviju 20. oktobrī runās LNAK valdes priekšsēdis V. Upeslācis. Referātu papildinās ar gaismas bildēm un skaņu platēm. Referāta laikā notiks arī neliela izstāde priekštelpās. Referāts galvenokārt domāts Toronto universitātes vakara kursu studentiem, bet pieejams arī pārējiem studentiem.

...UŠI ČAKLAS ...S DZĪVĪBU

... arī uzaugusi, gājusi skolā un sākusi arī pati skolotājas gaitas, ko pārtrauca 2. pasaules kara priekšnotikumi. Viņā bija dziļi iesakņojušies šī skaistā Latvijas apvidus tikumi — latviskā sirds skaidrība un vienkāršība. Neviens darbs viņai nelikās par smagu, un dzīves grūtības viņas dzīvē šķēršļus likt nespēja. Ierodoties svešajā zemē, viņa uzcītīgi ķērās atkal pie mācīšanās, apmeklēja māsu skolu un, to nobeigusi, strādāja šai atbilstīgajā darbā, pat kā vadītāja, līdz dzīves pēkšņam pārtraukumam.

Rita Bērtiņa arvien jūsmoja par dabu, un savus darba atvaļinājumus labprāt pavadīja kalnos. Vēl dienu pirms traģiskā notikuma Rita Bērtiņa rakstīja saviem draugiem, sūtot sveicienus no Alpiem. Liktenim bija paticis, ka skaistie Alpi kļuva viņai par mūžīgo atdusas vietu.

Dziļās skumjās noliecot galvas, pavadīsim ar lūgšanām viņas ceļu aizsaulē.

TAUTIEŠI KLAUSAITIES
LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMUS
LATVIEŠU ATBALSS
(Latvian Echoes)
no Niagaras
CHVC raidītāja
katru otrdienu
no plkst. 7—8 vakarā,
uz viļņu garuma 1600
(ar 5000 vatu jaudu)
Raidījumu vadītāja adrese:
417 DOVERCOURT RD.,
TORONTO 3, ONT.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

...manuskriptus saīsināt.
... neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
...stmarka.
...āliem parakstītajos rakstos izteiktās
...kcijas viedoklim.

STARPTAUTISKA ATZINĪBA A. KOPMANIM

LATVIEŠU TĒLNIEKS UZAICINĀTS PAR BIEDRU ŠVEICES MĀKSLINIEKU UN ZINĀTNIEKU BIEDRĪBĀ „INTERNTIONAL INSTITUTE OF ARTS AND LETTERS".

Kas gan Toronto nepazīst lēnīgo, bet dziļa iekšēja spēka pilno tēlnieku Augustu Kopmani? Nav izstādes, kur neparādītos viņa darbi — vai nu pašu latviešu rīkotās, vai kanadiešu, pāri visai plašajai Kanadai no viena krasta līdz otram — visās Augusta Kopmaņa darbi ir lūgti un gaidīti, un ar katru gadu pieaug viņa popularitāte.

Tēlnieks ar savu skulptūru.

Redzot paša tēlnieka drukno, labestības pilno augumu, spēka pilno skaustu, uz kura balstās galva ar laipno, drusku labsirdīgi ironisko smaidiņu — tā vien liekas, ka mūsu priekšā stāv senlatviešu labietis, kas māk izdzīt taisnu, dziļu vagu savā auglīgajā tīrumā. Un šāds tīrums A. Kopmanim ir viņa mākslinieciskās ieceres darba lauks, kur trauslā marmorā, grodā granītā, mīkstā šūnakmenī, šķiedrainā kokā vai piekļāvīgā mālā veidojas viņa tālos simbolos vai tuvā reālitātē izauklētie tēli.

Lai cik lielas pretestības pilns būtu materiāls, ar kādu jāsastopas tēlniekam, mēs nevaram neredzēt, ka savā dziļākajā būtībā A. Kopmanis ir un paliek romantisks sapņotājs, kas savus sapņus un vīzijas veido granītā un marmorā. Šie sapņi paceļ un spārno smago materiālu un atbrīvo skulptora ieceri no zemes smaguma.

Blakus sapņiem savos darbos, šais dienās Augusta Kopmaņa dzīvē piepildījies pat kāds sapnis — no starptautiski pazīstamā Internacionālā institūta Šveicē viņš saņēmis biedra diplomu, kas mūsu mākslinieku ierindo tādu vīru starpā, kuŗu vārdi ir pazīstami visu pasaules zinātnieku un mākslinieku aprindās. Šī institūta biedri, lai minam tikai dažus, ir Žans Kokto, Marks Šagals, Dafne di Murjē, Gunnars Gunnarsons, Aldeus Hakslijs, prof. Tors Čelins, André Moruā, Franss Emils Silanpē un vēl daudzi citi starptautiski pazīstami zinātnieki un mākslinieki, kam nozīme sava laikmeta garīgās sejas veidošanā. No kanadiešiem pēdējos gados bez jaunākā biedra A. Kopmaņa redzami vēl 3 pārstāvji: Ontario mākslas koledžas dir. K. F. Šeffers, Volfilles (N. S.) universitātes prezidents P. N. O. Vatsons Kirkonels un Kanadas operas apvienības loceklis Floids S. Čalmers.

Jāpiezīmē, ka institūta biedru skaits ir ierobežots, un jaunu biedru izrauga tikai uz kāda padomes locekļa ieteikumu, ja rodas brīva vieta. Institūts dibināts 1907. gadā Šveicē, tā galvenā mītne atrodas Lindavā, pie Konstances ezera, uz Vācijas, Austrijas un Šveices robežas.

Protams, ka šis lielais pagodinājums Augustu Kopmani dziļi ir iepriecinājis, un viņš jokodamies piezīmē, ka tas gadījies viņam vairākkārtīgu „desmitnieku jubilejas" gadā: vispirms — šai gadā pagājuši viņa 50 mūža gadi, 40 gadi kopš bērnu dārza beigšanas, 30 gadi kopš pastāvīgu gaitu sākšanas pēc aizmukšanas no tēva mājām, 20 gadi kopš pirmās izstādes un 10 gadi kopš apmeklēta Parīze . . . Šos „ievērojamos notikumus" stāstot, Augusta Kopmaņa acīs pazib jauka humora dzirksts, kas ir tik neatņemama un īpatnēja sastāvdaļa visai viņa personībai.

Mākslinieka darbnīcā, mājas pagrabā, savukārt gaida jaunas ieceres, iesākti un puspabeigti darbi, kuŗi jānobeidz līdz nākošajām izstādēm gaidāmajā sezonā, uz tām jau pieprasīti darbi no tuvienes un tālienes. Un mēs zinām, ka Augustā Kopmanī vied daudz zemes spēka un debesu svētības, lai šos nodomus piepildītu. **I. V.**

Meitene (granīts).

„LĪGA" DZIEDĀS ROČESTRĀ

Toronto sieviešu dubultkvartets „Līga" V. Lintiņas vadībā un brīvmāksl. Elfrīda Karlsone - Bērziņa sestdien, 27. augustā, piedalīsies DV sarīkojumā Ročestrā (ASV). Koncerta programmā paredzētas autoru un tautas dziesmas.

Otrā dienā, t. i., svētdien, 28. augustā, būs koncerts baznīcā, piedaloties arī baritonam A. Vītolam. Dziedās latviešu autoru garīgās dziesmas. „Līgas" sastāvā pašreiz ir 9 dziedātājas, kas intensīvi gatavojas koncertam Ročestrā.

Mirdza Kroņleja

RŪPES

Kā stāds tu, mana mīlestība,
augi,
Caur daudzām ziemām, daudzām
vasarām
Sirds tevi laistījusi asarām.
Nu jau tu šūpojies it krāšņos
ziedos,
Šur tur kāds pasīks auglis ie-
meties —
Pirms salnas kritīs, vētras plo-
sīsies,
Pirms klāsies sniegi, ziema ie-
stāsies,
Kaut spētu tie vēl laikā ienāk-
ties.
Kā stāds tu augi, mana mīles-
tība,
Caur daudzām ziemām, daudzām
vasarām . . .

Jauna dziedātāja

Mūsu topošā dziedātāja Irēne Zaļaisozols joprojām turpina studijas vokālā mākslā Milānas konservātorijā. Irēne Z. mums raksta, ka viņa neilgojas pēc Kanadas, bet financiālu apstākļu dēļ būs spiesta jau nākošajā sezonā atgriezties Toronto.

PERSONĪBAS NEDZĒŠAMAIS IZSTAROJUMS

PAR SASTAPŠANOS AR ZENTU MAURIŅU KĀDĀ VĀCU PILSĒTĀ RAKSTA G E R H A R D S K A M I N S — pazīstams vācu dzejnieks — („Das ewige Erbe") „OSTHOLSTEINER ANZEIGER" 117. N-RĀ.

Zāle līdz pēdējai vietai piepildīta. Telpa nav skaista, bet ap galdu, pie kuŗa runās dzejniece, vāzēs stāv puķes, un to mirdzums apgaismo visas nedzīvās lietas: spuldzi, sienu ar gleznu — nopietns bērns vārīgi tur dūju piespiestu pie krūtīm — bāli zaļos logu aizkarus un galdu, uz kuŗa dzejnieces grāmatas krāšainos iesējumos ar noslēpumaini atturīgiem virsrakstiem.

Pacilātas gaidas, īsas klusas sarunas, visu acīs sasprindzināti pievērstas durvīm, pa kuŗām viņai jāienāk; šad tad skats ieslīd izcilītajā prospektā ar dzejnieces ģīmetni — grāmatai pārliekusies seja izstaro neikdienišķu iejūtu, nobilitāti, daiļumu, gudrību un labestību. Seja, ko apvij balto matu pārlaicīgais neizn īgais vainags.

Viņa iebrauc draugu, gara tuvinieku, pavadīta. Nē, ne iebrauc, pareizāki būtu teikt — majestātiski uznāk, ieslīd, it kā reālajām lietām pār viņu nebūtu varas. It kā viņai būtu visa esošā pilnvara, kāda transparence, kas iegūta, tūkstoškārt pārvarot ciešanas, izkristallizējusies dižciltīgā ārējā un iekšēja harmonijā. Skaisti ir viss, cienīgi, apgaroti, pilns dzīvas gaisotnes. Pie tam stingrs vienkāršībā, noraidīgs pret visu meklēto.

Tāds ir arī pirmais sveiciena vārds, ko viņa saka. No pirmā acumirkļa jūtam: kas šeit vārdā un žestā dzimst, nav ikdienišķs un parasts, kaut arī tā varētu likties tāpēc, ka dzejniece izvairās no patētiska svinīguma. Runātais sakņojas dzīves neviltotā īstenībā. Ciešanu īstenībā, vientulībā, atsevišķā cilvēka grūtajā dzīves cīņā, meklējot saprašanu, kam atvērties.

Bet ir vēl kas svarīgāks nekā dzīves īstenība. Tā ir patiesība. Viņas teiktā patiesība tik tieša, ka no tās nav iespējams izvairīties. Tā kā šī dzejniece var tikai tas runāt, kas pazīst Golgatas ciešanas, jo pats tās pārdzīvojis; tikai viņai līdzīgiem cilvēkiem ir augstākā pilnvara izrunāt Kristus vārdu, jo mūžības mērs viņu ciešanām tos paaugstinājis. Un vēl kas, varbūt visbrīnumainākais: aiz visa siltuma un labestības balsī reizēm jūtams dzedrums, svešums un stingri smalka distance, kāda zināšana par nespēju vārdos pateikt visslepenāko un svētāko, bailes likt pārprast vai banālizēt dārgi pirktu pieredzi, atbildība to lielo, ciešanās pārbaudīto un ģeniāli apgaroto personību priekšā, kuŗas viņa piemin savās runās un ar kuŗām jūtas iekšēji saistīta.

Nekas dzejnieces sejā neizslēdz tiesību uz prieku un laimi, bet aiz ārējā, kā elpa no citas pasaules, jūtams lielums, nopietnība, zinošais un prasīgais cilvēks, kas saskata visu pārejošo. Brīžos, kad viņas vārdi domāti jauniešiem, kad viņas skats tos neatlaidīgi ietveŗ, šķiet, kā trīsas tos pārņem un iztrūcina. Viņi nezina, cik šī rakstniece tiem tuva, cik tā cilvēcīga, pazemīga un rūpju pilna, savā mīlestības izpausmē, kas nemeklē sava labuma un lūdz vienīgo, ko vienmēr vērts lūgt: siltu, atklātu, dzīvu un atdeves spējīgu sirdi.

Klausītāji brīnītos, ja zinātu, ka smagā darbā, neiedomājamās ciešanās ,izturībā un sevis pārvarēšanā dzejniecei dzīvē nekas nav ticis aiztaupīts, un ka viņa prasības pret sevi vienmēr bijušī stingrāka nekā prasības pret citiem. Ka sava ceļa zinātāja sirds šeit visaugstākā mērā pārbaudīta un pastāvējusi, uzticīga savai sūtībai, ko nekāda šis zemes vara nevar apdraudēt.

Visi klausās sasprindzināti un atveŗas nopietnām atziņām. Bet visuzmanīgāk klausās jaunatne.

Kad jaunieši atkal stāv ārā uz ielas un skats meklē zvaigznes, to zīmes liekas tuvākas un ticamākas. Liekas, ka dzejniece runājusi tikai viņiem vai galvenokārt viņiem. Un ka var būt, ka Zentas Mauriņas domas vēl kavējas pie viņiem, nepabeigtiem un jautājumu pilniem.

Viņus pārņem degoša vēlēšanās atgriezties, saņemt viņas rokas, pateikties, atrast mīļu vārdu. Bet nē. Ir par vēlu. Viņi nav pietiekami stipri, lai pārvarētu kautrību.

Bet jaunieši sev sola: nekā neaizmirst, neviena vārda, neviena žesta. Un kādreiz, varbūt tālā nākotnē, par šo vakaru pateikties ar mīlestības upuri.

Tulk. Irene M.

MĀKSLA UN MĀKSLINIEKI

S t r a t f o r d ā (A. K.) — Šinī nedēļā Stratfordā, Ont., gadskārtējā mūzikas festivāla ietvaros notiek internacionālā komponistu konference un informālas sanāksmes, kuŗās piedalās 60 komponistu no 35 valstīm. Pirmdienas rītā komponisti pārrunāja mūziķu attieksmes ar klausītājiem, kā arī komponistu sagatavošanos savam darbam. Otrdienas rītā duskusijas skāra sirreālismu, bet trešdienas rītā komponisti noklausījās īpašu solo un kamermūzikas koncertu. Nākošā dienā spraigās debates turpinājās par operu, baletu un teātri. Jāpiebilst, ka diskusijas noritēja īsti sadraudzīgā garā.

☆

Komponista Tālivalža Ķeniņa 1. simfonija, ko pirmoreiz dzirdējām Indianapoles latviešu novada Dziesmu svētkos, nule kā atskaņota Vankuveras internacionālajā mākslas festivālā. Šis ir pagodinājums mūsu izcilajam mūziķim, zinot apstākļi, ka Vankuveras festivālā tiek uzņemtas tikai tādas kompozicijas, kas atbilst festivāla mākslinieciski augstajam līmenim. Mūsu komponista darbu pieminēja arī Rietumkanadas lielākais laikraksts „The Vancouver Sun".

☆

Pagājušajā nedēļā Holandes mākslas festivālā pirmuzvedumu piedzīvoja britu komponista Bendžamena Britena laikmetīgā opera „Midsummer Night's Dream", ko diriģēja pats autors. Eiropas mākslas kritiķu atsauksmes pēc pirmizrādes bija visai cildinošas.

Nenogurdināmā

Zenta Mauriņa savā 10. turnejā runājusi 25 pilsētās (Eiropā). Viņu noklausījušies 7.500 cilvēku.

ŽURNĀLS, KUR SATIEKAS DIVAS PAAUDZES

„JAUNĀS GAITAS" 26. n-rs

Ar „Jaunās Gaitas" atbildīgā redaktora Laimoņa Zandberga gādību līdz mūsu rakstāmgaldam ir atceļojis vēl viens „Jaunās Gaitas" numurs. Šoreiz tas ir 26. n-rs., kas lappušu skaita ziņā ir biezākais JG vēsturē. Zinot, ka šis izdevums nav specifisks jaunatnes žurnāls, bet gan domāts visiem rosīgiem un garā jauniem ļaudīm, tajā sastopam arī vecākās, vai pareizāk sakot vidējās paaudzes autoru rakstus. Šajā kategorijā varam ieskaitīt Dr. Ivara Ivaska apceri par igauņu kultūras veikumiem trimdā un dzejnieces Veltas Tomas rakstu par jauno latviešu gleznotāju Daini Miezāju. Ieskats mūsu kaimiņu tautas mākslas dzīvē ir plašs un interesants un to papildina vairākas illustrācijas. Atzīstami uzrakstīts arī nekrologs (gan vairāk kā filozofiska apcere) par aizsaulē aizgājušo franču rakstnieku Alberu Kamī. Pie 26. numura interesantākajiem rakstiem vēl jāpieskaita Gunāra Irbes intervija ar zviedru rakstnieku Eivindu Jonsonu, Pētera Ērmaņa apoloģija un atmiņas par Zentas Mauriņas personību un Rolfa Ekmaņa raksts par pirmajiem soļiem latviešu literātūras boļševizēšanā. Iepazīstoties ar humora nodaļu „Skabargas", jāatzīst, ka zīmējumi ir tiešām atjautīgi, bet teksts sava monotonā stila dēļ it kā atkārtojas, kaut gan izgudrotie (un varbūt arī daži patiesie) notikumi ir vienmēr citi. Rakstu un bilžu materiālu techniskais izkārtojums šoreiz labāks kā iepriekšējos numuros, vienīgi žurnāla vāks neatbilst „Jaunās Gaitas" mākslinieciskajam standartam.

„Jaunā Gaita" saviem lasītājiem nākošajā numurā sola Paulas Jēger-Freimanes apceri par jaunākajiem meklējumiem Amerikas teātŗu mākslā, kā arī dzejnieka Dzintara Freimaņa domas par visjaunākajiem meklējumiem franču romānā. Visumā — ar gandarījumu jākonstatē, ka „Jaunā Gaita ir žurnāls, kur satiekas divas paaudzes, kas meklē, diskutē un dzīvo līdzi laika garam.

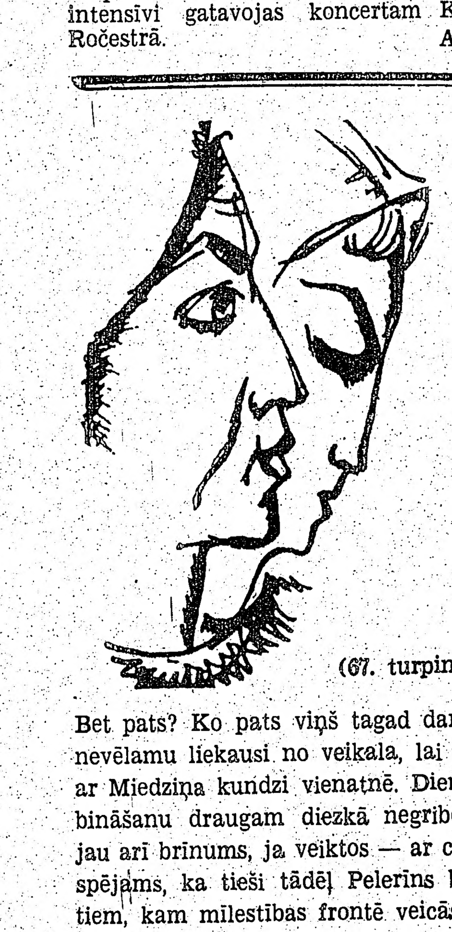

DRUPU REPUBLIKA

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta viņete.

(67. turpinājums)

Bet pats? Ko pats viņš tagad darīja? Izstūma viņu kā nevēlamu liekausi no veikala, lai pats tad varētu palikt ar Miedziņa kundzi vienatnē. Diemžēl, ar Lēnites pielabināšanu draugam diezkā negribēja veikties. Un būtu jau arī brīnums, ja veiktos — ar cita sievu. Kas zina, iespējams, ka tieši tādēļ Pelerīns bija tik nātrains pret tiem, kam mīlestības frontē veicās ar nesalīdzināmi lielākām sekmēm. Bet kādēļ viņš nepaskatījās pēc kādas brīvas meitenes? Vai bīdamies, ka tāda tomēr varētu apmest ap kaklu cilpu?

Nesaprašanā paraustījis plecus par drauga dīvainajiem kompleksiem un nolemdams, ka viņam pašam par savu jauno dzīvi ir svarīgas problēmas atrisināmas, Cīruļdziesma gar gruvešu kaudzēm uzmanīgi līda uz kazarmu sētas pusi, kur tie, kas negribēja staigāt līdz vārtiem, bija izlauzuši un saliekuši sētas dzelzs stieņus tā, ka cilvēks varēja izlīst cauri. Kaut kā (gan laikam ne gluži nejauši) bija sagadījies, ka slepenai izejai tieši pretī — klusas ielas otrā pusē — spīdēja maza, mājīga krodziņa logi.

Sētai cauri izlīdis, Cīruļdziesma apstājās, skatījās krodziņa mīlīgi aicinātājos logos un kasīja pakausi. Kas zina, vai Pelerīnam tomēr nebija taisnība, ka šodienu viņš pie jaunās dzīves iesākuma nevarēs pieskaitīt, jo bija ar armaņaku sadraņķojis muti. Un ja nu tā, vai tiešām nebūtu prātīgi izmantot paša negribēto misēkli pilnos apmēros — ar skaidru apziņu un cēlām izjūtām atvadoties no vecās, alkohola garaiņu tvanā apskurbinātas dzīves. Šādas iespējas ar pamatotu morālisku iegānstu viņam turpmāk nekad vairs nebūs. Un punkts nobeigtam dzīves posmam ir jāpieliek tā, lai paliktu atmiņā kā tālu saredzama krustceļu zīme. Bez tam, krogū netraucēts (nekad tur nebija daudz cilvēku) viņš varēs mierīgi pārdomāt ar Vandu kopīgās nākotnes plānus.

Bažīgi pār plecu atpakaļ atskatījies, vai kāds no nometnes viņu neredz, vai slepus neseko, Cīruļdziesma ierāva galvu plecos (laikam tomēr drusku netīrās sirdsapziņas dēļ) un lieliem lēcieniem pārjoza ielai. Pie krogus durvīm viņš vēlreiz atskatījās, tad veicīgi pazuda aiz tām.

Aiz letes sēdēdams, krodzinieks snauduļoja, jo vienīgais viesis — ūsains vecis ar garkātainu pīpi un avīzi zem deguna — kā redzams, piederēja pie tiem vācu krogus nīcējiem, kas nosēž pie viena kausa alus visu vakaru. Visskaļākie un negausīgākie dzērēji krodziņā parasti bija nometnes latvieši, bet šovakar likās, viņi visi bija aizgājuši klausīties Lubānu.

Cīruļdziesma pasūtināja lielo stikla kannu, nosēdās pie gaiša, nekrāsota koka galdiņa, kas tīrs smaržoja pēc ziepēm, un iegremdēja degunu alus putās. Cik vēsi patīkams atveldzējums tas bija pēc sīvās armaņaka lāses. Viņš aizgūtnēm dzēra, izbaudīdams katru malku, jo noteikti zināja, ka tie ir pāši pēdējie viņa mūžā.

Kad viņš jau bija ticis pie otras kannas un manīja galvā kāpjam patīkamu reibumu, turēja kausu delnā ieskautu, lai izjustu stikla tīkamo vēsumu. Kļuva gandrīz vai skumji — šī taču pēdējā reize . . . Bet Cīruļdziesma tad atcerējās, cik daudzkārt jaukākus pārdzīvojis pieskārienus Vandas augumam, viņas elastīgi atsperīgajai miesai, tik stingrai un gludai kā siltai gumijai. Viņa tik vingru laikam sevi uzturēja ar pastāvīgu vingrošanu. Vai labāka un veselīgāka bērnu māte maz bija iedomājama?

Pavisam neparastā kārtā alus bija sācis rosināt Cīruļdziesmas erotisko fantaziju, agrāk nekad vēl nepiedzīvotā spilgtumā. Viņš smaidīdams sēdēja un iztēlojās iespējamo kopdzīvi ar Vandu, iztēlojās dažādas plastiski ģimeniskās situācijās.

Bet — un pēkšņi fantazētājs iztrūkās — kur viņi gan dzīvotu, ja abi tiešām apprecētos? Istabā, kur viņš bija ielikts, mitinājās ostas strādnieki, kas runāja tik spēcīgu valodu, ka reizēm sacēla matus uz galvas stāvus gaisā. Viņš varētu ievākties pie Vandas, lai sievasmāte, kas strādāja pa dienu nometnes virtuvē, nakšu pārgulēšanai sameklē sev citur kaktu. Bet istabas otrā pusē gulēja Auriņš un dzirdētu visu, kas notiek aiz gaisā pakārto segu sienas jaunlaulāto kāzu gultā. To iedomājoties vien, ka pazīstams cilvēks visu laiku tad būtu neatvairāms viņa medus mēneša liecinieks, Ģedimīnam sametās tik nelaba dūša, ka strauji viņš izkampa kausu tukšu līdz dibenam.

Nē, pasargi Dievs, nekad viņš nevarētu atraisīties pilnīgi brīvā un ekstāziski pacilājošā mīlestības lidojumā, ja katru brīdi būtu jādomā par drauga ausu klātieni . . .

Cīruļdziesma domādams bija jau saburzījis ausi gluži sarkanu (nopietnu pārdomu brīžos viņš allaž burzīja ausi), kad pēkšņa atklāsme tam apstaroja visu seju. Viņš taču arī var būvēties, tāpat kā citi. Atradīs drupās kādu pusveselu kaktu un trūkstošās sienas piemūrēs. Kas tur ko zināt un prast. Viņš bija redzējis, kā cilvēki mūrē — sajauc smiltis ar ūdeni putrā un smērē starpās iekšā, kad ķieģeļi sakrauti viens uz otra.

Priecīgs par laimīgo iedomu, Cīruļdziesma tik spēcīgi uzsita galdā dūri, ka gaŗlaicīgais nīcējs vecis izņēma no mutes gaŗkātaino pīpi un pāri lasītās avīzes malai aizdomīgi blenza viņā.

Cīruļdziesma to nemanīja, bez ārēji redzama iemesla sākdams vēl piedevām smieties. Bet iemesls viņam bija, jo nūle bija iekritis prātā, cik jocīga sajūta tā būs, kad turēs rokās paša pirmdzimto kā dīvainu, brēcošu lelli. Un tad — kad Vanda viņu ar tādu būs aplaimojusi — nekavēdamies iesāks pirmā īstā latviešu nacionālhumānista audzināšanas darbu. Viņš būs tik priekšzīmīgi humāns tēvs, ka atturēsies no visiem līdzšinējiem varmācīgās audzināšanas paņēmieniem, kas sakropļo topoša cilvēka dvēseli. Ne tikai siksnas un žagaru lietošana vien ir mežonīgs barbarisms, katrs stiprāks uzbrēciens šūpulī gulošai dvēselei var radīt tādus baiļu kompleksus, ka tie kā lāsts tad vajā visu mūžu, liekot bēgt un bīties no katsa, kam skaļāka rīkle. Viņš audzinās pirmo pasaules nacionālhumānistu tikai ar tīru maigumu un mīlestību. Latvisko pasaules izjūtu mazulis sāks ieņemt tūliņ jau kopā ar mātes pienu. Kad Vanda ar balto krūti brēkuli zīdīs, viņš sēdēs gultā blakus un lasīs dainas tik ietekmīgi izjustā balsī, ka lasītais, kaut arī vēl neizprasts, iesēsies līdzīgi sēklai topošā cilvēciņa zemapziņas slāņos. Zeme tak arī nesaprot sēklu, bet ņem un izdiedzē, kad sēklā paslēptais potenciālais spēks sāk tanī ielaist saknes. Vai vispār pasaulē maz iedomājama skaistāka idille par to, kāda būs viņa ģimenes dzīve — ar dainu sējumu rokā kā laimīgs tēvs viņš sēdēs un skatīsies paša bērna sprogainajā pakausī un viņa mātes baltajā krūtī. Taisni jāsmejas, ka ģeķis Pelerīns vēl bija cerējis viņu no šādas laimes pilnestības sasniegšanas atvilināt ar armaņaka pudeli.

Cīruļdziesma atkal skaļi un priecīgi iesmējās, it kā patiesi viņš redzētu savu pirmdzimto jau zīžam mātes krūti. Un vācu nīkoņa, izdzirdis viņa gaviles, tramīgs satvēra savu pusizdzerto alus kausu, iztukšodams vienā elpas vilcienā. Tie kazarmās mitinātie, ar amerikāņu konserviem pārēdinātie ārzemnieki, kā ļaudis runā, laikam tiešām ir nepilnīgi cilvēki — smejas, kad viņiem neviens pat pirkstu nerāda — tā droši vācietis domāja, jo nevarēja noģist, cik skaistās nākotnes vīzijās ieskatījies bēglis dzelteni melnrūtainajos svārkos ar plato riekstukodēja muti un tievo kaklu.

Likās, ka Cīruļdziesma pat būtu tā kā manāmi pietvīcis, izstarodams pa vaigiem laukā slepenu cerību aizkurinātās dvēseles siltumu. To vajadzēja drusku apslāpēt, jo šovakar ar Vandu viņš nedrīkstēja satikties, un tādēļ pasūtināja vēl vienu kausu alus — galīgi pēdējo.

Turpretī Pelerīnam nenāca ne prātā dikonīgi sapņainam tīksmināties ar bērnišķīgiem tik tālas nākotnes sapņiem, bez tam, viņam ar Miedziņa kundzi tādi vispār nevarēja būt. Cīruļdziesmu no veikala laukā izstūmis, viņš nekavēdamies tvēra mirkli — sakampa un noskūpstīja pie lūpām pacelto Lēnites plaukstu, tad iespieda muti tās mīkstajā elkoņa locītavā.

„Trakais!" šķietami pārsteigta, iesaucās Miedziņa kundze un paplīķēja viņam kā nerātnam bērnam pa krunkaino vaigu. „Vai jums nemaz nav prāta?"

„To jūsu klātienē es vienmēr pazaudēju, nespēdams savaldīt sevi un apjēgt, ko daru," viņš meloja.

Bet Lēnite atstūma dedzīgo mīlnieku tālāk no sevis nost: „Jūs taču redzat — tur pāri pretī Puķukāpostienes veikalam arī ir durvis vaļā . . . "

„Tad savas mēs varam aiztaisīt ciet — pavisam vienkārša lieta, kas katram būs saprotama, ka esmu aizgājis uz manēžu, kur visi jau iet . . . " Viņš veicīgi gribēja īstenot pārgalvīgo nodomu, un būtu to īstenojis, ja Miedziņa kundze nenogrābusi viņu pie piedurknes.

„Amorij, es jūs lūdzu . . . "

Pelerīns, izlikdamies iepriecināts, pārvērta visu seju vienā krunkainā smaidā: „Ja atmiņa neviļ, tad šī ir pirmā reize, kad saucat mani — vārdā."

„Kāpēc ne, ja māte jums iedevusi tik savādu, bet skaistu vārdu," šķelmīgi atsmaidīja Lēnite.

„Šoreiz tas tomēr ir tēva nopelns. Nesaprotamā kārtā augsti cienīdams latīņu valodu — iespējams tāpēc, ka nebija varējis izmācīties par dakteri — viņš šinī ārstu un advokātu valodā nosauca mani par mīlētāju."

(Turpinājums sekos).

TAISNOŠANA

RAKSTS BAZNICĀ GĀJĒJIEM UN NEGĀJĒJIEM

„Redzi, Tu esi licis manas dienas plaukstas platumā, un mans mūžs ir kā nekas Tavā priekšā: tiešām, nīcība vien ir cilvēks savā stiprumā," skaistos vārdos saka psalma (39,6) dziejnieks. Šī nīcības apziņa ir tā, kas sauc pēc pretstata — nenīcīgā, liek meklēt Dievu un nemirstību.

Liekas, ka daudziem no mums šī meklēšana ir nogājusi līdz formālismam — apmierinātībai ar baznīcas ceremonijām un aktiem. Tāds cilvēks no šim formām saturu vairs nesmeļas, dzer no tukša kausa un nevar padzerties. Viņš nemaz nezina, kas tai kausā ir un kam tur jābūt. Tāds baznīcā gājējs no negājēja būtībā daudz neatšķiras. Viņš nezina arī, kādēļ viņš pieder pie tās un ne citas konfesijas, ja neatzīst par būtisku iemeslu to, ka viņa vecāki pie tās piederējuši. Šāds iemesls arī ir tikai formāls. Metīsim skatu uz konfesijām, pie kurām latvieši visumā pieder.

Cilvēks pats ar saviem spēkiem un darbiem tik lielu lietu kā nemirstību iegūt nevar. To var dot tikai Dieva žēlastība. Pieņemot nemirstību kā mērķi, lieta ir racionāli skaidra. Kā iegūt Dieva žēlastību — nav prāta, bet atklāsmes jautājums. So atklāsmes ceļā iegūto pestīšanas mācību teoloģijā ar grieķu vārdu sauc par soteroloģiju. Šī mācība pastāv ieks tā, ka Dievs ar sava Dēla Jēzus Kristus nāvi pie krusta un Viņa augšāmcelšanos mūs mūsu nepilnībā ir apžēlojis un dāvājis mums nemirstību. Uz šī Jēzus Kristus nopelna balstās visu kristīgo konfesiju soteroloģija. Soli tālāk, jautājumā par to, kas cilvēkam jādara, lai šo Dieva žēlastību varētu saņemt, sākas konfesionālās diferences.

Vispirms no Romas katoļiem atdalījās austrumu katoļi, ko sauc par grieķu katoļiem, un kuri Krievijā un Latvijā pazīstami kā pareizticīgie. Luters no Romas katoļiem atdalījās vēlāk.

Vācu profesors H. Mulerts, raksturojot austrumu un rietumu kristietības, saka, ka austrumnieki ir vairāk filozofiski un mākslinieciski, kamēr rietumnieki vairāk militāri, politiski un juridiski ievirzīti, un ir kungu un hierarchijas cienītāji. Austrumos ir ilgas pēc mūžīgās dzīvības, kamēr rietumos cīņa pret grēku un cerība uz mūžīgo dzīvību. Austrumos Kristus augšāmcelšanās ir ķīla par mūsu augšāmcelšanos, rietumos Kr tus nāve ir taisnošana. Šāda juridiska konstrukcija, pēc austrumu uzskata, nevar izsmelt visu dziļumu. Austrumniekam pestīšana ir — Dieva būtībai līdzināties — tikt apskaidrotam. Pestīšanu dod dzīve pēc Dieva grības un sakramenti, kas nes mistēriju raksturu. Ja Romas katolicisms dibinās uz Pēteru, protestantisms uz Pāvilu, tad austrumu katoļi — stāv uz Jāņa.

Romas katoļu konfesiju var apzīmēt kā juridiski organizētu. Tās centrā stāv redzamā baznīca un normas. Tiek citēti Kipriāna izteicieni: „Extra ecclesiam salus non est" — ārpus baznīcas nav pestīšanas un: „Non potest habere Deum patre, qui non habet ecclesiam matre" — Dievs nevar būt Tēvs tam, kam baznīca nav māte. Redzamo baznīcu, ko ņem kā Jēzus dibinātu un apzīmē kā Viņa miesu, ieskata kā Dieva valstību virs zemes. Luters, turpretim, asi šķiro redzamās un neredzamās baznīcas jēdzienus. Redzamā baznīca ir baznīcas organizācija ar tās locekļiem un piederumiem. Cik katrs draudzes loceklis vai mācītājs patiesi ir Kristus mācekļis vai Dieva bērns, tas nav zināms. Tie, kas tādi ir, pieder pie neredzamās baznīcas, kura ir īstā baznīca — svēto piedrība. Mulertam pieder spārnotais teiciens: „Romas katolim — jo dziļāk redzamā baznīcā, jo tuvāk pie Dieva; protestantam — jo tuvāk pie Dieva, jo tālāk no redzamās baznīcas". Romas katoļi no lajiem neprasa, lai viņi saprot visu, kam viņi tic; šķiro fides explicita un fides implicita; explicita — jāzina, jāsaprot un jātic tīcības apliecībām (Apostolicum), Tēvareizei (oratio dominica), desmit baušļiem (dekalogs) un tiem sakramentiem, kuŗos pats piedalās. Pārējām baznīcas mācībām jātic implicite, jo viss, ko baznīca māca ir pareizi. Protestantisms, turpretim, prasa pilnīgu mācības saprašanu.

Romas katoļu pestīšanas mācība dibinās ne tikai uz Dieva žēlastību, bet arī uz labiem darbiem, un labs darbs ir arī piedalīšanās mesē. Īsumā, Romas katoļu Tridentas koncilā (1545-1563) pieņemtā pestīšanas mācība, (tātad pēc tam, kad Lutera taisnošanas mācība jau bija publicēta) ir šāda: Vispirms nāk gratia Dei praeveniens, kas ir avansa veidā cilvēkam uzpriekšu izsniegta Dieva žēlastība un dod Dieva varas un svētuma apziņu un bailes no Dieva. Šī jau ir ticība, bet tai vēl nav milestības elementa. Šinī stāvoklī Dievs ar Svēto Garu ielej cilvēku sirdīs milestību uz Dievu un cilvēkiem. Tas dod milestības veidotu ticību — fides caritate formata. Ar šīs ticības labiem darbiem (maritum de condigno) cilvēks iegūst arvien vairāk Dieva žēlastības un nāk arvien tuvāk Dievam. Taisnošanu nedod tikai ticība, ir vajadzīgi arī darbi.

Pēc Lutera, ticība ar Dieva žēlastību dod taisnošanu bez jebkādiem noteikumiem un bez jebkādiem cilvēka labiem darbiem, citādi sakot, ir tikai viens noteikums un tas ir ticība — sola fide, kādu ticību ar Dieva vārda uzņemšanu dod Svētais Gars. Tālāk Luters saka, ka tas, kas tic, patiesībā dara Dievam labus darbus. Luters dibinās uz Pāvila, bet Pāvila I Vēstule korintiešiem 13, 2 saka: „Un ja man būtu praviešu mācība, un ja es zinātu visus noslēpumus un visu atziešanu, un ja man būtu visa ticība tā, ka es varētu kalnus pārcelt, un ja man nebūtu milestības, tad es neesmu nekas." Luteram tāpat, kā Pāvilam — ticēt nozīmē darīt: ticība un milestība ir neškiramas dvīņu māsas, gluži tāpat, kā Trisvienība ir neškiramas. Tā jau bija Dieva milestība uz cilvēkiem, kas nesa Kristus grēku izpirkšanas upuri. Ticība tam ietver milestību. Dievs pats ir milestība. Kā tad cilvēks var tikt pie Dieva bez milestības? Te mums jānoskaidro jautājums par milestību, un šinī sakarībā mēs pieskaramies citam, ļoti svarīgam jautājumam: kas ir vecās un jaunās filozofijas problēmas un Vecās Derības jautājums ījāba grāmatā, proti, jautājums par to, kādēļ taisnais cieš? Vācu teoloģijas korifeji, kā Bude un Sellins, saka, ka ciešanas ir, lai šķīstītu taisno no garīgā lepnuma. Es domāju, ka Jaunā Derība ir devusi atbildi arī šinī jautājumā, un tā ir, ka tādas lietas — kā taisnā ciešanu — nemaz nav. Par taisno ciešanām runāt nevar, jo taisno nemaz nav, bet visi, bez izņēmuma, ir grēcinieki.

Kas sevi ieskata par taisnu, tas jau ir iegājis farizējiskumā — sacēlies pret Dievu. Taisnot tevi var tikai Dieva žēlastība Kristus nopelnu dēļ, un tu sevi par taisnotu vari ieskatīt tikai savas ticības, ne savu nopelnu dēļ, bet tu neglābjami maldies, ja tu tici, ka tu esi taisns. Taisns tu neesi, tu esi tikai taisnots, citādi sakot, apžēlots Ja tu būtu taisns, tad tu vairs negrēkotu, bet tu visu laiku turpini grēkot, un tev vienmēr no jauna Dieva žēlastībā jāsaņem grēku piedošana. Ja nu taisns tu neesi, tad kā tāds tu ciest nevari. Tā ir juridiska atbilde.

Meklēsim arī teoloģisko. Tā atrodama ticības jēdziena saturā. Kā jau augšā atzīmējām, Jaunajā Derībā ticības un milestības jēdziens nav dalāmi, tos nevar vienu no otra atšķirt. Pāvils pareizi saka, ka ticība bez milestības nepalīdz nenieka. To mēs redzējām arī Romas katoļu taisnošanas mācībā, ka ticība savu derīgo formu iegūst tikai pēc tam, kad Dievs ar Svēto Garu cilvēka sirdī ielej milestību uz Dievu un cilvēkiem. Abās konfesijās ticības saturs nav atšķirīgs, starpība tikai jautājumā par to, kā to iegūt. Ja kāds nežēlojas, ka viņš netaisni cieš, un Kristus nežēlojas, tad viņš apzinās, ka viņš netaisni necieš, bet cieš par citu grēkiem, kā Kristus to darīja, lai tos apsegtu savā milestībā. Teoloģiski runājot, soteroloģiskā nozīmē viņš pilda Dieva pestīšanas plānu, kuŗš attiecas uz visiem cilvēkiem, ne tikai uz tevi, un kā Dievs, savu Dēlu dodams, visus ir milējis, tā arī tev visi jāmīl. Milestība visu uzņemas un nes labprātīgi. Žēlošanās elements, kā ar milestības jēdzienu nesavienojams, pilnīgi atkrīt. Pie tam, tu nevari žēloties pret Dievu, ko jau ījābs bija spiests atzīt. No kristīgās reliģijas viedokļa, tverot visā dziļumā, netaisnu ciešanu nevar būt. Un tā to ir tvēris arī mūsu archibiskaps prof. Dr. T. Grīnbergs. Par trimdas laiku viņš nerunā kā par ciešanu, bet kā par žēlastības laiku. Tu pats esi grēcinieks, tikai Dievs ir taisns, tu nevari meklēt savu, bet tikai Dieva taisnību, Dieva Dēla taisnību, kas ir miris par visu cilvēku grēkiem Šo taisnību tu nevarēji un nevari sasniegt bez Viņa, bet tagad tu pēc saviem vājiem spēkiem Viņam seko. Pēc manām domām, tāda ir arī Pāvila un Lutera dziļākā uztvere, kaut ar' ne tādā formulējumā. Šādā dziļumā taisnošana vairs nav juridiska formula, bet apskaidrotība, un tāda tā ir kā Pāvilam, tā Luteram.

Pie Dieva tevi ved baznīca, kuŗas resp. mācītāja galvenais uzdevums pie ev.-luterāņiem ir Dieva vārda sludināšana — ceļa rādīšana uz Dievu, bet ar Dievu tu pats stājies tiešā sakarā; tur mācītājs atkāpjas, arī viņš ir tāds pats cilvēks kā tu. Jāatceras atkal Mulerta vārdi, ka pie luterāņiem mācītājs un lajs nav pretstati, jo pēc Lutera katrs var būt mācītājs, un ir gadījumi, kad kāds nevar tāds nebūt, bet pretstati ir lajs un teologs, jo pēdējais mācību labāk zina un saprot.

Tiem, kas uz baznīcu neiet, turpu ir jāiet un jādzird Dieva vārda sludināšana un izskaidrošana, kas ir vajadzīga nākšanai pie Dieva. Jēzus pats sludināja un izskaidroja un tagad to dara Viņa mazais māceklis — mācītājs.

Beidzot minēsim Jēzus līdzību, kas taisnošanas mācību izskaidro varenā uzskatāmībā, Mt. 18., 22. un sek. Ķēniņš atlaida savam kalpam desmit tūkstoš talentu (podu) lielo parādu, bet šis pats kalps simts denārīju (grašu) parādu savam darba biedram neatlaida un meta to cietumā, līdz viņš parādu samaksās. Desmit tūkstošu parāds tika piedots bez noteikumiem. Tas nozīmē Dieva žēlastību. Simts denārīju parāds netika piedots, kas nozīmē cilvēka negatavību Dieva žēlastību paturēt, un Dieva žēlastība atgriežas pie Viņa atpakaļ. „Piedod mums mūsu parādus, kā mēs piedodam saviem parādniekiem."

„Pēteris piegāja pie Viņa un jautāja: Cik reizes man jāpiedod manam brālim, kuŗš pret mani grēko? Vai ir diezgan septiņreiz? — Jēzus atbild: Es tev saku — ne septiņreiz, bet septiņdesmit reiz septiņreiz," (Mt. 18., 21.). Un tas atkal saskan ar augšā teikto, ka cilvēks turpina grēkot, un grēki vienmēr no jauna jāpiedod, bet cilvēks vienmēr kāpj augstāk pa grēku piedošanas kāpnēm — tuvāk pie Dieva. Un neaizmirsti, ka attaisnojums tavai īsajai dzīvei šai pasaulē tev ir vajadzīgs. Es nezinu, kur gan citur tu vari to meklēt, kā pie Kristus, patiesa Dieva un patiesa cilvēka, kuŗš ir dievišķs savā cilvēcībā, un kuŗš vienīgais, kad tavas dienas ir galā, sauc tevi uz sava Tēva mājām, kuŗās ir daudz dzīvokļu.

K.Kampe

Mūsu laikraksta pārstāvis
LATVIJAS AMERIKĀ
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārte abonementus.

MŪZIKAS FESTIVĀLS UN KOMPONISTU KONGRESS STRATFORDĀ

60 delegātu no dažādām valstīm diskutē par mūzikas nozīmi un tās ietekmi uz mūsdienu klausītājiem.

STRATFORDA (ONT)—Stratfordas mūzikas festivāls ar šeit sarīkoto komponistu kongresu ir izcils notikums Kanadas mūzikas dzīvē. Vēl vairāk tādēļ, ka starp 60 delegātiem no 19 dažādām valstīm — latviešus šajā kongresā pārstāv komponists Tālivaldis Ķeniņš, kas ir Kanadas komponistu līgas loceklis. T. Ķeniņš visu šo nedēļu pavada Stratfordā, aktīvi piedaloties paneļu diskusijās par mūzikas nozīmi un ietekmi uz mūsdienu klausītāju.

Dominējošais temats šajās diskusijās ir modernā mūzika. Parasti uz šīm debatēm ierodas ap 100 interesentu, no kuŗiem daudzi mēģina atspēkot paneļa izteiktos uzskatus. Diskusijas ir vienmēr spraigas un lietiškas.

Pirmdienas pēcpusdienā tika iztirzāts komponista Ulevuma radošā mākslā. Paneļa dalībnieki uzsvēra, ka klausītāji tagad jo bieži pārprot 12 toņu sistēmas nozīmi. Rakstot kādu kompoziciju šajā neparastajā tehnikā, nav izslēgts, ka tā būtu bez loģikas vai mūzikālas ekspansijas. Runājot par komponista talantu, paneļa dalībnieki domāja, ka to iespējams samērā viegli noteikt pēc darba orģinālitātes. Tomēr, lai kļūtu par komponistu, ir jāievēro savi priekšnoteikumi: jābūt labai dzirdei, ritma izjūtai un tehniskām zināšanām, kā arī īpašām spējām konstruktīvi veidot kādu darbu. Visumā, paneļa nobeigumā radās iespaids, ka modernā mūzika pamazām šāk iekarot savu stāvokli Kanadas mūzikas dzīvē, kaut caurmēra klausītājs joprojām grib palikt pie klasiskā laikmeta melodiskajiem darbiem, kas viegli saprotami un ausij patikami.

Ja diskusiju laikā komponistiem izdevās gandrīz pārliecināt klausītāju par modernās mūzikas lielo nepieciešamību mākslas dzīvē, tad vismaz jaundarbu koncerts ar savu atonālo saturu dažam labam šo pārliecību vairs nedeva. Koncerts notika Avona teātrī un pulcināja ap 400 klausītāju. Programmas pirmajā daļā dzirdējām laikmetīgā vācu komponista Karla Hēllera Fūgu stīgu orķestrim. K. Hēllers ir Minchenes mūzikas akadēmijas prezidents; viņš sarakstījis vairākus ievērojamus darbus,kā: simfoniju, simfonisko fantaziju par Freskobaldi temu, pāris koncertus, vijolsonātas un 6 stīgu kvartetus. Pieminētā Fūga komponēta 1948. gadā un rakstīta Re-minorā. Darbā dominē metriskās transformācijas un chromatiskās pasāžas. Par spīti viegliem dissonancēm, Fūga imponēja ar savu intensitāti, atjautīgi veidoto mūzikālo domu un lielisko orķestrāciju. Jau mazāk iespaidīga bija kanadiešu komponista Iaina Hamiltona Sonāta kamerorķestrim. Pēdējā rakstīta neparasti modernā stilā un bez jebkāda dinamiskā kāpinājuma. Šī iemesla dēļ daļa klausītāju it kā garlaikojās, kamēr orķestris centās atšifrēt komponista neizteiktās vēlmes.

Nākošais darbs — Žana Papino Kutūra „Piece Concertante No. 1" patika visiem. Sevišķi saistoši uzrakstīta klavieŗu partitūra, ar kuŗu itin viegli tika galā pianists Mario Bernardi. Arī orķestrālā daļa teicami konstruēta ar izteiktu koloritu.

Koncerta otru daļu ievadīja Francijā dzimušā komponista Edgara Varèsa ultrā-modernais darbs „Deserts". Bez pūsamiem un sitamiem instrumentiem, kas jau tā padarīja šo kompoziciju par vistrokšņaināko jaundarbu, nāca klāt vēl magnētiskā skaņu lentā uzņemti trokšņi, kas brīžiem radīja iespaidu, ka Sodoma un Gomora ir klāt. Kad skaņu kanonāde turpinājās visneaprakstāmākajos veidos, klausītāji s m ē j ā s kā kutināti. Kāda vecāka dāma, saviai kaimiņienei nepacietībā jautāja: „Ko tie tur šaudās kā kovboji? Man jau galva sāk sāpēt." Par neparastajiem trokšņiem sevišķi uztraukts likās bij. Toronto simfoniskā orķestra diriģents Sērs Ernests MekMillens. Bet arī viņš neizturēja un sāka smieties citiem līdzi pēc kāda jocīgāka „burkšķa." Laikam vienīgais cilvēks, kas noturējās nesmējies, bija Toronto laikraksta „The Globe and Mail" mūzikas kritiķis Džons Krāglunds.

Jāatzīstas, šis koncerts atsauca atmiņā kādu anekdotu par Stiebriņmāti operā. Kad „elektroniskais" darbs bija iskanējis, uz skatuves parādījās jau gados vecāks kungs ar baltu galvu. Viņš pateicās klausītājiem (nedaudziem entuziastiem) par nemitīgajiem „brāvo" saucieniem, bet daudziem likās, ka noticis kāds liels pārpratums. Vēl ilgi pēc koncerta klausītāji nevarēja izklist; jo iesāktās debates par augšminēto darbu likās kļūstam arvien karstākas.

Aleksandrs Kalniņš.

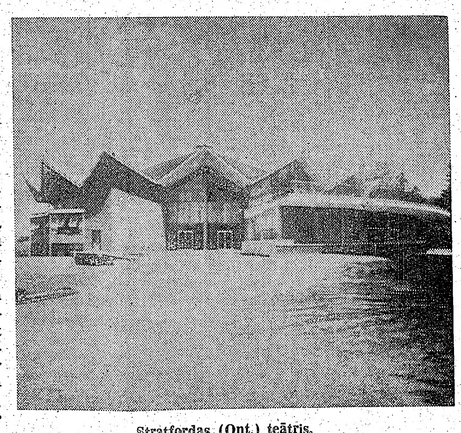

Stratfordas (Ont.) teātris.

Svētā Andreja baznīcai
VAJADZĪGS
APKALPOTĀJS.
Pieteikties līdz 27. augustam ar rakstu l. ev.-lut. draudzei Sv. Andreja baznīcā, Corner Jarvis and Carlton St., Toronto, Ont.

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
ST. KATARINES
H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.,
sniedz abonementu, sniedz un pilnīgu informāciju.

RICE LAKE
BEWDLEY—ZVEJNIEKU CIEMS
MIMI'S LUNCH
Nedēļas nogales izbraukumiem un
ATVAĻINĀJUMU pavadīšanai:
Kotedžas ar pašu saimniecību. Laivas un motori. Laba makšķerēšana. Restorāns. Telšu un trelleru novietne.
Pa 401. un 28. auto ceļu.
Zvanīt: BEWDLEY 2522.
Latviešu pašākums.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape
tel. HO 6-9911, Toronto.
Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
Griezti ziedi. Ziedu sakārtojumi
Tautiskie izstrādājumi
Pasūtiniet savlaicīgi.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm.
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE
670 Queen St., W., Toronto.
EM 3-2800.
Izmantojiet pašreizējos noteikumus līdz 31. augustam, jo ar 1. oktobri būs vajadzīgas Padomju ārstu parakstītās receptes medikamentu saņemšanai no ārzemēm.

LATVIAN MUSIC
EP 45 SKAŅU PLATES
Maksā $1.60 gabalā.

EP
SONATA IN E MINOR
Part I Largo Allegro
SONATA IN E MINOR
Part II Largo Allegro
Atis Teichmanis, violoncello
Fritz Neumeyer, harpsichord
EP 02
JAUTRAIS PĀRIS
ALSUNGAS POLKA
Kokļu ansamblis
RITENĪTIS, SUDMALIŅAS
Stīgu orķestris
MAZĀ SERENĀDE
Jāzeps Mediņš
E. Bertovskis, čello
V. Cīrule, klavieres
MENUETS, Jānis Ivanovs
I. Dālmanis, vijole
H. Birznieks, vijole
B. Tiltiņš, alts
E. Bertovskis, čello
EP 03
CĪRULĪTI, MAZPUTNIŅI
BITĪT' SĒRSTI AICINĀJA
RIKŠIEM BĒRĪTI ES PALAIDU
SESI MAZI BUNDZINIEKI
ar orķestri
KUR TU AUGI, DAIĻA MEITA
ar A. Ludiņu, soprāns,
Arturs Vanags, tenors
EP 04
ZELTĪTĀS LAPAS
E. Melngailis
SPĀNIEŠU ROMANCE
E. Dārziņš
A. Vilumanis, baritons
MĒNESS STARUS STĪGO
Jāzeps Vītols
2 tautas dziesmas:
LAIVĀ GĀJU ŠŪPOTIES
ES IZGĀJU OŠU BIRZI
EP 05
PĻAVĒJA DIENDUŠA
A. Kalniņš
3 tautas dziesmas:
ĀVU, ĀVU BALTAS KĀJAS
SIDRABIŅA UPI BRIDU
TAUTIEŠAM ROKU DEVU
E. Pakule, soprāns
PUIŠI JĀJA PIEGUĻĀ
RINDĀM AUGA OZOLIŅI
CAUR SIDRABA BIRZI GĀJU
A. Ludiņa, soprāns
EP 06
ŠŪPUĻDZIEMAS P. Jurjāns
BĀRENĪTES SLAVINĀŠANA
E. Melngailis
LOKAITIESI, MEŽU GALI
E. Melngailis
LIGO DZIESMA A. Jurjāns
Jaukts koris
Teodors Kalniņš, dir.
EP 07
VISI CIEMA SUŅI RĒJA
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZĪLE DZIED
TUMŠA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš
EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Vīru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūresteps
I. Dālmanis, vijole,
V. Cīrule, klaviers
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris
EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES
SEV SIEVAS
JAUTRĀ LIGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU TĪKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LIZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Vīru kvartets
EP 010
SĪKIE PIRKSTIŅI
E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. VANAGS un V. Davidonē
Orķestris
ROZĒM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un O. Blūmberga
Orķestris
MEITIŅA MĪĻĀ
V. Davidone un A. Vanags
Orķestris
EP 011
TŪDALIŅ — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. A. Jansons
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis
EP 012
DĀRGAKMEŅI — GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubins
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. L. Vigners

JAUNĀKĀS PLATES

EP 013
KARALMEITA J. Vītols
Reitera kora izpildījumā
Dir. T. Reiters
TEODORA REITERA RUNA
viņa 70 gadu jubilejas laikā 1954. gadā.
2 latviešu tautas dziesmas
JŪRIŅ PRASA SMALKU TIKLU
DZIEDOT DZIMU, DZIEDOT AUGU
Dir. T. Reiters
EP 015
E. Dārziņš
SAPŅU TĀLUMĀ
MĒNESS STARUS STĪGO
Jaukta latviešu kora izpildījumā
Dir. J. Dūmiņš
GAISMAS PILS J. Vītols
Jauktā kora izpildījumā
Dir. L. Vigners
Latviešu tautas dziesma
KUR TU SKRIESI, VANADZIŅI
Dir. H. Mednis
EP 017
LATVIJAS LAUKU SERENĀDE
J. Vītols
1. Mariss
2. Dziesma
3. Deja
4. Rotaļa
simfoniskā orķestŗa izpildījumā
Dir. L. Vigners
EP 014
E. Dārziņš
CIĀNAS BĒRNI
MŪŽAM ZIĻI
Reitera kora izpildījumā
Dir. T. Reiters
CEĻŠ UZ DZIMTENI J. Zālītis
Tautas dziesma
SVEŠĀI ZEMĒ
Reitera kora izpildījumā
Dir. T. Reiters
EP 016
3 latviešu tautas dziesmas
NEBRAUC TIK DIKTI
VISU DIENU BITES DZINU
CIEMĀ DAIĻA SĒRDIENĪTE
Jauktā kora izpildījumā
Dir. T. Kalniņš
2 latviešu tautas dziesmas
TREJAS TAUTAS SAJĀJUŠAS
KALNĀ KĀPU ES DZIEDĀTI
Sieviešu sekstets izpildījumā
SASISTĀ KRŪZE
Jāzeps Mediņš
Latviešu sieviešu kora izpild.
Dir. Jēkabs Mediņš
EP 018
3 latviešu tautas dziesmas
AĶKUPS
simfoniskā orķestŗa izpildījumā
Dir. A. Jansons
KRUSTA KAZAKS
MUGURDANCIS
Kokļu ansambļa izpildījumā
Tautas dejas
DIŽDANCIS
DEVIŅI BĀLENIŅI, polka
Pūšamo instr. orķestŗa izpild.
DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.

LATVIJAS FRO
AUKSTAIS KAŖŠ

Kaŗa tehnika mainās apbrinojami ātri. Ložmetēji, kas Krievu - japāņu kaŗā vēl bija pavisam jauns kaŗa riks, kādus desmit gadus vēlāk — Pirmajā pasaules kaŗā bija jau izšķirējs ierocis. Tanki un lidmašīnas, kas savu svarīgo uzdevumu uzsāka tikai Pirmā pasaules kaŗa beigu posmā, Otrā pasaules kaŗā jau kļuva galvenie ieroči. Un par Trešo pasaules kaŗu nav šaubu — tā iznākumu noteiks tālšāvēju raķetes.

Līdzīgu progresu pārdzīvo arī t.s. „aukstā kaŗa" ieroči. Piem., proklamācija, kas bija vēl varens pagrīdes ierocis 1905. gada revolūcijā, mūsu laikos jau zaudē savu nozīmi. Arī „aukstajā kaŗā" rodas arvien jauni cīņas veidi un jaunas bultas, kas ārda ienaidnieka spēkus.

Mūsu cīņa par dzimtenes atbrīvošanu ir tikai viena „aukstā kaŗa" nozare — tikai neliels, kaut arī mums ļoti svarīgs, „aukstā kaŗa" frontes sektors. Mūsu tautas nākotne prasa, lai mēs uzturētu šo sektoru un mūsu cīņu tajā padarītu arvien efektīvāku. Diemžēl, tas nav iespējams ar tiem vecajiem „mūzeja ieročiem" vien, ar kādiem operējām līdz pat pēdējam laikam. Ja mēs gribam uzbrukt komūnisma pūķim un cirst dziļāku robu tā miesās, mums nepieciešami daudz jaunāki, asāki un spēcīgāki ieroči. Un šī nu ir nozare, kuŗā varam ļoti daudz ko mācīties arī no mūsu ienaidniekiem.

Komūnistu „aukstā kaŗa" ieroču progress ir apbrīnojami pamācošs. Sākot no pašas Oktobŗa revolūcijas, kādus divdesmit, vai pat trisdesmit gadus no vietas sarkanie sludināja „pēdējo kauju" brīvajā pasaulē, lietojot tikai asus naida saucienus un lamu vārdus, meklējot sev sabiedrotos tikai vienā šķirā — strādniekos. Bet ar laiku šie ieroči kļuva neasi un strādnieki lielā mērā neuzņēmīgi pret komūnistu propagandu. Tad, apmēram Otrā pasaules kaŗa beigu posmā, sākās Kremļa čiņas paņēmienu pārveidošana. Agrākā, algotu aģentu sistēma vien izrādījās par nepietiekamu, lai sagrautu kapitālisma pretestību, jo aģents arvien vēl bija sveš-

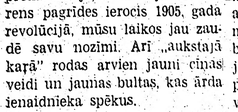

DIVEJĀDAS PIEEJAS BALETAM

Nesenajos Kanadas Nacionālā baleta rikotajos skolotāju vasaras kursos Toronto piedalījās arī baleta skolotāja no ASV. Kad pēc baleta literatūras iegriezos Yonge St. Jony Brown deju piederumu veikalā, tā vadītāja man tūlīt steidzās pastāstīt, ka amerikāņu skolotāji, kas bijuši veikalā, apmeklējuši arī Veras Keišas baleta skolas audzēkņu sarikojumu Itona auditorijā un par redzēto pilnīgi pārsteigti. Kaut ko līdzīgu ASV skolās nevarot iedomāties — jauna meitene, kāda esot Daira Sproge, varot nodejot profesionāli tik grūto M. Petipa divdeju. Tāpat amerikāņi savās skolās nevarot iedomāties par šīs divdejas uzņemšanu audzēkņu vakara programmās. Jāsaubās, vai šo „pas de deux" spējot nodejot pat daudzas profesionālas dejotājas. Saprotams, bilu lepns, bet reizē tas drusku pavēra priekškaru, ka varenās tehnikas zemē ASV tik nevarīgi attīstās baleta tehnika. Lai nu kā, savukārt varam būt lepni, ka latviešiem ir skolotāja, kuru jo daudzi peļ, bet vēl vairāk slavē. Viņas lielo talantu šimbrīžam redz tikai nedaudzi, to starpā arī amerikāņu baleta skolotāji. Savās mājās mēs bieži dzirdam, ka viņai pašai vēl jāmācās (kuram tad nav?) un arī avīžu vērtējumos citu tomēr bijis vairāk kā skeptisks. Laikam par desu bodēm un tārpu audzētājiem varam sajūsmināties vairāk. Vai tās būtu pazīmes, ka konservu zemē dažam labam jau aizplīvurojusies redze? Paldies Dievam, mūsu vidū ir arī tādi, kas paši redz un spriež vairāk nekā aizspriedumu kalpi. Ego

JA SŪTĀT DĀVANU
SAIŅUS
PIEDERĪGAJIEM
uz
LATVIJU,
TAD UZTICIET TOS
DV GRĀMATNĪCAI,
123 Huron St.,
Toronto 2 - B,
Ontario — Canada.
Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

T U S AR GAISA PASTU
etuvu un citām Eiropas zemēm
3 nedēļu laikā.
Nododiet mums pasūtinājumus.
S 676 Queen St., W.,
Toronto.
ORE EM 3-2800.
s noteikumus līdz 31. augustam, jo
s Padomju ārstu parakstītas recep-
nai no ārzemēm.

AN MUSIC
AŅU PLATES
ksā $1.60 gabalā.

EP 07
VISI CIEMA SUŅI RĒJA
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZIĻE DZIED
TUMŠA NAKTĒ, ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš
EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Vīru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūresteps
I. Dālmanis, vijole,
V. Cīrule, klaviers
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris
EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES
SEV SIEVAS
JAUTRĀ LIGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU
TĪKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LIZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Vīru kvartets
EP 010
SĪKIE PIRKSTIŅI
E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. VANAGS un V. Davidone
Orķestris
ROZĒM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un O. Blūmberga
Orķestris
MEITIŅA MIĻĀ
V. Davidone un A. Vanags
Orķestris
EP 011
TŪDALIŅ — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. A. Jansons
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis
EP 012
DĀRGAKMEŅI —
GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubins
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. L. Vigners

ĀKAS PLATES

EP 014
E. Dārziņš
CIĀNAS BĒRNI
MŪŽAM ZIĻI
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
CEĻŠ UZ DZIMTENI J. Zālītis
Tautas dziesma
SVEŠĀI ZEMĒ
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
EP 016
3 latviešu tautas dziesmas
NEBRAUC TIK DIKTI
VISU DIENU BITES DZINU
CIEMĀ DAIĻA SĒRDIENĪTE
Jauktā koŗa izpildījumā
Dir. T. Kalniņš
2 latviešu tautas dziesmas
TREJAS TAUTAS SAJĀJUŠAS
KALNĀ KĀPU ES DZIEDĀTI
Sieviešu seksteta izpildījumā
SASISTĀ KRŪZE
Jāzeps Mediņš
Latviešu sieviešu koŗa izpild.
Dir. Jēkabs Mediņš
EP 018
3 latviešu tautas dziesmas
AĶKUPS
simfoniskā orķestŗa izpildījumā
Dir. A. Jansons
KRUSTA KAZAKS
MUGURDANCIS
Kokļu ansambļa izpildījumā
Tautas dejas
DIŽDANCIS
DEVIŅI BĀLENIŅI, polka
Pūšamo instr. orķestŗa izpild.

ĀMATNĪCA,
treet, Toronto 2-B, Ont.

LATVIJAS FRONTES IECIRKNIS

AUKSTAIS KARŠ UN TĀ CIŅAS VEIDI

Kara tehnika mainās apbrīnojami ātri. Ložmetēji, kas Krievu - japāņu karā vēl bija pavisam jauns kara rīks, kādus desmit gadus vēlāk — Pirmajā pasaules karā bija jau izšķirējs ieroču. Tanki un lidmašīnas, kas savu svarīgo uzdevumu uzsāka tikai Pirmā pasaules kara beigu posmā, Otrā pasaules karā jau kļuva galvenie ieroči. Un par Trešo pasaules karu nav šaubu — tā iznākumu noteiks tālšāvēju raķetes.

Līdzīgu progresu pārdzīvo arī t.s. „aukstā kara" ieroči. Piem., proklamācija, kas bija vēl varens pagrīdes ierocis 1905. gada revolūcijā, mūsu laikos jau zaudē savu nozīmi. Arī „aukstajā karā" rodas arvien jauni ciņas veidi un jaunas bultas, kas ārda ienaidnieka spēkus.

Mūsu ciņa par dzimtenes atbrīvošanu ir tikai viena „aukstā kara" nozare — tikai neliels, kaut arī mums ļoti svarīgs, „aukstā kara" frontes sektors. Mūsu tautas nākotne prasa, lai mēs uzturētu šo sektoru un mūsu ciņu tajā padaritu arvien efektīvāku. Diemžēl, tas nav iespējams ar tiem vecajiem „mūzeja ieročiem" vien, ar kādiem operējām līdz pat pēdējam laikam. Ja mēs gribam uzbrukt komūnisma pūķim un cirst dziļāku robu tā miesās, mums nepieciešami daudz jaunāki, asāki un spēcīgāki ieroči. Un šī nu ir nozare, kurā varam ļoti daudz ko mācīties arī no mūsu ienaidniekiem.

Komūnistu „aukstā kara" ieroču progress ir apbrīnojami pamācošs. Sākot no pašas Oktobŗa revolūcijas, kādus divdesmit, vai pat trīsdesmit gadus no vietas sarkanie sludināja „pēdējo kauju" brīvajā pasaulē, lietojot tikai asus naida saucienus un lamu vārdus, meklējot sev sabiedrotos tikai vienā šķirā — strādniekos. Bet ar laiku šie ieroči kļuva neasi un strādnieki lielā mērā neuzņēmīgi pret komūnistu propagandu. Tad, apmēram Otrā pasaules kara beigu posmā, sākās Kremļa ciņas paņēmienu pārveidošana. Agrākā, algotō aģentu sistēma vien izrādījās par nepietiekamu, lai sagrautu kapitālisma pretestību, jo aģents arvien vēl bija svešķermenis, atradās izolētā stāvoklī un nekad nespēja pietiekami stingri iefiltrēties ārzemju sabiedrībā. Tādēļ Maskava atrada jaunu, tālejošu iešūnošanās veidu saviem slepenajiem kalpiem — iespiešanos ienaidnieka sabiedrībā uz paaudžu paaudzēm. Šie aģenti sāka nākt kā bēgļi un pārbēdzēji.

Brīvā pasaule nepiešķira pietiekamu vērību tam, ka, uzsākot šādu akciju, komūnisti, izlaižot pēc Otrā pasaules kara beigām no Padomju Savienības 200.000 žīdu cionistus, iefiltrēja to vidū arī 20% savu aģentu, kopskaitā ap 50.000. Vēlāk, līdzīgas aģentu masas infiltrācijas izdarīja arī bēgļos, sevišķi no Austrumvācijas, un pārbēdzējos. Pēc kāda pārbēdzēja novērtējuma, Maskavai šādā veidā izdevies iešmuglēt brīvajā pasaulē ap 400.000 ilgterminā aģentu. Vairākumā viņi ieradušies ar visām ģimenēm, saņēmuši prāvu vienreizēju pabalstu „jaunas dzīves uzsākšanai", iepirkuši veikalus un mājās, un, pēc vispārējas instrukcijas apņēmušies visiem saviem bērniem dot augstāko izglītību, un neatkarīgi no mācību sekmēm, ļaut tiem būt kaut vai „mūžīgajiem studentiem" — sarkano šūnīņu organizētājiem un vadītājiem, demonstrāciju un nemieru rīkotājiem un dažādo peticiju iesniedzējiem.

Šiem „iecelotājiem" pat aizliegts iestāties vietējās komūnistu partijās un uzturēt atklātus sakarus ar tām, jo visu mūžu tiem jātēlo lojāla, bet neapniknināta pilsoņa loma. Toties viņiem jābūt ļoti rosīgiem visās ārēji nekomūnistiskās organizācijās, kā augstskolās, draudzēs un citur. Tomēr, ja „sakarnieki" no sarkano vadības saņem rīkojumu par kādas vispārējas kampaņas uzsākšanu, tajā aktīvi jāpiedalās visiem „iecelotājiem". Ikviens no tiem rīkojas pēc signāla, ko dod kāds augstāks, ar segvārdu nosegts aģents. „Iecelotājs" zina tikai šo individuālo vai organizācijas segvārdu, kuŗu norādījumiem viņam jāseko. Piem., ja vietējā laikrakstā parādās kāda no „Peter Collins" parakstīta lasītāja vēstule vai kādas „miera", „atbruņošanās" vai „atomu ieroču izņīcināšanas" organizācijas uzaicinājums, „iecelotājam" nekavējoties jāatbalsta šī akcija.

Visparastākais atbalstīšanas veids ir vēstuļu rakstīšana laikrakstiem, parlamenta un valdības locekļiem, izsakot kādu Maskavas jauno ierosinājumu vai protestu, vai arī kādā jautājumā nokritizējot vietējās valdības vai parlamenta rīcību. Šo vēstuļu sūtītāji parasti neslavē Kremļa rīcību, bet bieži gan izsakās, ka „taisnība ir Padomju Savienības pusē", ka „Padomju valdībai ir pilnīgs pamats tā rīkoties vai domāt", ka „Hruščečevs vēlas mieru" u.t.t.

Tomēr, visparastākais šo vēstuļu saturs ir demokratisko valdību kritika visādos veidos un Maskavas slavināšana tādās neuzkritošās frazēs, ka „Padomju Savienība ir daudz stiprāka", krievi ir pārāki visās lietās" u. t. t.

Tā kā sarkanie iecelotāji ir ļoti aktīvi, bet pretkomūnisti, salīdzinot ar viņiem, pārāk kūtri šādu vēstuļu rakstīšanā, tad daudzās zemēs, arī Kanadā un ASV, bieži vien liekas, ka „tautas vairākums" it kā vairāk atbalsta to, ko Kremlis vēlas, bet ne pašu valdību. Tā tas bieži rādās jautājumos par pasaules miera uzturēšanu, vispārējo atbruņošanos, atomieroču aizliegšanu, Kanadas izstāšanos no NATO un neitrālitātes pasludināšanu, amerikāņu bāzu likvidēšanu un citiem šo zemju dzīvības un nāves jautājumiem.

Kas šādos apstākļos būtu jādara ikvienam pretkomūnistam, bet sevišķi mums — trimdiniekiem, lai aizkavētu sarkanās izplēšanos arī mūsu jaunajās dzīves telpās? Nekavējoties jāpāriet pretuzbrukumā kā individuāli, tā arī organizētā veidā! Arī mums rosīgi jāraksta līdzīgas vēstules, bet ar patiesu saturu. Un tā kā mūsu pusē ir taisnība un arī simtkārtīgs idejiskais pārsvars vispār, tad uzvara šinī „aukstā kara" frontē ir droši mūsu pusē, tikai — ja būsim aktīvi.

Trimdas vecākajai paaudzei, kuŗai vēl joprojām zināmas grūtības sagādā angļu valodas prašana, gan visiem nebūs iespējams piedalīties šajā ciņā ar Maskavas līnijas atbalstītājiem, bet jaunatnei tajā jāiesaistās simtprocentsīgi. Tās vadība jāuzņemas jaunatnes pulciņiem un visām pretkomūnistu organizācijām.

Protams, šī vēstuļu rakstīšana nav vienīgais retkomūnisma ciņas veids. Mums aktīvi jāizsaka savas domas ikvienā vietā: darbā, skolās, vietējo iedzīvotāju sanāksmēs un citur. Jāseko ienaidnieka ciņas paņēmieniem un aktīvi jādarbojas arī kanadiešu un amerikāņu organizācijās. Un tieši še vissvarīgākā vieta ikvienam angļu valodas pratējam ir — iestāties, aktīvi darboties un sasniegt amatus vietējās politiskajās partijās. Mums jāpanāk tāds stāvoklis, lai, vismaz no mūsu jaunās paaudzes rastos jau parlamentu un valdību locekļi.

Mums jākļūst Kanadas un ASV pilsoņiem un, aktīvi piedaloties vēlēšanās, arvien jāatbalsta tie kandidāti, kuŗu nostāja pret komūnismu ir stingrāka. ASV republikāņu kandidāts Niksons ir pareizi izteicies, ka „aukstais karš" vilksies ļoti ilgi — vēl kādus 50 gadus. Precizējot šo domu, jāsaka, ka „aukstais karš" turpināsies tik ilgi, kamēr pastāvēs komūnisms. Niksons uzsvēris arī, ka Rietumiem ir jāuzvar šajā „aukstajā karā" — viņi arī uzvarēs.

Jauni vēji pūš arī pāri sarkano apspiestām zemēm, un agrāk, vēl pirms gadiem desmit mums pilnīgi neticamā iespēja, ka varmācības režims šajās zemēs var sabrukt arī bez Trešā pasaules kara, tagad jau kļūst pavisam reāla. Tādēļ — ķersimies pie ieročiem!

Alberts Kalniņš.

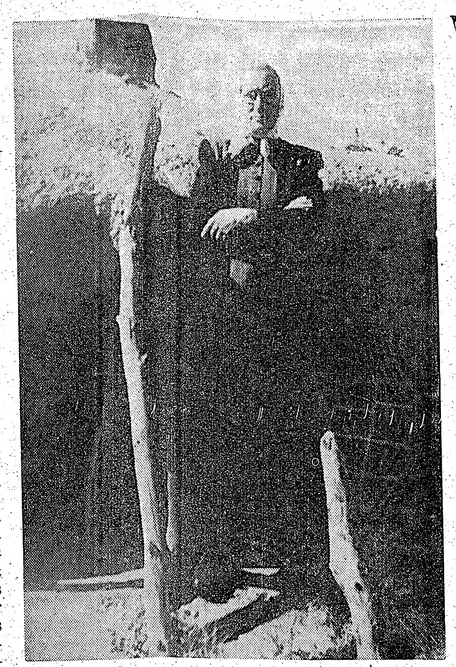

Grieta Vilsone izsūtījumā Sibirijā pie sava „bangalova" — no māliem un salmiem mūrētas zemnīcas, kas maksājusi 700 rubļu. Atgriežoties atpakaļ uz dzimteni, to pārdevusi par 750, tā nopelnot 50 rubļu. J. Kreiļa repr.

IZNĀCIS MAZPUTNIŅA 19. NUMURS

Nupat iznācis bērnu žurnāla Mazputniņš 19. numurs.

Saturā: Rotaļnieces Martas — Pūka aste, I. Grebzdes — Princese (stāsts), Aspazijas — Nedrošais tils (dzejolis), I. Beitones — Pauks un Smauks (turpinājums), V. Viestura — Neskaitāmas reizes briesmās, V. Klētnieka — Divainā zeķe (latvju raksti bērniem), H. Sila — To es vēl nezināju — krāsās. Illustrēta pasaka — Putni uzvar zvērus, illustrēts stāsts — Lāčubērns, illustrētas tautas dziesmas. Dīži vīri, dižas sievas (mīklu serija), Gudro putnu kluba ziņas, Mīni manu mīnamo, Pašu lasītāju darbi, Joku vācelīte, Dižputniņi.

Illustrācijas zīmējuši: A. Lāce, J. Rinkuss, S. Steinere - Bērziņa, V. Klētnieks, L. Vintere, L. Loka, P. Purmalis un J. Deksnis.

Žurnālu iekārtojusi I. Proriņa. Atbildīgais redaktors L. Streips.

Mazputniņš maksā $6,- gadā, $3,50 pusgadā. Pasūtinājumi sūtāmi saimniecības daļai — 254 Bain Ave., Toronto 6, Ont.

Kaldaras apskats

DIVĒJĀDAS PIEEJAS BALETAM

Nesenajos Kanadas Nacionālā baleta rīkotajos skolotāju vasaras kursos Toronto piedalījās arī baleta skolotāja no ASV. Kad pēc baleta literatūras iegriezos Yonge St. Jony Brown deju piederumu veikalā, tā vaditāja man tūlīt steidzās pastāstīt, ka amerikāņu skolotāji, kas bijuši veikalā, apmeklējuši arī Veras Keišas baleta skolas audzēkņu sarikojumu ītona auditorijā un par redzēto pilnīgi pārsteigti. Kaut ko līdzīgu ASV skolās nevarot iedomāties — jauna meitene, kāda esot Daira Sproģe, varot nodejot profesionāli tik grūto M. Petipa divdeju. Tāpat amerikāņi savās skolās nevarot iedomāties par šīs divdejas uzņemšanu audzēkņu vakara programmās. Jāsaubās, vai šo „pas de deux" spējot nodejot pat daudzas profesionālas dejotājas. Saprotams, biju lepns, bet reizē tas drusku pavēra priekškaru, ka varenās technikas zemē ASV tik nevarīgi attīstās baleta technika. Lai nu kā, savukārt varam būt lepni, ka latviešiem ir skolotāja, kuŗu jo daudzi peļ, bet vēl vairāk slavē. Viņas lielo talantu šimbrīžam redz tikai nedaudzi, to starpā arī amerikāņu baleta skolotāji. Savās mājās mēs bieži dzirdam, ka viņai pašai vēl jāmācās (kuram tad nav?) un arī avīžu vērtējumos citu tomēr bijis vairāk kā skeptisks. Laikam par desu bodēm un tārpu audzētājiem varam sajūsmināties vairāk. Vai tās būtu pazīmes, ka konservu zemē dažam labam jau aizplīvurojusies redze? Paldies Dievam, mūsu vidū ir arī tādi, kas paši redz un spriež vairāk nekā aizspriedumu kalpi. **Ego**

JA SŌTĀT DĀVANU
SAIŅUS
PIEDERĪGĀJIEM
uz
LATVIJU,
TAD UZTICIET TOS
DV GRĀMATNĪCAI,
123 Huron St.,
Toronto 2 - B,
Ontario — Canada.
Pieprasiet cenu sarakstu,
sekojiet sludinājumiem.

JUMJA DIENA

Zemnieka labklājība ir viņa laukos. Cik reižu druvas jau apstaigātas un vērots to briedums. Bet dienu no dienas vārpas kļūst smagākas, un to briedums tuvojas pilnībai.

Saimnieks vēl apstaigā rudzu lauku, paņem rudzu graudu pirkstos un pret nagu lūko to pārlauzt. Grauds lūza, un saimnieks zināja, ka rudzi gatavi pļaušanai. „Jā", saimnieks klusi teica pie sevis: „Grieze grieza tik bieži manos rudzos, es klausījos, un liels man bija prieks, zināju, ka tad briest rudzi un būs bagātīga rudzu raža.

Saimnieks iepļāva rudzus, puiši baltajos linu kreklos vicināja izkaptis pa rudzu lauku, bet meitas baltiem lakatiņiem galvā un baltiem priekšautiem ņēma un sēja kūlīšus.

Saimniece iznesa launagu uz tīrumu, un pļāvēji un ņēmējas apsēdās pie saslietiem kūlīšiem un, dzirkstošas valodas par starpu iemetot, ēda launagu. Beidzot rudzus pļaut, runāja par jumja saņemšanu. Par jumi saukuši pēdējo kūliti, arī tieši pēdējo sauju. Divas vārpas, kas augušas uz viena stiebra, sauc par jumi.

Senāk Jumja diena bijusi Rudzu mēneša diena. Pēc seno latviešu domām Jumis dzīvojis tikai labībā, un tam saimniekam, kuŗa labībā viņš mājoja, auga braša maize, tādēļ bija jāpamet arvien drusku labības, lai Jumi pielabinātu un lai druvas viņš neatstātu uz visiem laikiem. Ja vienu gadu tīrums bija atstāts bez labības kūlīša, tad Jumītis bija sasirdījies, un viņš vairs neatgriezās. Tādā kuškšiti Jumis pārdzīvoja ziemu. Ņēma un sasēja šo salmiņu rogas kopā jumtiņa veidā, no kā, domājams, arī viņš savu vārdu dabūjis. Tagad Jumim bija sava māja gatava.

Sāka rakt zemi pie Jumja saknēm, ja kukaiņi, kuŗi parādījās zemi rokot, steigšus vien bēga atpakaļ, tad tas nozīmēja visu labu arī uz priekšu, un tiem pašiem pļāvējiem bija rudzi jāpļauj arī nākošajā gadā. Mūsu senči visur redzēja un visus gadījumus iztulkoja vai uz sliktu, vai labu.

Pļāvējam bija jānovij vainagi, no pļaujamās labības Jumi ņemot. Pēc rudzu nopļaušanas puškoja rijas un šķūņus arī ar ziediem, jo tad Jumītis aizdzenot prom visus kustoņus no labības un dodot labu birumu.

Jumja vārpu vajagot glabāt klētī aiz sijas, tad tur gulot pūķis, kas velk bagātību klētī. Sakņa arī, ka Jumja vārpu glabājot makā, naudas nekad netrūkstot.

Kur jumīti tu gulēji
Šo garo vasariņu?
Tīruminā vidiņā
Zem pelēka akmentiņa.
LD 28543.

Ja jumi atrada, tad iepina vārpu vainagā, kuŗu tad glabāja. Jā neprecēta meita paņēma vainagu, uzlika sev galvā un mazu laiciņu paturēja, tad nolika agrākā vietā un tūlīt gāja gulēt, tad viņas sapņos rādījās īstais.

Ja vārpa tirumā ir Jumiti, tad tās vārpas atradējam būsot kāzas.

KALAMAZŪ

Kalamazū Latviešu b-ba nākošā sarīkojumu cikla sezonā, abonentu sistēmas ietvaros, paredzējusi sniegt 4 koncertus par $5,-, studentiem par $2.50. Abonentu kartes tiks iepriekš izplatītas, pirmkārt, apmierinot iepriekšējā gada koncertu abonentus; arī pārējie tās var pieprasīt pie sarīkojumu daļas vad. O. Reinvalda.

Pirmais koncerts notiks jau septembrī, to sniegs igauņu pianiste Dagmāra Kokere. Oktobrī notiks Ludmilas Sepes, bet martā Paulas Brīvkalnes koncerti. Ievadītas sarunas arī ar vijolnieci Normu Auziņu - Leonardi un čellistu B. Leonardu.

NEIZDEVIES NOKĻŪT BRĪVĪBĀ

Pēc neizdevušās bēgšanas Padomju zinātnieks iedūris šķēres sev galvā

LZA)—Somijā notikušajā geodēziskajā — geofiziskajā starptautiskajā kongresā piedalījās lielāks skaits Pad. Sav. šīs nozares zinātnieku Helsinkos. Kongresa laikā šinīs dienās norisinājās neparasts gadījums ar vienu no padomju zinātniekiem. Kādā policijas iecirknī ieradās šīs zinātnieks un, uzdodot savu vārdu, izteica vēlēšanos palikt Somijā un lūdza piešķirt asila tiesības. Policijas ierēdniem, lai noskaidrotu lietas tuvākus apstākļus, nācās sazināties ne vien ar savas valsts iestādēm, bet arī Pad. Krievijas sūtniecību. Kamēr policijas ierēdņi kārtoja nepieciešamās formālitātes, minētais zinātnieks dzirdot, ka tiek zvanīts krievu pārstāvjiem, pēkšņi satvēris uz galda esošās šķēres, ar milzu sparu ietrieca tās asās smailes savā galvas kausā. Pašnāvnieku steidzami nogādāja Sarkanā Krusta slimnīcā. Pēc pirmās palīdzības sniegšanas, kaut arī galvas kausa savainojums atzīts par smagu, ārstiem zinātnieku izdevās vest pie samaņas. Drīz slimnīcā ieradās sūtniecības pārstāvji, kuŗi, cik noprotams, zinātnieku pierunāja atsaukt asila tiesību prasību, ko arī tas darija. Drīz pēc tam sūtniecības pārstāvji paziņoja, ne vien slimnīcas personālam, bet arī attiecīgām somu iestādēm, ka minētais zinātnieks slimojot ar nervu kaiti un savu kļūmīgo soli esot izdarījis pēkšņā nervu sabrukuma brīdī. Ja tiešām komūnistu apgalvojums būtu patiesība, tad nekādā ziņā minēto zinātnieku tie nebūtu izraudzījuši pārējo kongresa delegātu skaitā.

Bēgļi no Padomijas

Norvēģijas robežsargi pamanījuši kādā fjordā peldam virieti ar visām drēbēm no Pad. Krievijas puses. Peldētāja spēki bija tiktālu izsīkuši, ka tas reizēm pazudis zem ūdens. Robežsargi nelielā laiviņā steidzās slīkstošo glābt. Sasniedzot krastu un pēc neilgas atpūtas izglābto, kuŗš bija tērpies Pad. Krievijas karavīra drēbēs, noklausīnot, izrādījās, ka tas ir robežu tuvumā novietotās Pad. Krievijas kara spēka vienības karavīrs. Izglābtais pieprasījis asila tiesības, kāpēc to nogādāja galvaspilsētā Oslo un nodeva attiecīgo iestāžu rīcībā, kuŗas arī lems par pārbēdzēja likteni.

*

Dānijā, metoties peldus no tvaikoņa nobēguši divi jūrnieki; viens no tiem ir Polijas, bet otrs Čechoslovākijas pavalstnieks. Abi, sasniedzot krastmalu, policijas ierēdnim lūdza aizsardzības palīdzību un iespēju palikt Dānijā.

VAI MIRIS BĪSKAPS STRODS?

Vietējie Kanadas laikraksti vēstī, ka pēc Reitera aģentūras ziņām, kuŗas Tass aģentūra savukārt paziņojusi atklātībai, Krievijā 67 gadu vecumā miris Rīgas un Liepājas bīskaps Pēteris Strods. Kā miršanas cēloni min sirdsdarbības traucējumus.

Zīmīgi tas, ka Tass aģentūra nav minējusi ne vietu, ne laiku, kur un kad Strods miris, lai gan ziņu aģentūrām tie ir svarīgi faktori, ko pavēstīt laikrakstu lasītājiem.

BRĪVĪBAS PIEMINEKĻA ĶĒŽU RĀVĒJU PASTMARKAS

(LZA) — Nacionālais Fonds Skandināvijas valstīs sakarā ar Latvijas okupēšanas un 20 gadu iekļaušanas Pad. Krievijā, okupantu rīkotajām „lielajām svinībām", izlaidis pretpropagandas pastmarkas ar ķēžu rāvēju attēlu no Brīvības pieminekļa Rīgā. Skandināvijas valstu lielākie laikraksti ievietojuši pastmarku foto un piezīmē, ka latviešu tauta ar lielāko degsmi gaida savas valsts un tautas atbrīvošanu no komūnistiskā jūga, ko šinī gadījumā attēlo minētie ķēžu rāvēji.

LATVIJAS AMERIKA
pārstāvis
KLIVLENDĀ
pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.
J. Ezergailis, 12102 Miles Ave. Cleveland 5, Ohio, USA.

VĒL VIENA MĀMUĻA IZKĻUVUSI NO VERGU VALSTS

GRIETA VILSONE IERADUSIES PIE DĒLA TORONTO

II

Dzīves drauga zaudējums deportētai māmuļai bija smags sitiens, nu par eksistenci salā un trūkumā viņai bija jācīnās vienai. Izsūtījuma laikā nācies piedzīvot, ka tiek meklēti arī zinātāji starp izsūtītajiem, piesolot tiem, par savu likteņbiedru izspiegošanu zināmus labumus un priekšrocības.

Starp vietējiem ļaudīm nācies satikt daudz labu cilvēku, kas visādi centušies palīdzēt, bet bijis jāsastopas arī ar lišķīgiem savējo starpā.

Noslēgta bijusi izsūtīto dzīve, jo viņi nav zinājuši pat, ka Korejā bijis karš.

1955. g. radusies iespēja atgriezties atpakaļ dzimtenē, bet kādam no turienes jārūpējas par izsaukšanu. Tā māmuļai izsaukšanas formālitātes kārtojusi kāda attālāka radiniece. Zināmas grūtības radījis jaunu personības dokumentu iegāde, jo izsūtītājiem pases tikušas atņemtas. Tā pamazām lielākā daļa deportēto atgriezušies mājās, bet daļa vēl palikuši Sibirijā un citur. Kā piemēru atbraucēja min kādu gadījumu, kad ģimenes galva atlaists, bet viņa sievai vēl jāpaliek izsūtījumā pāris gadu.

Ceļš no Omskas uz Rīgu izmaksājis 260 rbļ., kas, protams, jāsagādā pašiem. Māmuļa devusies atpakaļ uz sava pagasta kolchozu. Atgriežoties dzimtenē, nav spaidus vairs izjutusi. Dzimtenē stipri cirkulējušas baumas, ka riskanti sarakstīties un sūtīt izsūtītajiem saiņus, bet daudzi to nav ievērojuši. Māmuļa ar dēlu sarakstījusies jau pirms deportācijas, un vēstuļu sūtīšana atjaunojusies, viņai atgriežoties atkal dzimtenē.

Vēstules tiekot rūpīgi kontrolētas, kā sūtītās, tā arī no ārzemēm saņemtās, kādēļ daža „sirsnīgāka" vēstule nemaz nesasniedz adresātu. Tā arī viņai viena dēla Artūra vēstule ceļā pazudusi, kuŗā bijis pastāstīts par latviešu jaunekļiem, kas pag. vasarā nobēga no padomju zvejas kuģa un meklēja patvērumu Kanadā. Repatrianti, kas atgriežas dzimtenē, tiek „slavināti" un izmantoti propagandas mašīnērijai.

Atbraucēja bijusi nodarbināta „Raiņa" kolchozā. Vēl pag. gadā viņas izpelņa par izstrādes dienu bijusi 2 rubļi un 1 kg graudu. „Raiņa" kolchozs esot viens no tiem, kur vissliktāk atalgo. Esot arī kolchozi, kur varot izpelnīt pat līdz 13 rubļiem dienā, bet tādu esot ļoti maz (kaut kur pie Jelgavas un Latgalē).

Brigādieŗi un posmenieki cilvēkus stipri izdzenot. Katrā kolchozā ir agronoms, zootechniķis, veterinārārsts u.t.t., visumā esot arī daudz liekēžu, pat puse no kolchozu ļaudīm, kas lieku reizi norāda uz lielo birokratismu padomju kolchozos. Uz laukiem krievu esot maz, bet pilsētās to skaits pastāvīgi pieaugot. Daudz krievu esot arī Kuldīgā, bet visvairāk tie redzami Rīgā. Parasti labākos amatus ieņemot krievi, par ko tauta stipri kurn. Par „politiku" cilvēki cenšoties savā starpā nerunāt, galvenais sarunu temats kolchozos esot saimniecības problēmas un iekšējās dzīves lietas.

Pēdējā laikā neesot novērota arī kādreizējā pēkšņā cilvēku pazušana vai apcietināšana. Cilvēki cenšas samierināties ar apstākļiem, jo nav citas izejas. Daudzi cenšas palikt kolchozu darbā, kaut arī gadu norma jau pārsniegta, jo tā ir vienīgā iespēja ko nopelnīt. Strādājot kolchozā, dažkārt laimējoties arī kopiegūt ar „veiklu roku." Kas pārsnieguši noteikto vecuma robežu (sievietes 55 un vīrieši 60 gadu), tiem nav arī vairs jāmaksā nodoklis par piemājas zemes stūrīti, kas citādi sastāda prāvu summu.

Atbraucēja pastāsta, ka viņa bijusi govs īpašniece, turējusi savu suķi un vistas. Piemājas zemes platība esot 0,6 ha, kas arī ir kolhoznieka galvenais atbalsts. Lopiņiem bariba tiek iegūta no ceļmalu grāvjiem un citiem pamestiem zemes stūrīšiem.

Šogad Jāņu dieņa bijusi jāatstrādā nākošajā atpūtas dienā, un trimdinieku preses sniegtā informācija par ierobežoto Jāņu svinēšanu šogad dzimtenē pilnīgi atbilstot īstenībai, piebilst māmuļa, kas jau paspējusi iepazities ar laikrakstiem.

Jaunatne spiesta akli sekot sarkano mācībām, jo viņi citas dzīves tagad dzimtenē taču neredz. Bērni tiek iesaistīti pionieros, pēc kam viņi automatiski pāriet komjauniešos, un tālākais ceļš ved uz partiju. Bērnu vecāki bieži vien ir nespēcīgi pretoties savu bērnu pievēršanai sarkano mācībām, jo tiek piesolītas dažādas priekšrocības u.t.t.

Ja tagad vēl ir samērā maz sarkano mācības līdzskrējēju, tad, kā tas būs pēc 10 vai divdesmit gadiem, ja nenāks pārmaiņas, grūti pateikt. Baznīcā cilvēki var iet pēc savas vēlēšanās, bet ļaudis, kas ieņem atbildīgākas vietas vai ir partijas biedri, spiesti no baznīcas vairīties, jo citādi viņi tiek izsmieti, ķengāti un pat vajāti. Jaunieši nevar brīvi iesvētīties, ko tagad izdara tā saucamos pilngadības svētkos. Tāpēc bieži vien gadās, ka jaunieši dodas uz citu pusi, lai iesvētītos vai salaulātos.

Pārtikas preču un nepieciešamo dzīves mantu apgāde pēdējos gados ir stipri uzlabojusies, bet, salīdzinot ar cilvēku caurmēra izpelņu, pastāv lielas grūtības nepieciešamā iegādei. Piemēram, iepērkot pārtikas produktus, par iesaiņojumu jārūpējas pašam.

Atbraucēja arī pastāsta, ka, lai nokārtotu pēdējās izceļošanas formālitātes, viņai bijis jāuzkavējās Maskavā 12 dienas, lai uzsāktu lidojumu uz brīvo pasauli. Ceļa biļete no Maskavas uz Toronto maksā 1300 rubļu, bet ar jūlija mēnesi šāds brauciens maksās 1700 rubļu. Ceļš no Kuldīgas līdz Rīgai maksājis 25 rubļus, bet lidmašīnas biļete no Rīgas uz Maskavu — 300.

Ceļojumiem dzimtenē tagad speciālas atļaujas nevajaga, iznemot Liepāju, kuŗā iekļūt ir ļoti grūti.

Angļu lidmašīnas personāls bijis ļoti laipns pret atbraucēju, un viņa lidojumu labi pārdzīvojusi. Pēc dažu stundu atpūtas Londonā (Anglijā), lidmašīna turpinājusi ceļu uz Kanadu. Liels bijis viņas pārdzīvojums pēc 16 atšķirtības gadiem atkal satikt savu vienīgo dēlu un vedeklu, kuŗu redzēja pirmoreiz.

Viņa atvedusi līdz uz Kanadu dažas piemiņas lietiņas no dzimtenes: dzintara krelles, cukurtrauciņus u.c. sīkākas mantiņas.

ULISS LATVIEŠU VALODĀ

Kā zināms, Jaunā Gaita noorganizēja savā laikā iepriekšēju pieteikšanos uz Džemsa Džoisa romāna Uliss latviešu tulkojumu, tā nodrošinot šīs grāmatas iznākšanu.

Zviedru laikraksts „Dagens Nyheter" par šo Ziemeļblāzmas apgādā iznākušo grāmatu raksta: „Džemsa Džoisa Ulisa latviešu versija iznāk šinīs dienās kāda latviešu apgāda izdevumā Vesterosā." Par Džoisa darbu diskutēja Rīgā jau 30-to gadu sākumā arī vadošajā literārajā mēnešrakstā „Daugava", turpinot šīs duskusijas līdz pat 15. trimdas gadam. Tulkotājs ir rakstnieks Dzintars Sodums Zviedrijā. Desmit gadus viņš ir strādājis pie šī tulkojuma.

Uliss izdots jauno latviešu literātu iniciātīvā. Plaša iepriekšēja parakstīšanās bija noorganizēta kā Eiropā, tā arī Amerikā. Šī darba izdošanai cita starpā ir arī pildāms nacionāls uzdevums, vai kā viens no iniciātoriem izteicies: „Mēs gribam parādīt, sevišķi mūsu jaunajiem, ka latviešu valoda, līdzīgi daudzām citām valodām, ir noderīga Džoisa izteiksmes daudzveidības un precizitātes pilnīgai atveidošanai." **B.**

CEĻA VĀRDI

Liktenis mums dārgi pārdod to, ko mēs iedomājamies kā tā dāvanu.

☆

Ir trīs grūti uzdevumi: saglabāt noslēpumu, paciest netaisnību un izmantot brīvo laiku. Voltērs

☆

Netici tev veltītai uzgavilēšanai, jo tie paši ļaudis kliegtu tikpat skaļi, ja tevi vestu uz karātavām.

Olivers Kromvells.

☆

Naids, kas nekad nav apslāpējams, ir naids, ko pārākums iedveš viduvībai.

Pols Burže.

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER HO 3-6612
33 Fairview Blvd., Toronto.

V. PALMA PĀRSTĀVIS HO 1-3670
61 Hogarth Ave., Toronto.

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPERCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja. Ūdens - ejlas apkure, 2 virtuves. Dubultgarāža. Īpašums brīvs no parādiem. Iemaksa $4.000,-. Atlikums uz izdevīgām obligācijām.

DANFORTH - HAMPTON: 8 istabu dubultķieģeļu māja. Ejlas apkure. Kopīgā cena $15.900,-. Iemaksa $1.200,-. Atlikums uz jaunām 10 gadu obligācijām.

DANFORTH - LOGAN: 8 istabu dubultķieģeļu māja. Ejlas apkure. Garāžas iespējas. Kopīgā cena $13.500,-. Iemaksa $1.000,-. Atlikums uz jaunām, izdevīgām obligācijām.

UZTICAMIEM MAJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOSO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET AR ZIEDIEM!
802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto.
Kanādas latviešu dailamatnieku savienības salons.
LOTUS

B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-0432, WA 1-2425
Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.
PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOSANU
MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. ĀTRA PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. VISI SŪTIJUMI APDROSINĀTI.
Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latviju sasnieguši 10-12 dienās.
INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432 vai WA 1-2425 vai pienāciet personīgi. Apkalpojam klientus visur—kā Kanadā, tā ASV. Iesūtiet mums pieteikumu un mēs nosūtīsim zāles uz kuru katru vietu Latvijā tanī pašā dienā, kad saņemsim jūsu pasūtinājumu. Rēķinu piesūtīsim pēc pasūtīn. izpildīšanas.
SVARĪGS PAZIŅOJUMS MŪSU KLIENTIEM:
Sakarā ar Inturista jaunajiem noteikumiem, medikamentu sūtīšanai uz Padomju Savienību turpmāk būs nepieciešamas Padomju Savienības ārstu receptes ar atzīmi „saņemšanai no ārzemēm". Medikamentiem, kas ir izsūtīti, jānokļūst Padomijā līdz 1. oktobrim, pretējā gadījumā saiņi tiks sūtīti atpakaļ.
Lūdzu, izmantojiet vecos noteikumus un nekavējoties sūtiet medikamentus uz dzimteni. Ar gaisa pastu vecos noteikumus ir iespējams izmantot līdz 31. augustam.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU RFIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
IERIKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IZIRE TV par $8.- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REALTOR
- Nekustamu īpašumu birojs: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali.
- Apdrošināšanas aģentūra: auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes u. t. t.
- Notāriāta birojs: līgumi, tulkojumi, notariāli apstiprinājumi, obligācijas, aizdevumi u. t. t.

316 HARBORD ST., TORONTO. TEL.: LE 4-8447.

L. LĪDUMA
GAĻAS UN DELIKATEŠU VEIKALS,
363 RONCESVALLES AVE., TORONTO
SVAIGA UN ŽĀVĒTA GAĻA. VISAS EIROPĀ PAZĪSTAMĀS DESU ŠĶIRNES. MĀJPUTNI. BAGĀTĪGĀ IZVĒLE DELIKATESES UN UZGRIEŽAMIE.
TEL.: LE 2-8762. Veikaliem parastā atlaide.

MURRY'S DRUG STORE **E. GALDIŅA** 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

IZMANTOJIET PAŠREIZĒJĀS ZEMĀS CENAS UN SŪTIET SAIŅUS PIEDERĪGIEM

PĀRTIKAS STANDARTSAIŅI

C—9	20 mārc. smalkā vai graudu cukura, mannas vai balto kviešu miltu (pēc norādījumiem, cik no katra)	$12.40
C—16	Iepriekšējais dubultoti	$20.50
T—9	20 mārciņas augstākā labuma kausētu cūkas tauku	$21.90
Z—9	20 mārciņas žāvēta cūkas speķa, bekona vai sviesta (pēc norād., cik no katra)	$26.75
S—9	20 mārciņas svaiga sviesta (paciņās)	$29.30
6—A	0,5 kg sviesta, 1 kg cūkas tauku, 1 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 300 gr. šokolādes un 60 cigaretes	$18.90
6—B	2 kg sviesta, 2 kg īstas dūmdesas, 2 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 400 gr. šokolādes, 454 gr. žāvētu plūmju un 40 cigaretes	$30.75
8—A	1 kg cukura, 1 kg sviesta, 1 kg šķiņķa, 0,5 kg pupiņu kafijas, 100 gr. šokolādes, 100 gr. tējas un 550 karameļu	$16.25
8—B	2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg šķiņķa, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr. tējas, 610 gr. kakao un 40 cigaretes	$30.95

PĀRTIKAS SPECIĀLSAINIS

PB —	3 kg sviesta, 1 kg rīsu, 1,5 kg īstas dūmdesas, 0,5 kg pupiņu kafijas, 2 kg cukura, 1 mārc. kakao un 1 mārc. bišu medus	23.90
	Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel, Capstan)	$44.80

Šo saiņu cenās ir ieskaitīti visi blakus izdevumi.

KUNGU UZVALKU DRĀNAS

Le —	brūna, brūna ar retām svītrām vai pelēka musturota drāna vīriešu ikdienas uzvalkam, $4.60 metrā. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi (kopīgais svars 3,5 kg)	$23.75
Pa —	tumši zila, tumši brūna vai pelēka vilnas drāna, $5,60 metrā. Komplekts (3,5 kg)	$26.75
Vi —	tumša ar smalkām svītriņām vai dažādu nokrāsu smalki rūtaina angļu vai dāņu ķemdzijas drāna, $7.30 m. Komplekts (3,30 kg)	$33.25
La —	tumši pelēka (t.s. koksa krāsa) vai balozpelēka, ļoti labas kvalitātes drāna, $8.20 m. Komplekts (3,3 kg)	$36.25
Hf —	tumši pelēka, tumši zila, zaļgana vai brūngana angļu ķemdziju drāna, viegli svītrota, $8.60 m. Komplekts (3,3 kg)	$37.75
Hl —	visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas audums, dažādās nokrāsās, $11.90 m. Komplekts (3,3 kg)	$47.75
Ms —	melns angļu ķemdzijas audums (iesvētībām, kāzām, viesību tērpiem u. t. t.), $7.30, $8.60, $11.90 metrā. Kvalitāte kā Vi, Hf vai Hl drānām. Arī komplektiem tādas pašas cenas kā Vi, Hf, vai Hl.	

KUNGU MĒTEĻU DRĀNAS

Ks —	dažādu nokrāsu pelēks vai brūngans audums, $4.90 metrā. Komplekts: 2,75 m un visi drēbnieka piederumi (kop. svars 3,4 kg)	$23.50
Kf —	izcilas kvalitātes un ļoti izturīgs vilnas audums dažādās krāsās, $6.90 m. Komplekts: $2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,4 kg)	$29.80
Kl —	izcilas kvalitātes melns vai citas krāsas angļu mēteļu audums, $9.50 m. Komplekts: $2.75 m ar piederumiem (3,6 kg)	$36.50
FFk —	visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg) sākot ar	$46.75

DĀMU KOSTĪMIEM

Df —	angļu vai dāņu ķemdzijas audums dāmu kostīmiem, izcilas kvalitātes, $8.20 metrā. Komplekts: 2,50 m drānas ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 2,8 kg)	$27.75
Ffd —	visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas drānas dāmu kostīmiem, sākot ar $11.90 metrā. Komplekts: 2,5 m ar visiem piederumiem (svars 2,8 kg), sākot ar	$36.50

DĀMU MĒTEĻU DRĀNAS

Dm —	biezs pelēks, bēšs, zaļgans vai ķieģeļu sarkans audums ar retām svītrām. Ļoti izturīgs audums, $4.95 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,2 kg)	$32.25
D2 —	angļu drāna dāmu mēteļiem — pelēka; zilgana vai zaļgana, vienkrāsaina, ļoti labas kvalitātes, $7.70 metrā. Komplekts 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,2 kg)	$30.50
Dl —	izcilas kvalitātes melna vai citas krāsas angļu mēteļu drāna, $9.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3.4 kg)	$36.50
FFd —	visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu dāmu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m drānas ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg), sākot ar	$45.50

Šo saiņu cenām jāpieskaita klāt licence, porto un apdrošināšana.

5 kg sainim ..... $6.50 10 kg sainim $8.50
15 kg sainim ..... $10.50 20 kg sainim $11.59

Augšminētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

Līdz uzdot pareizu pilnu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadījumā adresāts saini var arī nesaņemt.

PASŪTINĀJUMU ADRESĒJIET,
PIEVIENOJOT ČEKU vai MO.

DV SAINĪŠU DIENESTAM,
123 HURON ST., Toronto, Ont., Canada

VĀCU ĢENERĀLITĀTES BOJĀ EJA

HITLERS ZAUDĒ SAVU ĢENERĀĻU CIEŅU

ĢENERĀLPULKVEDIS BRIVKUNGS FON FRIČS

VIII

Ar stingru rokas spiedienu ģenerālštāba šefs atvadās no armijas virspavēlnieka. Nevienu sekundi viņš nav šaubījies par pēdējā nevainīgumu, bet viņu moka nelaba sajūta, ka Frīčs ir nokavējis izšķirīgo brīdi un nokavēs to arī uzpriekšu.

Beks nolemj rīkoties uz savu roku.

Viņš dodas vēl uz valsts kanceleju pie Hitlera un pieprasa, lai nekavējoties tiktu saaicināti uz apspriedi dienesta pakāpju vecākie ģenerāļi.

„Par to nevar būt ne runas," atbild uztraucies Hitlers, piebilzdams, ka Bekam taču zināms, ka lielākā daļa šo ģenerāļu patlaban atrodas Austrumprūsijā dienesta komandējumā, un šis „iekšējās cūcības" dēļ taču nevar jaukt dienesta plānu.

Īstenībā Hitlers baidās no ģenerāļu slēgtās frontes. Ar katru atsevišķi viņš tiks galā, to viņš nupat ir pārbaudījis.

Beidzot Beks domā guvis kaut vienu panākumu: Hitlers piekrīt, ka lietā tiks izdarīta izmeklēšana. Beks to saprot kā karatiesas izmeklēšanu, bet Hitlers domā citādi.

Pēc Beka aiziešanas Hitlers piezvana Frīčam un viņam uzdod nākošajā dienā ierasties uz nopratināšanu Gestapo.

Armijas virspavēlnieks tiek nopratināts Gestapo! Tas nu ir pavisam kas nedzirdēts!

Tagad Frīčam vajadzētu saprast, ap ko lieta grozās. Tagad vēl būtu izdevība rīkoties.

Bet Frīčs saka: „Jā."

Viņš neinformē ne Beku, ne arī kādu citu viņam tuvāk stāvošu virsnieku par viņam gaidāmo Kanosas gājienu.

Tā ir Hitlera vēsturiskā stunda . . .

Izmeklēšanas rezultātiem šoreiz nav vairs nekādas nozīmes. Cilvēks, kurš atļauj ar sevi tā rīkoties, nevar palikt armijas virspavēlnieka postenī.

Pirmā pasaules kara jefreiters Adolfs Hitlers ir visu laiku jutis lielu respektu pret virsnieku, sevišķi pret ģenerāļu uzplečiem. Ģenerāļi viņa uztverē ir bijuši būtes no kādas citas pasaules: viņiem svešas vienkāršo cilvēku vājības. Bet nu viņš redz, ka arī ģenerāļi ir tikai cilvēki ar visām cilvēciskajām vājībām, kaislībām un trūkumiem, un ka līdz šim viņš tos ir pārvērtējis. Viņš redz, ka tiem var pat sist ģīmī, nesaņemot pretsitienu . . . No šī brīža viņa rokās tie būs tikai šacha figūras . . .

MAJORA JODLA DIENAS GRĀMATA

Majors Jodls (vēlāk Nirnbergā pakārtais ģenerālpulkvedis) jau šinī laikā ir ģenerāļa Keitela tuvākais līdzstrādnieks.

1938. gada 27. janvāri viņš savā dienas grāmatā raksta: „Plkst. 13. Ģenerālis Keitels tiek izsaukts pie vadoņa. Pēdējais izkrata viņam savu sirdi par visu to smagumu, kas viņam uzgulies. Viņš kļūstot aizvien vientuļāks. Viņš saka Keitelam: „Es paļaujos uz jums. Jums pie manis jāiztur. Jūs būsit mans vietnieks un padomdevējs Vērmachtes jautājumos. Vienveidīga un slēgta Vērmachtes vadība man ir svēta un neaizskarama. Es uzņemos to pats uz saviem pleciem, un ceru uz jūsu palīdzību. Armija ir vācijas noteicošais faktors . . . Man būs jādomā par pārmaiņām armijas vadībā tuvākā laikā . . . "

„Tuvākais laiks" Hitlera izpratnē ir: tūlīt.

„28. janvārī. Priekšpusdienā ģenerālis Keitels pie vadoņa. Pēdējais grib mainīt armijas virspavēlnieku. Kā apvainots 175. pantā paredzētajā nodarījumā, Frīčs jau ir iesniedzis atlūgumos. Keitelam jāuzstāda kandidāti šim postenim. Vakarā Keitels aicina ģenerāli fon Brauchiču uz Berlīni tuvākām pārrunām."

„30. janvārī. Keitelam bija saruna ar Gēringu par Vērmachtes organizāciju. Gērings stāv par Brauchiču, ne par Reichenavu. Pēdējais ir Berlīnē un pastāvīgi zvana Keitelam, ka viņš vēlas sarunu ar vadoni. Keitels aicina Brauchiča dēlu pie sevis, lai to sūtītu pie mātes. Pēdēji jāpiekrīt laulības šķiršanai."

„1. februārī. Keitels ar Brauchiču bija pie Gēringa. Pārrunātas B. ģimenes lietas. Gērings apsola visu pārbaudīt un, ja rezultāti izrādīsies labvēlīgi, atbalstīt Brauchiču. B. dēls pārrodas ar tēvam patīkamu mātes vēstuli."

ĢENERĀLI FON RBAUCHIČS UN FON REICHENAVS

Ģenerālis Valters fon Brauchičs šinī laikā ir 4. armijas grupas šefs ar sēdekli Leipcigā. Kā pirmais augstākais grupas komandieris, viņš saņem ziņu no Keitela par Frīča padzīšanu.

Vai Brauchičs jautā par Frīča padzīšanas likumību?

Tas nav noskaidrots, bet ir zināms, ka viņš ir ar mieru tūlīt pārņemt Frīča postenī.

Pēdējam jāaiziet „tikumības trūkuma" dēļ. Tātad viņa pēcnācējam jābūt tādam, uz kuru šinī ziņā nekristu nekāda ēna.

Bet Brauchičs gaida laulības šķiršanu . . .

Izrādās, ka B. dzīvo šķirti no savas likumīgās sievas un ir atradis sev mīļāko kādas jaunas, karstas nacionālsociālistes personā, kas nav nekāds noslēpums. Varbūt tas ir galvenais iemesls, kāpēc Brauchičam tiek piedāvāts armijas virspavēlnieka postenis.

Bet B. grib nokārtot savu laulības šķiršanas lietu pirms augstā posteņa pārņemšanas. Un ģenerālis Keitels sūta Brauchiča dēlu, arī virsnieku, pie mammas kundzes, lai viņa dotu savu piekrišanu laulības šķiršanai. Kā vēlāk izrādās, dots līdz kāds Hitlera čeks par ļoti iespaidīgu summu . . . Čeka iespaidā mammas kundze piekrīt laulības šķiršanai, un līdz ar to armijas virspavēlnieka jautājums ir nokārtots. Un Hitleram ir pierādījums, ka ģenerāļus var pat nopirkt . . . (B. beidz savu militāro karjēru 1941. g. rudenī, kad viņa vaditā armija iestieg Maskavas apkārtnes dubļos. Mirst 1948. g. Rietumu sabiedroto cietumā).

(Turpinājums sekos).

F. Rosav
FUNERAL DIRECTOR
APBĒDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

ANGLIJĀ
lūdzam mūsu abonentus abonešanas maksas kārtot
D.V.F. GRĀMATNICĀ, 72 QUEENSBOROUGH TERRACE, LONDON, W. 2.
Tel. BAYswater 1652.
Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

ĻOTI SVARĪGAS ZIŅAS
NOSŪTĀM NAUDU uz PSRS, GARANTĒJAM SAŅEMSANU.
Speciāllikums: 10 rubļu par $1,- — līdz šī gada beigām.
Pēc 1961. gada 1. janvāra jūsu piederīgie un draugi PSRS par dolaru saņems mazāk rubļu. Tāpēc izmantojiet izdevību TAGAD. Jūs varat sūtīt tik bieži, cik vēlaties.
Piegāde 2 nedēļu laikā. Izmaksā pilnu vērtību bez kādiem atvilkumiem. Nav jāmaksā ne muita, ne citas nodevas. Naudas sūtītājiem piesūta naudas saņēmēja oficiālu apliecinājumu. Jūs varat sūtīt naudu neierobežotā vairumā. Lūdzam uzdot naudas saņēmēja pilnu vārdu un adresi PSRS.
Pārsūtīšanas izdevumi:
līdz $50.00 $5.00
līdz $100.00 $10.00
līdz $150.00 $15.00
līdz $200.00 $20.00
Licencējis: The Department of Banking and Insurance un nodrošināts ar $20.000,-
GRAMERCY — Dept. LA, 744 Broad Street, Newark, N. J., USA.
Nujorkas birojs: 118 East 28th St., New York, 9. stāvā. Tel. MU 9-0598.

PALM READING & ADVISER
by Madam ZORINA.
Padomi jūsu problēmām un atbildes uz jūsu jautājumiem. Jau pirmais apmeklējums jūs nepievils.
946 Weston Rd. Toronto,
(virs Central Restaurant).
Tel. CH 9-6333
(pēc norunas).

RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā
ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
Iznoma rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

Apkuŗu un ūdensvadu speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

Jūsu DRĒBNIEKS
A. SILAVS
128 CLAIRTON CR. pie Scarlet Rd.
Tel. RO 2-1370.

KLAVIERU BŪVĒTĀJS
A. KLAVIŅŠ
skaņo, labo modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pirkšanā.
90 London St., Toronto.
Tel. LE 3-8609.
Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres.

LICENCĒTI ELEKTRIĶI
Jaunas instalācijas un labojumi.
R.P.M. ELECTRIC, 160 Woburn Ave., Toronto,
RUD. PURVS. TEL.: HU 3-1640.
Pārdodam visāda veida elektriskos piederumus. Tautiešiem atlaide.

VALDE
Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.

SEST
3. sept
plkst. 8.0
Spēlē: A.
Ieej
Neier

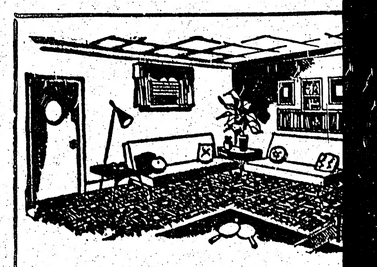

„LITTLE RIGA" DEL
V E
343 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel
MŪSU SPECIĀLITĀTE
- VIESĪBU GALDI, AUKSTĀS BUFETES.
- AUKSTO UZKOŽAMO PLATES kol
- DAŽĀDU SALĀTU IZVĒLE uz pas
(WALDORF, OLIVJE, SRIMPU — SP
VIJA KR

MĀKSLAS
CREST FI
567 Mt. Pleasan
kus Crest teātr
Piedāvā:
- Visskaistākos
ziedus — grie
tojumus un t
Pasūtinājumus pie
HU 7-0
Pāri ziediem lielā
LATVIJU GLEZNOTĀJU ORI
nesaistošai apskatei un iegāde

Jūs ietaupīsit nau

Alfred
STIK
Re
uzticamiem paka
nekustamu īpa
HU 1-0431.
189 BALLIOL ST

ZIGFRIDS ART POTT
ZIGFRĪDS JURŠE
KERAMIKAS DARBNĪCA -
1425A BLOOR ST., W., TORONTO.
viena tramvaja pietura rietumos no
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KER
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀ
- Turpat dabūjami BILŽU LOC

LATVIJAS AMERIKĀ
MO
SPI
TO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪ
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGU
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VA
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LA
- GRĀMATAS un ŽURNĀ
- VESTUĻU VEIDLAPA
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IEL
ONT., CANADA. TE
Pasūtinājumus lūdzam nodot

IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

ANFORTH - LOGAN: 8 istabu dubultķie-
nāja. Eļļas apkure. Garāžas iespējas. Kopi-
na $13.500,-. Iemaksa $1.000,-. Atlikums uz
m, izdevīgām obligācijām.
BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ
MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ

TĀTES BOJĀ EJA

U ĢENERĀĻU CIEŅU

IVKUNGS FON FRIČS

saprot kā kara- u, bet Hitlers ... ešanas Hitlers un viņam uz- enā ierasties uz estapo. ... avēlnieks tiek apo! Tas nu ir zirdēts! vajadzētu sa- grozās. Tagad rīkoties. „Jā." ne Beku, ne am tuvāk stā- r viņam gaidā- enu. ... ēsturiskā stun- ... rezultātiem šo- kādas nozīmes, auj ar sevi tā palikt armijas steni. kara jefreiters visu laiku jutis t virsnieku, se- āļu uzplečiem. tverē ir bijuši citas pasaules: nkāršo cilvēku iņš redz, ka arī ilvēki ar visām ājībām, kaislī- em, un ka līdz ārvērtējis. Viņš pat sist ģīmi, tienu . . . No ās tie būs tikai

pirmais augstākais grupas komandieris, viņš saņem ziņu no Keitela par Friča padzīšanu.

Vai Brauchičs jautā par Friča padzīšanas likumību?

Tas nav noskaidrots, bet ir zināms, ka viņš ir ar mieru tūliņ pārņemt Friča posteni.

Pēdējam jāaiziet „tikumības trūkuma" dēļ. Tātad viņa pēcnācējam jābūt tādam, uz kuru šinī ziņā nekristu nekāda ēna.

Bet Brauchičs gaida laulības šķiršanu . . .

Izrādās, ka B. dzīvo šķirti no savas likumīgās sievas un ir atradis sev mīļāko kādas jaunas, karstas nacionālsociālistes personā, kas nav nekāds noslēpums. Varbūt tas ir galvenais iemesls, kāpēc Brauchičam tiek piedāvāts armijas virspavēlnieka postenis.

Bet B. grib nokārtot savu laulības šķiršanas lietu pirms augstā posteņa pārņemšanas. Un ģenerālis Keitels sūta Brauchiča dēlu, arī virsnieku, pie mammas kundzes, lai viņa dotu savu piekrišanu laulības šķiršanai. Kā vēlāk izrādās, dots līdz kāds Hitlera čeks par ļoti iespaidīgu summu . . . Čeka iespaidā mammas kundze piekrīt laulības šķiršanai, un līdz ar to armijas virspavēlnieka jautājums ir nokārtots. Un Hitleram ir pierādījums, ka ģenerāļus var pat nopirkt . . . (B. beidz savu militāro karjēru 1941. g. rudenī, kad viņa vadītā armija iestieg Maskavas apkārtnes dubļos. Mirst 1948. g. Rietumu sabiedroto cietumā).

(Turpinājums sekos).

LA DIENAS ATA

vēlāk Nirnbergā lpulkvedis) jau nerāļa Keitela dnieks. janvāri viņš sa- āmatā raksta: ālis Keitels tiek pņa. Pēdējais iz- u sirdi par visu s viņam uzgū- aizvien vientu- Keitelam: „Es . Jums pie ma- pūsit mans viet- omdevējs. Vēr- nos. Vienveidīga nachtes vadība n neaizkaŗama. pats uz saviem uz jūsu palī- vācijas noteico- Man būs jādomā armijas vadībā ." s" Hitlera iz- ... ekšpusdienā ģe- e vadoņa. Pēdē- armijas virspa- ainots 175. pan- darījumā, Fričs atlūgumos. Kei- kandidāti šim Keitels aicina uchiču uz Berlī- unām." eitelam bija sa- par Vērmach- Gērings stāv ne par Reiche- Berlīnē un pa- itelam, ka viņš vadoni. Keitels dēlu pie sevis, mātes. Pēdējai s šķiršanai." Keitels ar Brau- ēringa. Pārrunā- lietas. Gērings audit un, ja re- labvēlīgi, atbal- S. dēls pārrodas mu mātes vēs-

N RBAUCHIČS ICHENAVS

ters fon Brau- r 4. armijas gru- kli Leipcigā. Kā

PALM READING & ADVISER

by Madam ZORINA.

Padomi jūsu problēmām un atbildes uz jūsu jautājumiem. Jau pirmais apmeklējums jūs nepievils.

946 Weston Rd. Toronto,
(virs Central Restaurant).
Tel. CH 9-6333
(pēc norunas).

RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā
ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St., Toronto.
Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

Apkuŗu un ūdensvadu speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

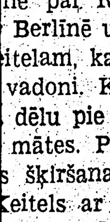
Jūsu DRĒBNIEKS
A. SILAVS
128 CLAIRTON CR.
pie Scarlet Rd.
Tel. RO 2-1370.

KLAVIEŖU BŪVĒTĀJS

A. KĻAVIŅŠ
skaņo, labo modernizē klavieres, dod lietpratīga padomus klavieŗu pircējiem.
90 London St., Toronto.
Tel. LE 3-8609.
Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres.

ENCĒTI ELEKTRIĶI
Jaunas instalācijas un labojumi.
ECTRIC, 160 Woburn Ave., Toronto,
R V S. TEL.: HU 3-1640.
āda veida elektriskos piederumus. Tautiešiem atlaide.

Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.

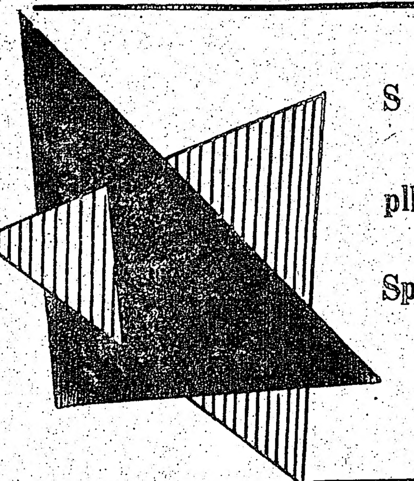
SESTDIEN, 3. septembrī, plkst. 8.00 vak.,
SEZONAS ATKLĀŠANAS
BALLE
PALACE PIER
TORONTO
Spēlē: A. Krūmkoka deju orķestris. ☆ Loterija. Rozes. Pilna bufete.
Ieeja, ieskaitot galdiņu, $2.00.
Visus laipni ielūdz
Neierobežotas parkošanas iespējas.
DV TORONTO SAIME.

C.G.TODD LTD.
REAL ESTATE
Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.
418 MAIN ST., E., HAMILTON.
OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

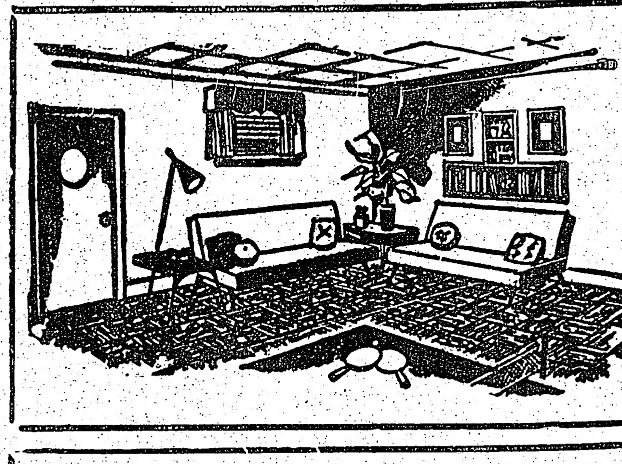
GRĪDU — GRIESTU — SIENU
TILES
LINOLEJI — TEPIĶI — KRĀSAS
Bezmaksas piegāde un aprēķini
Informācija latviešu valodā
ASPHALT SERVICES LTD.,
702 WESTON RD.
RO 9-4734 TORONTO RO 9-4154

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS,
133 Richmond St., W.,
Toronto 1, Ontario.
EM 6-8996 (darbā)
RO 7-5919 (mājā)
Atvaļinājumā no 1.—15. aug.

V. KUČĀNS,
kungu drēbnieks,
120 FERRIER AVE., TORONTO,
(pie Danforth un Pape Ave.).
Tel. HO 1-5891.

„ALTERATIONS & REPAIRS"
PĀRVEIDO un LABO DĀMU un KUNGU APĢĒRBUS.
ŠUVĒJA MODISTE
pieņem pasūtinājumus uz dāmu apģērbiem.
172 PALMERSTON AVE.,
EM 8-6472, TORONTO.
JŪLIJA BLUMBERGS.

Frizieris
PAULIS STRAZDIŅŠ,
292 DUNDAS ST., W.,
(pie Mc Caul), TORONTO
JOE MAN'S BARBER SHOP,
atvērts ik dienas, izņemot trešdienas, kad slēgts.

„LITTLE RIGA" DELIKATEŠU VEIKALS,
343 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 4-8974.
MŪSU SPECIALITĀTE
VIESĪBU GALDI, AUKSTĀS BUFETES.
AUKSTO UZKOŽAMO PLATES kokteiļu partijām.
DAŽĀDU SALĀTU IZVĒLE uz pasūtinājumu — (WALDORF, OLIVJĒ, ŠRIMPU — SPARĢEĻU u. c.)
VIJA KRAUJIŅA.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvija Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar
DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.
LA apgāds

MĀKSLAS SALONS

CREST FLORISTS
567 Mt. Pleasant Rd. — blakus Crest teātrim, Toronto.
Piedāvā:
Visskaistākos un vissvaigākos ziedus — grieztus, ziedu sakārtojumus un tropiskus stādus.
Pasūtinājumus pieņem pa tālruni
HU 7-0491.
Pāri ziediem lielā izvēlē
LATVJU GLEZNOTĀJU ORIĢINĀLDARBI
nesaistošai apskatei un iegādei pēc vēlēšanās.

Jūs ietaupīsit naudu un laiku ar

Alfred STIKUTS Real Estate
uzticamiem pakalpojumiem Jūsu nekustamu īpašumu iegādē.
HU 1-0431. HU 1-7103.
189 BALLIOL ST., TORONTO 7.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792,
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

14. augustā, pl. 9.00 Bronksas baznīcā dievkalpojums, māc. A. Ozols; pl. 11.30 Betlemes baznīcā dievkalpojums, māc. A. Ozols; pl. 11.00 Vasaras nometnē dievkalpojums, māc. O. Gulbis.

21. augustā, pl. 11.30. Betlemes baznīcā dievkalpojums, māc. A. Ozols; pl. 11.00 Vasaras nometnē dievkalpojums, māc. O. Gulbis.

28. augustā, pl. 11,30 Betlemes baznīcā dievkalpojums, māc. R. Zariņš; pl. 11.00 Vasaras nometnē dievkalpojums, māc. A. Ozols.

4. septembrī Betlemes baznīcā dievkalpojuma nebūs.

Draudzes kanceleja Bruklinā, draudzes namā vasarā atvērta samazinātu laiku: darbdienās, atskaitot pirmdienas, no pl. 11-1 dienā; divreiz nedēļā arī vakaros: otrdienās un piektdienās no pl. 6-8. Pirmdienās kanceleja slēgta. Draudzes darīšanas var kārtot arī svētdienās pēc dievkalpojumiem.

Telefoni: draudzes kancelejā SOuth 8-7721, vasaras nometnē 518 — Tannersville 186-R 1.

DETROITA

Mācītājs Valters Līventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

Detroitas ev. - lut. latv. Kristus draudze.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Svētdien, 14. augustā, pl. 10-os dievkalpojums. Pl. 12-os dienā kapu svētki Ciānas draudzes nodalījumā, Oak Ridge Cemetery, Roosevelt Rd., uz vakariem no Mannheim Rd. krustojuma. Dziedās draudzes koris Ed. Strautmaņa vadībā. Pieminēšanas. Māc. A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi ik svētdienas, pl. 10,30 no rīta Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave, Maywood.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Cikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katrā svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Lansing Koledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind. reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St, tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā pl. 2 p.p. bērniem pl. 1.15 p.p.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1.30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Jaunatnes stunda pl. 3.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 14. augustā, pl. 11.00 dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

Sporta svētki Sidrabenē.

Svētdien, 21. augustā, pl. 10.00 bērnu nometnes slēgšanas dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 28. augustā, pl. 11.00 dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510

14. augustā, plkst. 2 p. p., dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

21. augustā dievkalpojums Saulainē.

Draudzes mācītājs, sākot ar 11. jūliju, sastopams Draudzes namā, 200 Balmoral Ave: piektdienās no plkst. 2 p.p. līdz pl. 9 vakarā (telefons — WA 4-8537). Ja mācītājs nav sastopams savā dzīvoklī (tel. LE 6-2510), tad, steidzamības gadījumā var zvanīt uz Saulaini (tālsatiksme — IVY 3, Ring 5).

Mācītājs vēlētos iekārtot sev atvaļinājumu, sākot ar 15. augustu. Ja vien iespējams, lūgums šai laikā nepieteikt amatdarbus.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Sestdien, 13. augustā, plkst. 7,30 vakarā dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Svētdien, 28. augustā, plkst. 2.30 p.p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

IZĪRĒJAMA
22 ISTABU MĀJA AR 22 vannas istabām un dušām St. Clair - Dufferin rajonā. Satiksme — pie durvīm; labs ienākumu objekts tādam, kam ir uz to interese. Ilggadīgs īres līgums. Zvanīt: HARRY KAMEN, E. W. GLADSTONE LTD. Realtors.
EM 2-2731 dienā;
HU 3-0897 vakaros.

High Park - Bloor:
IZĪRĒJAMA
nemēbelēta istaba ar modernu virtuvi, tuvu satiksmei. Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt pēc pl. 5 v. Sestdien un svētdien visu dienu.
RO 7-0972, Toronto.

Danforth - Chester
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba. Uz vēlēšanos pilna pansija, vienīniekam / cei.
Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā.
HO 6-6465, Toronto.

TIKAI PAR 1 DOLARU
darba algas technikuma audzēknis izlabo radioaparātus. Lietpratīgs darbs. Zvanīt vakaros, HI 4-8536.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

ST. KATARINES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev.-lut. draudzē dievkalpojums 14. augustā, pl. 1.30 p.p. Trīsvienības lut. baznīcā Oxford un Collborne St.

Sv. Katarīnas latviešu ev.-lut. draudzē dievkalpojums 21. augustā, pl. 3.30 p.p. Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

EDMONTONA

Māc. Elmārs Caune (10990 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

SADBERIJA

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Timminsā svētdien, 14. augustā, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

Sadberijā svētdien, 21. augustā, plkst. 13 Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums.

Timminsā svētdien, 4. septembrī, plkst. 15 lut. baznīcā iesvētes dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu.

VINIPEGA

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVA

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa - Ontario. Tel - RE 3-3906

MONTREĀLA

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

Montreālā, 13. augustā, plkst. 7 vak. svētvakara dievkalpojums.

Draudzes lauku īpašumā Tērvetē 21. augustā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

No š. g. 5. septembra līdz 24. septembrim mācītājam piešķirts atvaļinājums.

Māc. Arturs Voitkus,

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu: viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

PAŠU PRIEKAM UN DĀVANĀM IEGĀDĀJIETIES

GRĀMATAS

J. Klīdzējs — stāsti — VIŅAS UN VIŅI	$3.35
K. Raudive — romāns — NEREDZAMĀ GAISMA	$3.90
K. Raudive — UN PIEDOD MUMS	$3.60
Ortega Y Gasset — esejas — MEDITĀCIJA PAR MĪLESTĪBU	$3.35
Dz. Freimanis — romāns — VIĻŅI	$3.30
Dr. H. Tichovska red. TRIMDAS 10 GADI	$4.30
Z. Mauriņa — DANTE	$2.10
Z. Mauriņa — TRAĢISKAIS SKAISTUMS	$2.80
Z. Mauriņa — BALTAIS CEĻŠ	$2.30
Z. Mauriņa — DZĪVES APLIECINĀTĀJI	$2.30
I. Grebzde — ZOSUKALNA MEITENES	3.60
A. Niedra — UGUNS PĀR RATA KALNU	3.40
A. Gulbis — Z. A. MEIEROVICS	8.00
J. Miesnieks — BĒRZUPJU ĢIMENES PORTRETS, rom.	7.20
T. Heijerdals — AKU - AKU	3.60
N. Kalniņš — CIEMS UZ RITEŅIEM	3.40
A. Gailītis — DIENĀS SENĒJĀS	3.00
J. Veselis — DIVAS MĀSAS	3.00
J. Veselis — VELGAS MĪLESTĪBA	3.40
A. Bērziņš — KĀRLIS ZARIŅŠ	5.00
E. Mednis — SAULE DEJO	4.00
I. Leimane — VILKAČU MANTINIECE	$6.80
Z. Mauriņa — IEDRIKSTĒTIES IR SKAISTI	4.95
TĀLĀ GAITA	4.00
ZIEMEĻU TEMAS	3.50
CILVĒCES SARGI	3.50
J. Klīdzējs — DŽENITORS	4.00
CILVĒKA BĒRNS	3.75
A. Čaks — MANA PARADĪZE	6.00
I Gubiņa — DRAUGAM NEPIEMĒROTA SIEVA	2.80
A. Niedra — ZELTA VĀRTU PILSĒTA	3.40
MELNĀ MAGONE	3.00
J. Kīlītis — ES KARĀ AIZIEDAMS	2.50
P. Klāns — SIRILUNDAS ATGRIEŠANĀS	3.90
E. Virza — KĀRLIS ULMANIS	2.80
V. Kroders — SMĪNĒTĀJI	3.40
A. Saulietis - NEAIZBEŖAMA AKA	8.00
K. Skalbes — KOPOTIE RAKSTI à	5.50—4.50
J. Rainis — KOPOTIE RAKSTI à	3.70—3.50
R. Blaumanis — KOPOTIE RAKSTI I kompl.	45.00
R. Bangerskis — MANA MŪŽA ATMIŅAS, II	5.20
B. Pasternaks — DR. ŽIVAGO	5.90
St. Cveigs — MARIJA ANTUANETE	5.80
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS	7.00
K. Hamsuns — BENONI — ROZE	3.80
A. Voitkus — APROCE	1.90
I. Viksna — ES SAKU PALDIES	2.75
J. Sarma — NEGANTNIEKS	4.00
K. Lesiņš AKLĀ IELA	2.60
A. Sprūdžs — ASARU LIEKŅA	2.35
AVE MARIJA — dzeju ant.	3.75
A. P. Mierkalns — ATLANTIDA, dzejas	1.50
TRĀDIRIDIS	2.00
PURPURA SIRDS	3.50
A. Spekke — BALTIJAS JŪŖA SENAJĀS KARTĒS	6.00
TĀ ZEME IR MŪSU, dz. ant.	5.50
J. Veselis — DIENAS KRUSTS	3.00
Rutku Tēvs — DUMPĪGĀ RĪGA	2.80
P. Baka — DĒLI	3.80
B. Senkēviča — ĢIMENES GODI	4.00
V. Kārkliņš — TIKAI MĪLESTĪBA	4.20
A. Niedra — KAD MĒNESS DILST	3.60
Sikspārnis	3.90
A. Dziļums — LAILA NO RIGAS	4.00
K. Stalšans — LATVIEŠU UN LIETUVIEŠU AUSTRUMU APGABALI	5.00
U. Ģērmanis LATVIEŠU TAUTAS PIEDZĪVOJUMI	5.50
A. Eglītis — OTRANTO, dzejas	4.00

Krājumā ir daudz veco, kā arī jaunāko un visjaunāko izdevumu grāmatu, 1960. gada sienas kalendāri, apsveikuma kartītes, žurnāls Latvju Zeltene, ādas izstrādājumi, koka izstrādājumi — šķīvji un svečturi, dažādi audumi, kā sedziņas un spilvenu pārvalki.

Grāmatu pasūtinājumus pieņemam arī pa pastu. Pasūtinājumiem vērtībā virs $10,- pasta izdevumus sedz GRĀMATNICA. Līdz $10,- pie grāmatu vērtības jāpieskaita 25—50¢ pasta izdevumiem.

Pieprasījumus līdz ar naudas pārvedumu adresējiet:

DV GRĀMATNĪCAI,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācis, 101 Brightwater Court. Brooklyn 35, N.Y., U.S.A

A. E. LE PAGE
LIMITED REALTORS
MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD
982 DANFORTH AVE., TORONTO, HO 5-7527
Pārstāvis Konst. KĀRKLIŅŠ
Birojā: HO 5-7527 Mājās: HO. 6-5024

ĪPAŠUMI UN VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS

KINGSTON Rd. - FALLINGBROOK: Skaists 5 istabu atsevišķs ķieģeļu bungalovs ar piebūvētu ķieģeļu garāžu, ūdens - eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, izbūvētas 2 atpūtas telpas pagrabā ar divdaļīgu vannas istabu. Iespēja izīrēt. Cena $17.500,-.

YONGE - LAWRENCE: Moderns 12 istabu atsevišķs dubultķieģeļu dupleks, ūdens - eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 4 vannas istabas (katram dzīvoklim 2 vannas), privāts iebraucamais ceļš un 2 garāžas.

CARLAW - RIVERDALE: 7 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure. moderna virtuve, vannas istaba, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Mājā plašas un tīras telpas. Cena $13.500,-.

Sagādājam izstrūkstošo naudu iemaksām par zemiem procentiem.

SPORTS

TORONTO DV BASKETBOLISTI ATSĀK TRENIŅUS

Pēc 2 mēnešu pārtraukuma DV basketbolisti 3. augustā pulcējās treniņā, lai uzsāktu savu jauno sezonu. Pēc negaidītā zaudējuma DV dienās, DV ir apņēmušies darīt visu iespējamo, lai sāpīgais zaudējums „amerikāņiem" vairs neatkārtotos DV dienās Klīvlendā septembra sākumā.

Aizvadītā sezonā DV sasniegumi iedalāmi 4 posmos: 1) Selonijas kausa izcīņa Vilimantikā — DV, kā Kanadas latviešu meistarvienība, mēroja tālo ceļu, lai pēc 3 gadu zaudējuma atvestu atpakaļ mājās skaisto Selonijas kausu, ko līdz šim vienmēr Toronto izcīnīja „amerikāņi". Šīs spēles kvalitāte varbūt ieies DV sasniegumu vēsturē, jo pieveiktā Vilimantika — ASV latviešu meistarvienība — tiešām ir augstas klases basketbola vienība. Par šo sasniegumu var būt lepns katrs DV basketbolists un šī kluba biedrs. 2) Kanadas latviešu meistarība — DV savu pagājušā gada meistartitulu aizstāvēja Montreālā pret Montreālas latviešu sporta klubu, un septīto reizi pēc kārtas izcīnīja Kanadas latviešu meistarvienības godu. 3) Svētdienā līgā — DV sasniegumi bija nestabili, bet, beidzot sezonu, DV varēja apmierināties ar izcīnīto 3. vietu spēcīgajā konkurencē. 4) DV dienas Toronto. — Šis sacensības nesasniedza sezonas nobeiguma kulminācijas punktu, jo DV negaidīti smagi zaudēja Kalamazu spēlētājiem.

Sākot jauno sezonu, DV vienībā būs redzamas pārmaiņas spēlētāju sastāvā. Ir nākuši klāt gados jauni spēlētāji, un viens otrs vecais ir teicis ardievas. Kā lielākais vienības ieguvums ir no YMCAs jaunatnes vienības pārnākušais Ivars Dulmanis, bet lielākais zaudējums — Anatolija Litaunieka pārcelšanās no Toronto uz Sarniju.

Uz pirmo treniņu bija ieradušies šādi spēlētāji: Richters, Petmanis, Timma, Timermans, Dulmanis, Moruss, Blūms, Tērauds, Pone u. c. No regulārajiem iztrūka: Litaunieks, Sprīcenieks, J. Petmanis, Miezītis, Strautnieks, Koškins, Reinfelds.

Nākošajā sezonā ir paredzēts sastādīt DV 2. komandu, kuras sastāvs būs kombinēts no gados jauniem un vecākiem spēlētājiem. Šīs vienības uzdevums būs audzināt gados jaunos spēlētājus pirmajai vienībai. Tāpēc lūgti jaunie un vecie, kas vēlas nākošā sezonā spēlēt basketbolu, ierasties uz treniņiem katru trešdienu, plkst. 7.45 vakarā, Woodgreen Community zālē, Queen & Logan, E., ieeja no Queen St. Kadiķis

KANADAS ATKLĀTĀ MEISTARĪBA

Toronto un apkārtnē dzīvojošiem šachistiem būs laba izdevība piedalīties Kanadas atklātajā meistarībā, kas šogad notiks tuvumā — Kičenerā.

Atklātā Kanadas šacha meistarība notiek ik pa diviem gadiem. Iepriekšējās meistarības notika Montreālā un Vinipegā. Montreālā ar labiem panākumiem piedalījās Edmars Mednis, dalot 3. un 4. vietu. Starp dalībniekiem bija vēl viens latvietis — montreālietis Vītiņš. Vinipegā nepiedalījās neviens latviešu šachists.

Šīgada meistarības turnīrs notiks Concordia klubā, 429 Ottawa St., S., Kičenerā, no 27. augusta līdz 4. septembrim. Turnīru atklās 27. augustā, pl. 2 p.p., un pavisam spēlēs 10 kārtas pēc Šveices sistēmas. A. Z.

KALME UN MEDNIS PALĪDZ ASV UZVARĒT PASAULES MEISTARĪBĀ

Studentu pasaules meistarība Ļeņingradā beidzās ar ASV komandas pārliecinošu uzvaru. Mums šis notikums ir vēl patīkamāks, jo meistarvienībā spēlēja mūsu jaunās paaudzes šachisti Ivars Kalme un Edmars Mednis.

ASV komanda 13 kārtās ieguva 41 punktu un zaudēja tikai 11, atstājot Padomju Savienības komandu otrā vietā ar 39½ p. Atzīmējams, ka pēdējās sastāvā spēlēja latvietis J. Klovāns. Trešā vietā palika Dienvidslavija ar 37 p.

Kad pēc 5. kārtas ASV komanda atradās 3½ punktus priekšā Pad. Savienībai, likās, ka amerikāņiem uzvara būs diezgan viegla. Bet jau 6. kārtā notika nepatikams pārsteigums: ASV zaudēja Dienvidslavijai ½ - 3½. Tikai Lombardijs panāca neizšķirtu, kamēr Kalme, Veinšteins un Mednis zaudēja. Un līdz ar šo zaudējumu ASV vadība bija sarukusi uz ½ punktu, jo Pad. Savienība uzvarēja Mongoliju 3½ - ½. 7. kārtā ASV uzvarēja Mongoliju 3 - 1. Kalme uzvarēja, bet Mednis nespēlēja. Par spīti šai uzvarai, Pad. Savienība panāca ASV kopīgā vērtējumā, jo uzvarēja Austrumvāciju 3½ - ½. 8. kārtā ASV uzvarēja Austrumvāciju 3 - 1. No latviešiem atkal spēlēja tikai Kalme, kas guva uzvaru. Pad. Savienībai šī kārta bija brīva, tāpat kā ASV nākošā kārta. Tikmēr Pad. Savienība panāca 4 -0 uzvaru pret Beļģiju un nu bija 1 punktu priekšā ASV. 10. kārtā kā ASV, tā Pad. Savienība uzvarēja 4 - 0, pirmā pret Beļģiju, otrā pret Somiju. Šoreiz Kalme un Mednis abi guva uzvaras. Nākošajā kārtā amerikāņiem izdevās atgūt pirmo vietu ar 4 - 0 uzvaru pret Somiju, kamēr Pad. Savienībai bija jāapmierinās ar 2 - 2 rezultātu pret Ungāriju. Kalme un Mednis atkal guva uzvaras. 12. kārta Padomju Savienībai bija brīva un ASV palielināja savu punktu skaitu ar iespaidīgu 3½ - ½ uzvaru pret Ungāriju. Kalme guva uzvaru. Tad 13. kārtā notika izšķirošā sacensība ASV un Pad. Savienības starpā. Un skaistu uzvaru guva amerikāņi ar 2½ - 1½. Lombardijs uzvarēja lielmeistaru Spaski, Kalme pārspēja Nikitinu, Veinšteins zaudēja Nikolajevskim un Seidijs spēlēja neizšķirti ar latvieti Klovānu.

Priekšpēdējā kārta ASV komandai bija brīva un Pad. Savienība uzvarēja Bulgāriju 2½ - 1½. Tā pirms pēdējās kārtas ASV bija 39 punkti, kamēr Pad. Savienībai tikai 36. Lai nodrošinātu pirmo vietu, amerikāņiem vajadzēja iegūt tikai 1½ punktu pēdējā sacensībā pret Bulgāriju. Tādēļ visi komandas dalībnieki: Lombardijs, Kalme, Veinšteins un Mednis ātri beidza savas partijas neizšķirti — visas mazāk kā 20 gājienos, panākot 2 -2 rezultātu. Pad. Savienībai 3½ - ½ uzvara pret Čechoslovakiju vairs nelīdzēja.

Interesanti zīlēt, kādi panākumi šādā turnīrā būtu latviešu komandai, teiksim, ar Kalmi, Medni, Klovānu un vēl kādiem citiem ierindā. Domāju, ka šādai komandai varētu būt pat izredzes uz pirmo vietu, jo kā Savienoto Valstu, tā Padomju Savienības komandas tad būtu vājākas. Ievērosim arī to, ka Kalme viens pats šinī turnīrā ieguva 11½ punktus, kas ir vairāk nekā ieguva divu pēdējo vietu komandas Somija un Beļģija.

KOTEDŽU ĪPAŠNIEKI!

MUSKOKAS un PARRY SOUND apkārtnē kotedžu celšanai piegādāju visus koka materiālus no paša zāģētavas. Izdaru ceļu un apbūves gabalu notīrīšanu ar buldozeri.

K. STIVRIŅŠ,

R.R. 2, PARRY SOUND, ONT.

Tel.: FR 8-2290, OTTER LAKE.

IZGRIEZT! UZGLABĀT!

»Es gribu runāt par kādu jaunekli"

LEKCIJA ČIKĀGAS LATVIEŠU RAIDITĀJĀ, 4. AUGUSTĀ.

Jūs izsauksities: jau atkal par jaunatni! Jā. Atkal. Un jums ir arī taisnība, jo nekad nav tik daudz rakstīts un runāts par jaunatni, kā tieši pēdējā laikā. Vieni pārmet jaunatnei latviskuma trūkumu, citi, ka tai nav mērķu, vēl citi — ideālisma, un tā šo rindu varētu vēl krietni pagarināt. Reizēm liekas, ka paši jaunieši it kā taustās, meklē savu ceļu. Tas taču labi, ka viņi taustās un meklē. Tie kas jau bagātāki ar pieredzi, lai iet talkā meklētājiem. Jūs taču lasāt laikrakstus? Nu, tad jūs zināt, cik mūsu jaunatne joprojām ir centīga, ka viņa viscaur iet cittautiešiem priekšgalā, ka tie ieguvuši zinātniskus grādus, stipendijas. Daudzi šajā īsajā trimdas laikā uzrādījuši lieliskus sasniegumus zinātnes laukā, viņu grāmatas iznākušas cittautu valodās. Tāda pati aina vērojama mākslas dzīvē. Mūsu jaunatne iet uzvaras ceļu: gan teātrī kā tēlotāji, gan gleznieciībā un literātūrā.

Šis trimdas laiks, zināmā mērā, sauc man atmiņā apstākļus Latvijā cara laikā. Arī tad latviešu jaunatne sojoja visur pirmajā vietā, un mums bija lieliska noskaņa, kad skolas direktors gada noslēgumā aktā ziņoja, ka latviešu tautības skolnieki ir visās mācībās pirmā vietā, par spīti pārvācošanas un tad strikstas pārkrievošanas tendencēm. Mums bija pat aizliegts starpbrīžos, skolas gaiteņos, runāt latviski. Saka, ka tagad jauniešu vairums pelna paši sev skolas naudu. Tas nav nekas jauns. To arī mēs darījām. Reizēm cauras naktis strādājot, ejot dienā skolā un vakaros vēl kādā studijā.

Tāpat kā tagad, arī toreiz aktieri gāja maizes darbā. Tikai vēlākos laikos viņiem sāka mazliet maksāt. Šī apstākļa dēļ pat Adolfs Alunāns nonāca nesaskaņā ar Rīgas latviešu b-bas „Māmuļas" runas vīriem un aizgāja,

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

3. septembrī sezonas atklāšanas balle Palace Pier.
18. septembrī — gaidu organizācijas 50 gadu jubilejas atceres sarīkojums Lietuviešu zālē.
1. oktobrī Nujorkas latviešu teātra viesizrāde.
8. oktobrī Līnas Karlsones koncerts operdziedātāja Jāņa Niedras fonda sarīkojumā.
22. oktobrī Krišjāņa Barona 125 gadu dzimšanas atceres sarīkojums.
29. oktobrī Vašingtonas latviešu teātra viesizrāde.
5. novembrī Mārtiņu balle — Palace Pier.
6. novembrī — Svētku koncerts sakarā ar baptistu 100 gadu jubileju. Walmer Road bapt. dievnamā.

HAMILTONA

10. septembrī Hamiltonas DV gada svētki Royal Connaugth hoteli
24. septembrī Ceļojošā teātra viesizrāde.
2. oktobrī Pļaujas svētku sarīkojums pēc dievkalpojuma baznīcas telpās.
15. oktobrī HMMK balle Reinbow zālē.
22. oktobrī draudzes dāmu kom. sarīkojums baznīcas apakšējās telpās.
29. oktobrī Hamiltonas jaunatnes pulciņa „Rota" sarīkojums Reinbow zālē.
5. novembrī HLB gada svētki ar Hamiltonas, Kičeneras un Bramptonas apvienoto jaukto koru koncertu, 752 Barton St., Polish Legion Hall.
19. novembrī 18. novembra svinības Royal Connaugth hotelī.
3. decembrī Ziemasvētku tirdziņš baznīcas apakšējās telpās.
31. decembrī Jaunā gada sagaidīšanas balle — HLB sarīkojums Hillcrest restorāna telpās.
1961. g. 14. janvārī — teātra izrāde un balle Reinbow zālē. Draudzes dāmu komitejas rarīkojums.

ST. KATARĪNES

27. augustā — Atlanta klubā Vanadžu kopas rudens sarīkoj.
10. septembrī Mednieku un Makšķernieku klubā sarīkojums Atlanta kluba telpās.
31. decembrī — Beacon Motor Hotel zālē Vanadžu kopas Jaungada sagaidīšanas balle.

Kaktiņam bija jātēlo karavadonis Holoferns. Šo lomu ādolfs veica ar ārkārtīgiem panākumiem. Luga ļoti patika publikai, un tā piedzīvoja negaiditi kuplu izrāžu skaitu. Ar to teātris brauca arī viesizrādēs uz Jelgavu un citur. Nākošais izcils panākums Kaktiņam bija Lāčplēsis Uguns un Nakts izrādēs, kur viņš plūca jaunus laurus. Tie, kas viņu redzējuši šajās lomās, nekad tās neaizmirsīs.

Daudzi nevar iedomāties, ka aiz Kaktiņa it kā rūgtās čaulas slēpjas bezgala sirsnīgs cilvēks, dievticīgs un maigs. Viņš nav nenovidīgs, bet gan izpalīdzīgs saviem kolēģām, ko bieži novēroju operā, kad tajā darbojos kā inspektors. Piemēram, „Faustā" Artūrs Priednieks-Kavara dārza skatā piemirsis dažas frazes. Ādolfs pārņēma Artūru pie rokas un izvadāja pa dārzu, nodziedot Priednieka tekstu. Publika i nemanīja. Tā viņš labprāt aizstāvēja savus jaunākos kolēģas. Nāca pie manis operā par viņiem runāt un aizstāvēt par kādu pārkāpumu. Viņš bija arī viens no viskārtīgākiem operas dalībniekiem, kas nekad nenokavējās, bet, atnācis krietni laikā, mierīgi nogrimējās, apģērbās nesteigdamies, pievērsdams savam apģērbam un izskatam sevišķu uzmanību.

Bieži satikāmies pirms izrādes uz skatuves, kad viss bija uzbūvēts un skatuve atradās puskrēslā. Tad tur valdīja klusums, jo neviena tad uz skatuves nebija, tikai retumis dežūrējošais ugunsdzēsējs.

Kaktiņš ātri mācījās savas lomas, bet viņš arī pamatīgi studēja attiecīgos tipus. Ja vajadzēja dziedāt Borisu Godunovu, viņš lasīja vēsturi. Vispār Kaktiņš daudz lasīja un labprāt apmeklēja kino izrādes.

Neaizmirstams viņš bija arī kā koncertu dziedonis. Bieži vien rikoju viņa un Vētras kopīgus koncertus Universitātes aulā, kuri visi bija allaž izpārdoti. Jaukā atmiņā iespiedies Kārļa Skalbes vakars, kuŗu pat vajadzēja atkārtot. Aizvesto piemiņas koncertu ar piemērotu programmu rikoju abiem dziedoņiem baznīcā. Tie bija svētsvinīgi, neaizmirstami brīži!

Sabiedrībā Kaktiņam netrūka anekdošu un stāstījumu par savu bagāto un raibo dzīvi. Viņš prata klausītājus smīdināt un arī —raudināt. Jā, arī raudināt, un arī pats dziļā satraukumā raudāt. Ir cilvēkam reizēm smagi brīži, kad smagums un skumjas izlaužas no dvēseles dziļumiem, kad nevar izturēt, un atrisinājums ir asaras. Nemaz nekaunos sacīt, ka abi raudājām. Vecie Grīziņkalna puikas! . . .

Vēl jāpiemin, ka Adolfs ļoti mīlēja savu meitu un dēlu. Sevišķi viņš bija piekēries mazbērniem, kuŗus veda pastaigāties, pirka rotaļlietas un bija lepns uz tiem. Visa viņa nākotne it kā saistījās ar bērniem un mazbērniem. Karš visām cerībām un nodomiem pārvilka svītru, un dzīve ievirzījās citā gultnē.

Nonākot bēgļu gaitās, man bija atkal izdevība rikot viņam Augsburgas lielajā Ludvigsbauā koncertus, arī tieši nometnē, tāpat Čikāgā, kur viņš dziedāja Hull House teātŗa zālē. Viņa gaitas ASV palīdz līdzināt viņa enerģiskā kundze, saprazdama savu „lielo zēnu" un būdama viņam arī labs draugs.

Tāds ir īsos vilcienos tēlotais jaunietis ar 75 gadiem. Jūs tanī redzējāt nenogurstošu censoni. Jaunieši, jūs brīvajā pasaulē varat brīvi satikties un kārtot savas lietas. Ne tā tas bija laikā, kad augām mēs, jo cara kalpi mūs tvarstīja un neļāva darboties pat līterāram pulcinam! Liekas, ka tikai tagadējā Latvijā komūnistu varas žņaugos cieš vairāk nekā toreiz visa intelligence cieta un izcieta! Lai Adolfs Kaktiņš jums noder kā gaišs piemērs nepagurt, bet iet uz augšu, uz pilnību, lai gūtās vērtības riekšavām varētu dot arī citiem.

Otto Krolls.

SKAUTU UN GAIDU DZĪVE

ZELTA DŽAMBOREJA KOLORADO SPRINGĀ

2.

Ar karogu uzvilkšanu mastos 22. jūlijā oficiāli atklāja 5. nacionālo skautu džamboreju jeb zelta džamboreju. 120 vīru orķestŗa skaņās un bumbu sprādzienu trokšņos visu 50 Amerikas Savienoto Valstu jaunais 50 zvaigžņu karogs uzvijas mastos. Tiem blakus uzvijās arī 31 ārzemju valstu karogs, to brīvo valstu karogi, no kuŗām bija ieradušies skauti. Latvijas karogs tur neuzvijās . . . Jubilejas prieka sajūsmā skautu vadībai pat aizmirsās pieminēt varmāku apspiesto tautu skautu likteņus, kaut šai laikā bija pasludināta Apspiesto tautu nedēļa.

Pirmā vakara priekšnesumu programmā bija ASV vēstures skati skautu aranžējumā, tomēr vakara kulmināciju sasniedza trokšņainā uguņošana. 56.000 skautu un 16.000 apmeklētāju balsu sajūsmas šalku brāzieni mijās ar pilnīga klusuma brīžiem. Ceremonijas noslēgumā skautu džamborejas šefs Dr. Šaks (Schuck) aizdedzināja 50 elektriskās sveces uz ASV skautu 50 gadu dzimšanas dienas kūkas, kuŗas diametrs bija 26 un augstums — 20 pēdas!

Skautu darba dienas gaitās izbraukumiem ierādīta liela vieta. Tas nav nieks 56.000 skautiem parādīt Paik Pīka apkārtnes ievērojamākās vietas. Izbraukumos skautu uzmanību saistīja gaisa spēku akadēmija.

Un kā gan ne! Vai vēl kur pasaulē ir tik moderna, plaša un luksa ērtībām apveltīta kara akadēmija? Gaisa spēku akadēmijas nodomos bija ieinteresēt skautus nākotnes izredzēm. Gaisa spēku akadēmijas superintendents ģenerālmajors V.S.Stovns (Stone) skautus pārsteidza ar statistikas faktiem: starp 1964. gada izlaiduma 772 kadetiem 496 esot skauti, bet no tiem — 88 ērgļi, uzsvērdams, ka ērgļi esot labi kadeti un veiksmīgi vadītāji dažādās nozarēs.

Ceturtās dienas lielākā atrakcija — mežonīgo rietumu rodeo divos seansos. Rodeo dienas nodoms — dot tiem skautiem, kas nāk no pilsētām, kur zirgi lieli retums, bet vērši vēl lielāks, iespēju papriecāties par mežonīgo rietumu garšu: par apseglotu un neapseglotu rietumu Ziemeļamerikas mežonīgo zirgu jāšanu, teļu ķeršanu ar lasi, vērsēnu sagrābšanu aiz ragiem un kakla atlaušanu, vērsēnu jāšanu, sensacionālajiem lēcējiem caur uguni, skvērdeju dejotājiem uz zirgu muguras, triku un pārsteigumu jājējiem, rodeo klauniem. Tipiskais rietumu klimats ar svelmīgo Kolorādo sauli bija tieši kā izredzēts rodeo trikiem, kad, putekļiem virpuļojot ap triku izpildītājiem un skatītājiem, kauboji un kaugērlas, to starpā daži slaveni čempioni, trieca zirgus kliegdami apkārt arēnai pa ledobumaino prēriju.

Skauti, apsēduši visu arēnas nogāzi, par pārsteiguma pilniem momentiem izpauda prieku aplausos un bļāvienos. Ziņoja, ka džamborejas rodeo ar 350 kaubojiem un kaugērlām esot bijis lielākais rodeo Amerikā.

Piektās dienas brīnums — zilie eņģeļi. Tieši skautiem, kā lielākajai vienkopus savāktajai masai, speciāli no Floridas bija atlidojuši 3 zilie eņģeļi, ASV dēveti, kas internacionāli slaveni ar sensācionālo manevrēšanu. Izlases piloti šais glītajos dzeltos it kā spēlējās ar varoņiem pārdrošību, te nolaižamies gandrīz līdz zemei, te atkal paceldamies 10.000 pēdu augstumā. Šie demonstrējumi, kuŗus man laimējās noskatīties no Kolorādo Springas, neaplēsamās pārdrošības dēļ aizrāva elpu. Salutēdami skautiem, zilie eņģeļi sestajā dienā aizlaidās atpakaļ uz Pensakolu, Floridā.

Septītās dienas rītu nevienu skautu nevarēja atrast teltīs, jo ziņai par valsts un skautu goda prezidenta Eizenhauera ierašanos bija magnēta pievilkšanas spēks. Kuŗš gan negribētu redzēt un apsveikt savu prezidentu? Bez pavēlēm, bez pamudinājumiem skauti, nostājušies gar ceļmalām pa 3 un vairāk piecas jūdzes gaŗā ierindā, apsveica savu prezidentu, kas, greznojies ar skautu lakatu, kājās stāvot valļējā mašīnā smaidīdams izbrauca pa skautu — savas tautas jaunatnes spalieri, kā pa skaistākajiem goda vārtiem bez runām, bez svinīgām ceremonijām, vienīgi brīdi izkāpdams no mašīnas, lai saņemtu kāda ērgļa darinātu dāvanu.

Prezidenta ierašanās zelta damborejā bija liels gandarījums un pagodinājums skautiem. Šo pagodinājumu piemiņai fiksēja 50.000 skautu foto kameras.

28. jūlija vakarā ar impozantu žestu skauti beidza zelta džamboreju: ikviens skauts aizdedza pa svecei par godu skautisma 50 gadu jubilejai. Kāds neaizmirstams skats — prērijas nogāze arēnas priekšā laistījās 56.000 sveču mirdzumā! Brīdi it kā zeltā mirgojusi, tā nogrima tumsā — zelta džamboreja bija beigusies.

E. Zirnītis.

(Nobeigums sekos)

LŪGUMS ZIEDOT ASINIS

Asinis slimnieku vajadzībām Toronto var nodot sek. vietās:

Pirmdien, 15 augustā, Centrālā Sarkanā Krusta klinikā, 67 College st., no pl. 12-3.30 un no pl. 5.30-8.00 vakarā.

Federālās valdības, Mackenzie Building, 36 Adelaide st., E., no pl. 9.00-11.30 un no 1.30-4.00 pp.

Otrdien, 16. augustā, Centrālā Sarkanā Krusta klinikā, 67 College st., no pl. 12.00-3.30 un no pl. 5.30-8.00 v.

Federālās valdības ēkā, 10 Front st., W., no pl. 9.00-11.30 un no 1.30-4.00 pp.

Trešdien, 17. augustā, Streetsville United Church, Streetsville no pl. 2.30-4.30 un no 6.30-8.30 vakarā.

McKinnon ēkā, 69 York St., no pl. 9.30-11.30 un no 1.15-4.00 p.p.

Ceturtdien, 18. augustā, Runnymede United Church, 432 Runnymede Rd., no pl. 2.30-4.30 un no 6.30-8.30 vakarā.

Sarkanā Krustā, 24 Civic Rd., no pl. 9.30-11.30 un no 1.15-4.00 p.p.

Piektdien, 19. augustā, Viceroy Manufacturing Co. Ltd., 1655 Dupont St., no pl. 9.30-11.30 un no 1.30-4.00 p.p.

TAUTIEŠI,

turpmāk naudu ir iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainišu nodaļas starpniecību.

NAUDU pārsūtām ar gaisa pastu, un to saņem visātrākā laikā.

IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa.

DV SAINIŠU NODAĻA,

123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

MĀJU ĪPAŠNIEKI, SAGĀDĀJU
1-ās un 2-ās
OBLIGĀCIJAS
Visizdevīgākie maksāšanas noteikumi.
Nesaistoša informācija, ME 3-8305, Toronto.
V. LIEPIŅŠ,
PIRMAIS LATVIEŠU OBLIGĀCIJU BIROJS TORONTO.